Armagedon, Hristiyan Kıyametçiliği ve İsrail

Tanrıyı Kıyamete Zorlamak

Grace Hallsell

KiM

2. BASKI

Grace Hallsell: Teksas'ta büyümüş olan Grace Hallsell, iki Teksas üniversitesinde, New York Kolombiya Üniversitesi ve Sorbonne'da eğitim görmüştür. Deniş aşırı ilk görevinde Avrupayı bisikletle dolaşmıştır. Avrupa, Güney Amerika, Asya ve Orta Doğu'ya seyahatlerde bulunmuştur. Görev yaptığı yerler Rusya, Çin ve Kore'den, Vietnam, Bosna ve Kosova'ya kadar uzanmaktadır. Amerika gazetelerinde yazması yanında The Japan Times, The Hong Kong Tiger-Standard, The Arab News ve Peru-Lima'da çıkan La Prensa'da köşe yazarlığı yapmıştır. Beyaz Saray'da Başkan Johnson döneminde 3 yıl süreyle kurmay katipliği görevinde bulunmuştur. Yazdığı kitaplar arasında, derisinin rengini siyahlaştırarak Mississippi ve Harlem'de zenci bir kadın olarak yaşarken başından geçen deneyimleri anlatan, *Ahretlik (Soul Sister)*, Arizona'da Navajo Kızılderililer rezerv bölgesinde yaşadığı günlerin hikayesini anlatan *Sarı Saçlı Bessie (Bessie Yellowhair)*, Amerika-Meksika sınırını kimliksiz geçen Meksikalılar arasında geçirdiği günleri anlatan *Kanunsuzlar (The Illegals)* ve bir hatıra kitabı olan *Onların Yerinde (In Their Shoes)* bulunmaktadır. Grace Hallsell, *Amerika'da Kim Kimdir (Who's Who in America)* listesinde kendisine yer verilen birisidir. Teksas Hristiyan Üniversitesi'nden, "Green Honors Chair Professor of Journalism" ödülü, Pensilvanya Üniversitesi'nden Hayat Boyu Başarı ödülü almıştır.

Kim Yayınları: 3

Forcing God's Hand
Why Millions Pray for a quick Rapture
-And Destruction of Planet Earth-
Crossroads International Publishing, Washington, D.C.

-Tanrı'yı Kıyamete Zorlamak-
Grace Hallsell

Yayıma Hazırlayan
Ercan Şen

© KİM Yayınları
Bütün Yayın Hakları KİM Yayınlarına aittir.

1. Basım: Şubat 2002
2. Basım: Nisan 2003

Kapak Uygulama
Ali Karagöz

Dizgi, Sayfa Düzeni
Vadi

Baskı: Öncü Basımevi
0312 384 31 20

ISBN
975-6672-03-X

KİM YAYINLARI
Vadi Yayın ve Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Kuruluşudur.
Bayındır Sk. 36/B Kızılay/ANKARA Tel: 312.435 64 89 - 435 98 65 Fax: 312.405 79 03

TANRI'YI KIYAMETE ZORLAMAK

Armagedon, Hristiyan Kıyametçiliği ve İsrail

Niçin Milyonlarca İnsan,
Yeryüzü Gezegenini Yoketmesi ve
Hemencecik Kendilerini Semaya
Yükseltmesi için Tanrı'ya Dua Ediyor?

Grace Hallsell

İngilizce'den Çevirenler
Mustafa Acar - Hüsnü Özmen

KİM YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

TAKDİM 7
ÖNSÖZ 11
1) Armagedon Teolojisi'nin Popülaritesi 13

MERKEZ SAHNE İSRAİL
2) Armagedon Nedir? 26
3) Ye'cüc Me'cüc Savaşları 34
4) Deccal Kimdir? 37
5) Semaya Yükselmek nedir? 44
6) Semaya Yükselmeyi Kim Hakeder? 51
7) Brad ve Scofield İncili 58

MERKEZ SAHNE KUDÜS
8) Tarihte Kudüs 68
9) Görünmeyen Hristiyanlar 72
10) Bir Camiyi Muhasara 77

HRİSTİYAN SAĞ, İSRAİL VE AMERİKAN YAHUDİLERİ
11) Hristiyan Sağ ve Anti-Semitizm 92
12) Hristiyan Sağ ve Amerikan Yahudileri 101

HRİSTİYAN SAĞ VE SİYASET
13) Hristiyan Sağ ve Orta Doğu Politikası 108
14) Hristiyan Sağ ve İç Politika 121

SONSÖZ: TANRIMIZIN KARAKTERİ 138
Lügatçe 143
Kaynakça 149
İndeks 153

KİTAP HAKKINDA SÖYLENENLER

Hallsell, TV evanjelistleriyle İsrail aşırı sağı arasındaki tuhaf ittifakın esaslı bir incelemesini sunmaktadır. Her ikisi de barış sürecinin sona ermesini istemektedir. Her ikisi de İncil'in emri olarak nitelendirdikleri bir Armagedon istemektedirler. Bu kitap, Orta Doğu'da adalet ve barış arayanlar ile, Hristiyan, Müslüman veya Yahudi olsun dini inançlarının en üst ideallerini yaşamak isteyenler için bir uyanın-ikazı niteliği taşımaktadır.

-Allan C. Brownfeld, Amerikan Yahudi Konseyi Müdürü

Grace Hallsell'in olağanüstü çalışmasını, Dini Sağ'ın endişe verici teolojik düşüncelerini ve uluslararası hedeflerini daha iyi anlamak isteyen herkesin okuması gerekir.

-Dr Herbert Reynolds, Baylo Üniversitesi Rektörü

Birçok Hristiyan bir barış Tanrısına inanmaktadır. Hallsell'in kitabının da vurguladığı gibi, kendilerinin güvenle Semaya yükselmesinden sonra meydana gelecek tahripkar bir savaşı ve yıkımı—tehlikeli biçimde—destekleyenlerin katıldığı bir hareket gittikçe büyümektedir.

-Dr. Ronald B. Flowers,
Teksas Hristiyan Üniversitesi Din Profesörü

Tanrı'nın Elini Zorlamakla, Hristiyan fanatikler—Semaya Yükselişlerini ve Armagedon sürecini harekete geçirmek için—Kudüs'ün en yüce İslâm mabedinin hemen yıkılmasını talep etmektedirler. Hallsell, Kudüs'te Üçüncü Tapınak inşa edilmeli, hayvan kurbanları yeniden başlamalı ve Hz. İsa Tevrat'ın emirlerini uygulamak için Yahudi tahtına geçmeli diyen Hristiyanların bu en akıl almaz öğretisini gözler önüne sermektedir.

-Andrew T. Killgore, yayıncı,
Washington Reporton Middle East Affair

Hallsell, "yeni bir gökyüzü ve yeryüzü" kurmanın daha iyi bir yolunun Hz. İsa tarafından öğretilen "komşusunu sevmek" gibi devrimci felsefeler üzerine odaklanma olduğunu göstermektedir.

-Jim *Jones, Fort Worth Star Telegram*

Hallsell, Falwell'in Hristiyan seyahatlerininin tek bir amacı olduğunu gözler önüne sermektedir: Hacıları gittikçe yaklaşan Armagedon'a hazırlıyormuş görüntüsü altında, Falwell ve İsrail için para toplamak. Mükemmel bir kitap."

-Gore Vidal, Yazar

"ABD Hristiyan Sağı ile İsrail arasındaki tuhaf birlikteliğin muhteşem bir şekilde gözler önüne serilmesi. İkisi de birbirini sevmiyor, fakat, birbirlerini kullanıyorlar. Mesele din değil, siyaset. Bu ikiyüzlülüğün ortaya konması açısından bu kitabı hararetle tavsiye ediyorum."

-Dr. Alfred M. Lilienthal, Yazar-Tarihçi

TAKDİM

İslâm dünyasının öteki kesimlerinde olduğu gibi Anadolu coğrafyasının Müslümanları da dedelerinden, ninelerinden veya öteki aile büyüklerinden bir çok Ahir Zaman hikayeleri dinlemişlerdir. Bu hikayelerin çoğu Hz. İsa'nın kıyametten önce tekrar dünyaya geleceği, o gelmeden önce Ye'cüc ve Me'cüc kavminin ortaya çıkacağı, insanların büyük çoğunluğunun şer ve kötülüğün timsali Deccal'in peşine takılıp doğru yoldan sapacağı, nihayet *Hz.* İsa'nın gelip Deccal'i ve onun peşine takılanları mağlup edip kötülükleri yokedeceği, böylece Kıyametten önce insanların 40 yıl adeta bir yeryüzü cenneti yaşayacağını anlatır. Oysa Kur'an-ı Kerim'de bu konuyla ilgili söylenen tek şey, Hz. İsa'yı öldürdüklerini sananların kanaatlerinin aksine gerçekte öldürdüklerinin Hz. İsa olmadığı, onun Allah katına alındığıdır. Hz. İsa'nın Kıyametten önce cismen tekrar yeryüzüne döneceğiyle ilgili hiç bir bilgi verilmez. Bu yöndeki haber ve hikayelerin kaynağı zayıf hadisler ve İsrailiyattır. Daha önce böyle inanışların yalnızca bizde olduğunu sanan bir müslüman Batıya gidip Hristiyanların bu konuda çok daha ayrıntılı hikayeleri olduğunu görünce şaşırır ve bu tür hikayelerin kaynağının muharref Tevrat ve İncil olabileceğinden kuşkulanmaya başlar. Aksine, koyu Selefi bir bakış açısıyla hadislerin sıhhatini sorgulama ve Kur'an ışığında yeniden değerlendirme gibi konulara sıcak bakmıyorsa hayatı boyunca Ye'cüc Me'cüc'ün ortaya çıkmasının an

meselesi olduğunu, Kıyamet alametlerinin çoktan belirdiğini, Hz. İsa'nın dönüşünün yakın olduğunu düşünür, böyle hikayelerle avunur. Oysa bu tür hikayelerin doğru olup olmamasının kendi kurtuluşu açısından hiç bir kıymeti harbiyesi yoktur, kendisini kurtaracak olan inancı ve kendi yaptığı iradi eylemleridir.

Elinizdeki kitabı ilginç ve önemli kılan şey yalnızca Müslümanların Kıyamet ve Hz. İsa'nın dönüşü konusundaki inanışlarının nerelerden geldiğine dair ipuçları vermekte oluşu değildir. Bundan belki daha da önemlisi, bugünkü dünyayı, ABD'nin Ortadoğu politikalarını, İsrail'in BM kararlarını bile takmayan adeta dokunulmaz statüsünü nelere borçlu olduğunu anlamamıza yardımcı olmaktadır. Hristiyan fundamentalizmi ülkemizde hiç bilinmeyen bir olgudur. Oysa bugün dünyada olup bitenlerde fundamentalist çizgideki Hristiyanların önemli bir payı vardır. Kitabın sağladığı bakış açısı ve arkaplan bilgisi sayesinde Amerika'da muhafazakarlığın çok ötesine geçen radikal fundamentalist Hristiyan örgütlerin ne kadar güçlü olduklarını, Evanjelik Hristiyan geleneğin sahip olduğu Kudüs, İsrail, Tanrı'nın Kıyamet senaryosu ve Hz. İsa'nın dönüşü inanışıyla İsrail'in kurulması, güçlenmesi, Kudüs'ü merkez yapması ve Üçüncü tapınağın inşası arasında, bu çerçevede Amerikan Sağı ile Amerikan Yahudileri ve İsrail Sağı arasında ne tür menfaat ortaklıklarının kurulmakta olduğunu daha net bir şekilde görmemizi, böylece bir yandan Amerika'daki seçim kampanyalarını, bir yandan da ABD'nin Ortadoğu'da izlediği siyaseti, dolayısıyla bölgede olup bitenleri daha anlamlı bir çerçeveye oturtmak mümkün hale gelmektedir. Yakın geçmişte Davidyenler'in topluca öldürülmesinden tutun Oklahoma City federal binasının

bombalanmasına, son olarak da 11 Eylül faciasına kadar pek çok olayın perde arkası kitabın sağladığı arkaplan bilgisiyle daha kolay anlaşılır hale gelmektedir.

Ancak burada bir uyarının yapılmasında yarar vardır. Müslüman kesimin önemli bir bölümüne egemen olan bir zaafiyet, dünyadaki her kötülüğü İsrail'e ve Yahudilere yükleme, popüler deyişle "her taşın altında Yahudi parmağı arama" zaafiyetidir. Bu satırların yazarları genelde sosyal olayları tek bir faktörle, özelde de dünyadaki bütün olumsuzlukları Yahudi oyunuyla açıklama yaklaşımının aşırı indirgemeci bir yaklaşım olduğunu, bu şekildeki aşırı komplocu düşünüş biçiminin en başta bizzat böyle düşünenlerin zararına olacağını; sorunları çözmek şöyle dursun, kolay izah, sorumluluktan kaçma ve ruh sağlığını olumsuz etkileme gibi sonuçlar doğuracağını düşünmektedirler. Bu çerçevede bu kitabın çevrilmesinin amacı sansasyon değil, gerçeğin objektif bir açıdan kavranmasına katkıda bulunacak bakışlardan birini Türk okuyucuyla paylaşmaktır. Metin içinde koyu yazdırılan kavramlar kitabın sonunda lügatçede tanımlanmıştır. Son olarak Ercan Şen'in şahsında kitabın yayınlanmasında emeği geçen Kim Yayınları ilgililerine teşekkürü borç biliriz.

Mustafa Acar, Hüsnü Özmen
Ankara, Ocak 2002

ÖNSÖZ

Pazar Okuluna* ve kilise ayinlerine gittiğim, **evanjelistlerin** Ye'cüc ve Me'cüc, Yeniden Doğuş, ateş ve Armagedon cadalozu hakkındaki vaazları'nı dinlediğim küçük bir kasabada büyüdüm. İnsanı dehşet içinde bırakan güç sahibi bir Tanrı düşünürdüm. Dinlediğim vaazlar, tıpkı bazen karanlığın içine işleyen Batı Teksas'taki kum fırtınaları gibi beni gizemli bir gücün istilasına maruz bırakırdı.

Yıllarca Hristiyanlığı kollarım, ayaklarım, cinsiyetim ve deri rengim gibi ayrılmaz bir parçam olarak kabul ettim. Her ne kadar fundamentalizm benim "bütünleyici" bir parçam idiyse de, acaba bu bütün neydi? Kendimi daha iyi tanıyabilmek için, bir siyah, bir Navajo kızılderilisi, bir kanunsuz Meksikalı gibi "öteki"nin rolünü üstlenmeyi denedim.

1960'larda, Orta Doğu savaşlarından birisinin patlak verdiği sırada Beyaz Saray'da kurmay katiptim. Eski Ahit kıssaları dışında Orta Doğu hakkında fazla birşey bilmiyordum. Başkan Jimmy Carter ve Ronald Reagan'la birlikte Armagedon, yeniden doğmak ve özellikle de Semaya yükselebilen kimseler hakkında daha çok şey duymuştum. Kendinden geçmiş bir vaziyette, bizlerin Kıyameti yaşayacak

---

* Pazar Okulu (Sunday School): Başta ABD olmak üzere laik eğitim sistemine sahip Hristiyan ülkelerde kilise bünyesinde pazar günü çocuklara dini eğitim verilip gençlere yönelik İncil çalışmalarının yapıldığı kurslar.(çev.)

olan insanlar olduğumuzu ve özellikle zamanın şu anında yaşamakta olan insanların insanlık tarihini yok etmekle emrolunmuş kişiler olduklarını söyleyen evanjelistleri bulmak için TV kanallarını taradım.

Çocukluğumda geceleri, gökyüzünde olduğunu farzettiğim bir Tanrı'ya diz çökerek ibadet ederdim. Tanrı'yı küçük beynimin kelimelerle tanımlayabileceğinden çok daha büyük bir kimse bilirdim.. Dinlediğim hikayeleri benimser ve uzun zaman aklımda tutardım. 1980'lerde bu benimsediğim şeyin ne olduğunu öğrenmek istedim. Bu amaçla Jerry Falwell rehberliğinde iki kez kutsal topraklara yolculuk yaptım. Yolculuklarım "Kehanet ve Siyaset" adlı bir kitabı ortaya çıkardı. Şimdi neredeyse yirmi yıl sonra Hristiyan olmanın ne anlama geldiğine bir kez daha bakmak istedim. Yeni araştırmam beni yerinde ve geçerli sorular sormaya yöneltti: Jerry Falwell gibi bir Hristiyan, niçin dünyanın sonu için dua ediyor? Yeni bir gökyüzü ve yeni bir yeryüzüne açılmak için bu dünyayı toptan yok etmek zorunda mıyız?

Armagedon inancı hakkındaki bu araştırmaya, yolun henüz başındaki birinin sorabileceği sorularla başladım.

Bazıları, hiçbirimizin bu dünya hayatında bir uzman ve yetkili ağız olacak kadar uzun yaşamadığını, yaşamın—ve ölümün—ne olduğunu anlamada her birimizin birer çömez olduğunu söylerler. Yaşlananlarımız için bile, ömür öyle kısa ki, amatör kalıyoruz. Sorularım ve cevaplarım yolun başındakiler, yani hepimiz için.

Grace Halsell
Ekim, 1999

1
Armagedon İnancı'nın Popülaritesi

Çocukluktan gençliğe doğru giderken, Tanrı düşmanları hakkındaki Kitab-ı Mukaddes kıssalarını anlatan vaizleri dinliyordum. Kinayeli, ruhi ve mistik bir şekilde anlatılan ve harita üzerinde göremediğim yerler olarak Ye'cüc ve Me'cüc hakkındaki hikayeleri duyardım. Bugün bir elinde kutsal kitap, diğer elinde gazeteyle Jerry Falwell ve Hal Lindsey bu düşmanları, yakın zamanda ortaya çıkacak bu İsrail işgalcilerini, Rusya ve Çin olarak tarif etmektedirler.

Falwell ve Lindsey Tanrı'nın bizden, insanlık tarihini sona erdirecek amansız bir savaşa girmemizi istediğini söylerler. Şu anda nükleer silahlara sahip yaklaşık bir düzine ülkeyle gerçekten de biz, dünyayı yok edebilecek durumdayız.

TV evangelisti Pat Robertson, Kitab-ı Mukaddes'in ufuktaki dünya olaylarına dair özel atıflar, inançları kökünden sarsan kehanetler içerdiğini söylüyor. Armagedon savaşı "artık an meselesi; Ezekiel'de* anlatılan hikayeyi gerçek kılmak üzere her an vuku bulabilir. Tetikte bekliyor.. ABD de Ezekiel'deki aşamaya gelmiş.... ve biz kenarda bekliyoruz."

---

* Kitab-ı Mukaddes'in bir bölümü.

"Bildiğimiz gibi dünyanın sonu yakın" diye yazıyor, John Hagee *Son Şafak* (*Final Dawn*) adlı eserinde. "Amerika modern Titanik'in sembolüdür... ve biz şu anda felakete doğru koşuyoruz."

"Son geliyor.. ne mutlu ki bizim zamanımızda olacağını düşünüyorum" diyor, Özel Savcı Kenneth Starr'ın Pazar Okulu sınıflarında öğretmenlik yaptığı, McLean İncil Kilisesi papazı Ken Baugh. Baugh Armagedon'dan hemen önce diğer savaşlar patlak verecek diye uyarıyor: "Her iki kişiden birisi ölecek, yani üç milyar insan."

Jerry Falwell "Armagedon bir gerçektir, acı bir gerçek" diyor. "Biz son nesil olan uç neslin bir parçasıyız. Bütün tarih zirveye ulaşıyor... Çocuklarımın ömürlerinin sonuna kadar yaşayacağını zannetmiyorum." Falwell, Armagedon'da "son çatışma olacak ve sonra Tanrı evreni yok edecek... Tanrı bu dünyayı, gökleri ve yeryüzünü yıkacak" diyor. Milyarlarca insanın Armagedon katliamında yok olacağını söylenerek sözlerini bitiriyor.

Anketler, sayıları hızla artan çok sayıda Amerikalının bu inancı kabul ettiğini göstermektedir. 1984'te yapılan bir Yankelovich anketi, Amerikan halkının % 39'unun, Kitab-ı Mukaddes'in belirttiği yeryüzünün ateş tarafından harap edileceği haberinin, esasen yeryüzünü nükleer bir Armagedon'da kendi kendimizin yok edeceği anlamına geldiğini söylediğine işaret etmektedir.

1998'de yapılan anketler yine çok sayıda Amerikalının aynı şeyi söylediğini ortaya koymaktadır. *Time* dergisi, Amerikalıların yarısından fazlasının (%51), insanın kendi eliyle ürettiği felaketin medeniyeti yok edeceğine inandığını belirtmektedir.

Armagedon teolojisini savunan ünlü papazlar arasında şunlar yer almaktadır:

▼ Michigan'dan, haftalık doksandan fazla UHF kanalında canlı yayının yanısıra Teslis Yayın dini şebekesi, 43 Amerikan radyosu ve Trans-World radyosu kanalıyla uluslararası yayında konuşan, Royal Oaks'lı Jack Van Impe.

▼ Kaliforniya'nın Huntington Sahili'nde oturan, yirmiden fazla dünya çapında radyoda konuşan ve bütün dünya genelinde yayın yapan Spacenet, Satcom ve Galaxi iletişim uyduları aracılığıyla yayınlanan "Kitab-ı Mukaddes Kehanetinde Bugün" programını yapan, Charles Taylor.

▼ Kendine ait "Haber Yorumları"nı çıkaran, gayri resmi Kalifor-niya Teoloji Lisansüstü Okulu başkanı, Stuart Mc-Birnie.

▼ "Bugünün Dünyası" radyo programını yapan, yüzlerce radyoda ve aynı zamanda Cavalry Uydu Ağı aracılığıyla dinlenen, Chuck Smith. Onun yirmi beş bin üyeli Costa Mesa'da kurulu Cavalry Kilisesi, Kaliforniya'daki altı yüzden fazla Cavalry kilisesinin ve uluslararası yüzden fazla Cavalry kilisesinin kurulmasını sağlamıştır.

▼ "Haberlerin Ardındaki Tanrı'nın Haberleri" programını yapan ve kendi dergisi "Haberler Üzerine Düşünceler"i çıkaran, Ray Brubaker.

▼ Sahibi olduğu Teslis Yayın Ağı (Trinity Broadcasting Network/ TBN) aracılığıyla Amerika'daki bütün evlere, uydular aracılığıyla da bütün dünyaya kıyametle ilgili kehanet şovları yapan, Paul Crouch. Hal Lindsey mutad şekilde TBN'ye konuk olur. Crouch'un aynı zamanda kendi yaptığı, Los Angeles'da Cumartesi sabahı yayınlanan radyo programı vardır ve Countdown News Journal'i çıkarır.

▼ Colorado'da dini program yayınıyla uğraşan ve iki milyondan fazla üyesi, 34 eyalette şubesi, bin üç yüz maaşlı personeliyle yıllık bütçesi yüz on dört milyon dolan bulan muhafazakâr bir cemaat konumundaki Aile Üzerinde Odak'ın (Focus on the Family) kurucusu olan, James C. Dobson. Dobson yaptığı radyo ve televizyon yayınları aracılığıyla haftada yirmi sekiz milyon insana sesleniyor.

Amerika'da En Hızlı Büyüyen Mezhep

Amerika'da yeni bir dini mezhep var. "Çılgınlar" denen kişilerden değil, yerleşik, orta ile orta-üstü sınıfa mensup Amerikalılardan oluşuyor. Bu insanlar sözkonusu kültün* temel esaslarını anlatan TV vaizlerini dinliyorlar ve bunlara her hafta milyonlarca dolar akıtıyorlar. Hal Lindsey ve Tim LaHaye'i okuyorlar. Tek bir hedefleri var: Kendilerini, zahmetsizce, Armagedon savaşını ve Dünya Gezegeninin yok oluşunu izleyecekleri yere, yani semaya yükseltmesi için Tanrı'ın elini çabuk tutmasını sağlamak. Bu doktrin, Güney Baptist (Southern Baptist), Bağımsız Baptist (Independent Baptist) ve İncil kilisesi adı verilen sayısız kiliseler ve mega kiliseler yanında, Tanrı Toplulukları (Assemblies of God), Pentecostal ve diğer karizmatik kiliselere hakimdir. Her on Amerikan kilisesinden en az birisi bu mezhebe bağlıdır. Bugün Hristiyanlık içinde en hızlı gelişen dini hareket budur.

-Dale Crowley Jr., dini yayıncı, Washington D.C.

* Kült (Cult): Mezhep, tarikat, dini inanış. (çev.)

▼ Luis Paul; 1999'da New York Times'ın baş sayfasında yer alan bir makalede büyük kalabalıkları cezbedebilme özelliğiyle tanıtılan kişi. Kendisinin tahminine göre 67 ülkede 12 milyon insana hitap ediyor. Haftalık bir televizyon programı ve yirmi iki ülkede dinlenen günlük üç radyo programı var.

Armagedon teolojisinin popüler papazları, sadece çok sayıda dinleyici çekmekle kalmamakta, aynı zamanda büyük miktarda paralar toplayabilmektedirler.

▼ Oral Roberts. Tulsa papazı, dinleyicilerine bir keresinde sekiz milyon dolara ihtiyacı olduğunu söylemiş, "aksi takdirde Tanrı beni yanına çağıracak" demişti. Takipçileri de parayı göndermişlerdi.

▼ Yirmi altı bin üyeli Dallas İlk Baptist Kilisesi papazı WA. Criswell, vaazında, kilisenin "ödenecek elektrik vs. faturası" için 1 milyon dolara ihtiyacı olduğunu söyledi. Sözkonusu parayı da tek bir Pazar günkü bağış toplama seansında elde etti.

▼ Virginia Beach'de Pat Robertson, vergiden muaf yıllık net doksan yedi milyon dolar toplayabilen *Hristiyan Yayın Ağı'nı* (Christian Broadcasting Network / CBN) kurdu. Robertson CBN bünyesinde, yazar Robert Baston'a göre "siyasi olduğu kadar dinî de olan" Robertson'ın popüler şovu *Yediyüz Klüb'ü* (The 700 Club) yayınlayan, ülkenin yedinci büyük kablolu TV ağı *Aile Kanalı* (Family Channel)'nı kurdu. 1997'de Robertson *Aile Kanalı*'nı Fox TV'ye 1,9 milyar dolara sattı.

Robertson'ın biyografisi olan *Amerika'daki En Tehlikeli Adam mı?* (The Most Dangerous Man in America?) adlı eserinde Boston, dinî yayınlarla elde edilmiş vergi dışı bağış paralarının, özellikle Hristiyan Koalisyonu (Christian Coalition) gibi siyasi nitelik taşıyan-

ların da içinde bulunduğu başka projeleri finanse ettiğine veya gerekli başlangıç sermayesini sağladığına dikkat çeker. Yıllık bütçesi yirmibeş milyon dolar olan Hristiyan Koalisyonunun 1,7 milyon üyesi, 1600 yerel bağlantısı bulunduğunu, 50 eyalette de şubesi olduğunu söyleyen Boston, Hristiyan Koalisyonu'nun muhtemelen ABD'deki en etkili siyasi organizasyon olduğunu belirtir.

Zaire'nin diktatör başkanı Mobutu'nun hararetli bir destekçisi olan Robertson, dünyanın her tarafına uçuş düzenleyen vergiden muaf yardım kuruluşu Nimet Operasyonu'nun (Operation Blessing/OB) yanısıra bir Zaire elmas maden ocağının da sahibidir. Virginia Devlet Senatörü Janet D. Holwell, OB pilotlarının, bazı uçakların Robertson'ın sahibi olduğu bir elmas maden ocağına alet-edevat taşımak için kullanıldığını belirtmelerinden sonra sözkonusu kuruluşu vergi muafiyetini kaldırmakla tehdit etmiştir.

1998'de başkanlığa oynayan Robertson, 1999'da büyük bir bankanın başkanı olmak için çaba harcıyordu. Planladığı yeni ulusal banka İskoçya Bankası'na bağlı olacak, hiçbir şubesi olmayacak, müşterilerine telefon ve posta yoluyla hizmet verecekti. Sahibi olduğu CBN ve siyasi gücü olan Hristiyan Koalisyonu'na gelen bağışları kabulde de aynı, yöntemi kullanıyordu. 3 Mart 1999'da New York Times'da yayınlanan makaleye göre Robertson CBN'nin çok önemli azınlık hissedarlardan biri olacak ve yine CBN'ye ait olan Amerikan holding şirketinin de başkanı olacaktı.

Eski ABD Katar büyükelçisi ve şu anda Amerikan Eğitim Vakfı başkanı Andrew Killgore, "şayet dış bir güç Robertson'ın faaliyetlerine katkıda bulunmak isterse, Robertson'ın dışarda bir bankayla irtibatlı olması bunu kolaylaştıracaktır" diyordu.

Armagedon konulu kitaplar popülarite bakımından John Grisham'ın romanlarını sollamasa da, onlarla yarışacak düzeydedir. Hal Lindsey'in *Rahmetli, Koca Dünya* (*The Late, Great Planet Earth*) 25 milyondan fazla satmıştır. Sözkonusu eser, Kitab-ı Mukaddes hariç bütün kitapları geride bırakarak 1970'ler boyunca en çok satan kitap olmuş, aynı başlıkla film yapılmış, Orson Welles ve öteki birçok anlatımcı tarafından seslendirilmiştir. Lindsey, aralarında *Yeni Bir Dünya Geliyor*'un (*There's a New World Corning*) da bulunduğu, hepsi de Armagedon'un an meselesi olduğu kehanetinde bulunan, dört ayrı kitap daha yazmıştır.

1990'ın sonlarında vaiz Tim LaHaye'in Yeniden Doğuşçu Hristiyanların semaya Yükselişiyle ilgili olan dört ciltlik *Geride Kalanlar* (Left Behind) adlı kitabı yaklaşık 3 milyon satmıştır. Bir *Publisher Weekly* editörü, "Wal-Mart, Target ve K-Mart* gibi mağazalarda da iyi satması, esasen bu kitapların popülaritesinin Hristiyanlardan seküler okuyuculara kadar uzandığını, bu da sözkonusu kitapların kültürümüzü kuşattığını göstermektedir" diyor.

Evanjelikalizm

Öğreti olarak büyük oranda hâlâ fundamentalist olan Evanjelikalizm, bugün yaklaşık her dört Amerikan yetişkinden birini bünyesinde barındırmaktadır.

-William Martin, Rice Üniversitesi sosyoloji profösörü

* ABD'deki alt ve orta gelir gruplarına hitap eden, giyecek, gıda, elektronik eşya vb. her tür ürünün bulunabildiği büyük mağaza zincirleri. (çev.)

▼ İncil Kiliseleri: Tanrı'nın bizden yeryüzünü yok etmemizi istediğini savunan doktrinin kaynağı olan Dallas İlahiyat Fakültesi (The Dallas Theological Seminary) şu anda yaklaşık 1000 Kitab-ı Mukaddes Kilisesinde çalışmakta ve Armagedon Teolojisini anlatmakta olan bir çok papazı mezun etmiştir. Son yıllarda Birleşik Devletlerin her yanında kurulan İncil Kiliseleri, kendisinden daha büyük başka kiliselere bağlı olmamak anlamında, bağımsızdır. Ancak bu kiliseler, Uluslararası İncil Kiliseleri Birliği (International Fellowship of Bible Churches) çerçevesinde birbiriyle irtibatlıdırlar.

Hz. İsa için Kampüs Haçlı Seferi

> Nelson Bunker ve T. Gullen Davis gibi ileri gelen simalar tarafından finanse edilen Bill Bright'ın başını çektiği Hz. İsa İçin Kampüs Haçlı Seferi hareketi, yeryüzündeki herkese bir İncil ulaştırma amacı çerçevesinde ihtiyaç duyulan bir milyar dolar toplanması hedefine doğru hızla ilerliyor. 16 bin Hristiyan akademi, her gün kervana yeni birinin katılımıyla hızla gelişiyor, yıllık iki milyar dolarlık bir özel eğitim sektörü oluşturuyor... Prime-time* vaizler en azından 20 milyon kişiyi (cezbedip), yarım milyar dolardan fazla bağış topluyorlar.
>
> *-Grant Wacker, The Evangelical Tradition in America*

Bir Web sitesinin belirttiğine göre, yeni İncil Kiliseleri'nin en kabarık sayıda olduğu eyaletler Michigan, New Jersey ve

* prime-time TV'lerin en çok izleyici tarafından izlendiği saatler.(çev.)

Pensilvanya'dır. *Wall Street Journal* (12 Şubat, 1999)'da yazan Teny Eastland, İncil Kiliseleri'nin birçoğunun, muhtemelen bu kiliselerin papazlarının büyük bölümünü yetiştiren Dallas İlahiyat Fakültesi ile doğrudan veya dolaylı olarak manevî bir bağlarının olduğunu belirtmektedir.

ABD'de sayılan 50 milyonu bulan **Fumdamentalistler** sayısız Hristiyan mezhepleri arasında dağılmış durumdadır. Armagedon Teolojisinin en hararetli savunucuları **evanjelik** ve **karizmatik** hareketler içinde yer almaktadır. Bu hareketler şu anda Kuzey Amerika Hristiyanlığı'ndaki fundamentalizmin en hızlı büyüyen kolunu temsil etmektedirler.

Hristiyanlığın yeni filizlenen bu mezhepleri içerisinde saygın kelamcılar, papazlar, ilahiyat okullarının başkanları ve mezhep liderleri, "Kıyamet kapımızda. O halde gelin biz de onunla gidelim. Kalabalığın önünde yer alalım" diyerek takipçilerini ölüme götüren Jim Jones gibi tarikat liderleriyle aynı doktrini öğretiyorlar.

Armagedon inancının popülaritesi "çılgınlar" olarak anılan kişilerden iktidarın en üst düzeyinde yer alan kişilere kadar uzanmaktadır. *Körüklemeye Devam: Reagan, Bush ve Nükleer Savaş* (With Enough Shovel: Reagan, Bush and Nuclear War) adlı kitabında Robert Scheer, Savunma Bakam Caspar Wienberg'e 1982'de, Armagedon hakkında ne düşündüğü sorulduğunda, onun bu soruyu "**Book of Revelation**'ı okudum ve evet, dünyanın sona doğru—inşallah Tanrı'nın eliyle oluyordur—gittiğine inanıyorum ve her geçen gün zamanın tükendiğini düşünüyorum" diyerek cevapladığını belirtmişti.

Tarih araştırmacısı Dave MacPherson, "Armagedon teolojisinin tehlikesi, kaderci ve yayılmacı olmasıdır" diyor. Bir örnek vermek

gerekirse, 60'ların sonunda ve 70'lerin başında Herbert W. Armstrong takipçilerini, dünyanın sonu geliyor beklentisiyle mülklerini, kendi kilisesi olan Tanrı'nın Evrensel Kilisesi'ne (Worldwide Church of God) hibe etmeye ikna etmişti.

Evanjelik Hristiyanlığın Yayılışı

> Evanjelik Hıristiyanlığın yayılış oranı, fundamentalist İslâm da dahil olmak üzere bütün dinlerin yayılış oranını geride bırakmaktadır. Geçmişteki misyonerlik dalgalarından çok daha büyük olan, Hristiyanlığın tarihteki en hızlı gelişimine şahit olmaktayız.
>
> *-Damian Thompson,*
> *Kıyamet: Milenyumun Gölgesinde İnanç ve Korku*

"Dünyanın sonunun yakın olduğunu bekleyenler tuhaf şeyler yapıyor" diyor Milenyum Kehanet Raporu *(Millennium Prophecy Report)* risalesi* editörü, Philadelphia'lı Ted Daniels. 1999 itibariyle Daniels'in veri tabanında 1.200'den fazla tarikat vardı. ABD ve başka yerlerde bulunan bu tür gruplardan bazıları şunlar:

▼ Koreli "Hyoo-go": 1992'de doğruların Semaya kaldırılacağına ve dünyanın geri kalanı için bir apokaliptiğin başlayacağına inanan **apokaliptik** bir grup.

▼ Güneş Tapınağı Tarikatı (Order of the Solar Temple): 1994'te İsviçre'de ve Kanada'da toplu intihar ve katliam gerçekleştiren gizli

---

* Risale (newsletter): Mektup şeklinde, belirli aralıklarla çıkan gazete. (çev.)

ve milenyumcu bir mezhep. Genel olarak Book of Revelation'dan esinlenerek yapılmış, Hz. İsa, savaş, kıtlık ve ölüm olarak yorumlanan Apokalips'in dört süvarisini resmeden madalyonlar takan 50 kişi ölmüştü.

▼ Davidyenler Tarikatı ("Branch Davidian"): Waco ve Teksas varoşlarında yaşayan mezhep üyeleridir. Nisan 1993'te Federal ajanlar, sözkonusu apokaliptik grubun 80 üyesini öldürerek bulundukları merkezi işgal etmişti.

▼ Cennetin Kapısı ("Heaven's Gate"): 1997'de 39 üyesi, arkalarında, dünyanın kötü olduğunu ve vuku bulması an meselesi olan bir yok olmaya mahkum olduğunu ifade eden dokümanlar bırakarak, bir San Diego varoş mahallesinde intihar etmişlerdi.

▼ Tenhadaki Ses ("Voice in the Wilderness"): Böyle çabaların semeresini görecek kadar dünyanın uzun süre varolmayacağı düşüncesiyle, ağaç dikme gibi ileriye yönelik projelerin yapılması aleyhinde tavsiyelerde bulunan, New Hampshire eyaletinin Milford şehrinde yer alan bir milenyumcu grup.

▼ Elohim City: Ağır silahlara sahip 100 yerlinin, insanlığın sonunu getireceğine inandıkları bir dizi hastalığın beklentisi içerisinde, vaazlar verip askeri talimler yaptıkları, Little Rock, Arkansas yakınlarında dev bir şatoya benzeyen bir kasaba. Oklahoma City'yi bombalamaktan mahkum Timothy McVeigh, 1995 yılındaki Oklahoma federal binasını bombalama olayından önce Elohim City'deki arkadaşlarına telefon etmişti.

Bu arada, Reagan-Bush döneminde ortaya çıkan bir "Hristiyan

Sözkonusu hareket, siyahlar, Yahudiler, kadınlar, homoseksüeller, kürtajcı doktorlar ve liberaller gibi insanları hedef alan bir "öteki"nden nefret düşüncesine dayanmaktadır.

Patrik Minges, "Apocalypse Now" adlı eserinde der ki: "Bu hareketin teolojisi, Ku Klux Klan, neo-naziler, dazlaklar ve 'Aryan' direniş hareketi gibi aşırı sağın farklı unsurlarına ideolojik birlik ve teorik çerçeve sağlayan kendine özgü bir kültürel sistemdir."

"Kimlik" kahramanları arasında, Ağustos 1992'deki onbir günlük kalkışma esnasında bir resmi görevlinin öldürülmesi davasından beraat etmiş olan Kuzey Idaho'lu Randy Weaver ve kendi malikanesinde FBI tarafından suikastle öldürülmesi olayı aşırı dinci sağcılar tarafından "Amerikan Holokostuz" olarak değerlendirilen David Koresh bulunmaktadır.

Son yedi yıl içerisinde, Hristiyan Kimlik hareketine bağlı olanların sayısı 3000 üyeden 30000'den fazla üyeye yükselmiştir. Hristiyan Kimlik kiliseleri, 1986'da yarım düzineyken şu anda yüzden fazladır. Devamlı üyelerinin dışında Kimlik Hareketinin tahminen 250 bin takipçisi vardır.

MERKEZ SAHNE
İSRAİL

2
Armagedon Nedir?

1983'te Armagedon teolojisi hakkında daha fazla bilgi edinmek için, diğer 629 Hristiyanla birlikte, sponsorluğunu Jerry Falwell'in yaptığı Hz. İsa'nın Diyarı'na giden bir seyahate katılmaya karar verdim. Tel Aviv'e indikten sonra yaklaşık 50 kişilik gruplar halinde otobüslere bindik. Sonra kuzeye doğru, Tel Aviv'in takriben 55 mil kuzeyinde ve Akdeniz'den 15 mil içerideki Megiddo'ya yöneldik.

Yol boyunca Minneapolis şirket yönetiminden emekli, 60'lı yaşlarının sonunda olan Clyde ile tanıştım. Bir üniversite mezunu olan Clyde, II. Dünya Savaşı'nda orduda görev yapmış, 1.82 m. (6 feet) boyunda, sağlam görünüşlü birisiydi. Bu görünüşünü orduda-ki hizmetine bağlıyordu.

Karısı ölmüş olan Clyde bu yolculuğu kendi başına yapmaya karar vermiş. Bükülmüş yünden kumaşlı pantolonu, beyaz gömleği, bağlı kravatı ve kaşmir ceketiyle güzel giyimliydi. Saçları hiç dökülmemiş, sadece kısmen beyazlamıştı.

Megiddo sit bölgesinde otobüsten inerek az ilerdeki, antik toplumların kalıntılarının kat kat yeraldığı yapay bir höyüğe yürüdük.

"Burada bir zamanlar eski bir Kenani şehri varmış," dedi Clyde, Esdraelon ovasının uzayıp giden geniş düzlüğünün güney ucunda bulunduğumuzu, ve burasının Kutsal Kitap'ta Jezreel vadisi olarak isimlendirildiğini de ekleyerek.

Bir tarih meraklısı olan Clyde diyor ki, "Antik zamanlarda Megiddo, önemli askerî geçitlerin ve kervan yollarının geçtiği stratejik bir noktada yer alan, çok önemli bir şehirdi. Mısır'ı Şam'a ve Doğu'ya bağlayan eski sahil yolu Via Maris, Megiddo'daki vadiden geçiyordu.

Bazı tarihçiler, dünyanın diğer yerlerinde yapılan savaşlardan daha fazlasının burada yapıldığına inanırlar. Eski fatihler Megiddo'yu elinde tutan lider, bütün istilacılara karşı direnebilir derlerdi.

Joshua ve İsraillilerin Kenanileri tek savaşta nasıl yendiğini Joshua 12:21'de okuyabilirsiniz. İki asır sonra —Judges 4 ve 5'e bak— Deborah ve Barak komutasındaki İsrail kuvvetleri, Kenanili komutan Sisera'ya karşı bir meydan savaşı kazanmışlardır" diye devam etti.

"Daha sonra, bildiğimiz gibi, Kral Süleyman şehri tahkim ederek burasını atlar ve savaş arabaları için bir askeri merkez haline getirmiştir.

Yakın tarihte bile burada önemli savaşlar olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru, İngiliz general Allenby tam burada, Megiddo'da Türklere karşı çok önemli bir zafer kazanmıştır."

Bu sırada, bütün grup iyi bir izleme yerine doğru yürümeye devam ediyoruz. Kuzeybatı yönünde uzayıp giden Jezreel vadisinin etkileyici manzarasını izlemek için duruyoruz.

"Aha, işte nihayet" dedi Clyde, heyecan yüklü bir sesle, "son büyük savaşın cereyan edeceği yeri görüyorum."

Ben, iyi de Armagedon'un gerçekleşeceği yerin burası olduğunu nereden biliyorsunuz, diye sordum.

"Megiddo ismini dikkatle inceleyin, dağ anlamına gelen İbranice *har* kelimesini ekleyin. Karşınıza Megiddo dağı anlamına gelen bir tabir veya Har-megiddo çıkar. Bu da Armagedon kelimesine dönüşür."

Aslında herhangi bir dağ göremiyordum. Ama vadiye yukarıdan baktığımız dikkate alınınca üzerinde durduğumuz izleme yeri gayet tabii bir *har (dağ)* olarak düşünülebilirdi. Böyle olsa bile, kelime anlamıyla Megiddo dağı demek olan Har-megiddo bir olayın değil, bir yerin adı değil miydi?

"Hayır, hayır" dedi Clyde. "Burası var ya, bütün milletleri ilgilendiren bir yerdir. Hz. İsa'nın komutasındaki iyi güçler ile kötü güçler arasında yaşanacak nihai savaş işte burada olacak."

Başka milyonlarca insan gibi benim de daima Armagedon'u işittiğimi, ancak bu kelimenin nereden geldiğini bilmediğimi Clyde'e itiraf ettim. Clyde cevap verdi:

"Bildiğiniz gibi Armagedon kelimesi Kitab-ı Mukaddes'te bir yerde geçiyor. Bu da tabii Book of Revelation bölümünde, yani 16. bölüm, 16. ayet" Clyde kısa bir ayet aktardı:

"Ve o, onları hep birlikte İbranice dilinde Armagedon olarak isimlendirilen bir yerde topladı."

Armagedon kelimesi, hayatımızda hayalet gibi dolaşan önemli bir kelime olduğu için onun nereden türediğini iyice saptamak istiyordum ve hâlâ kafam karışıktı. Eski Ahit onu hiç anmazken, Revelation, Armagedon denilen "bir yer "den bahseder. Clyde ise Armagedon'un bir savaş anlamına geldiğinde ısrarlıydı.

"Revelation kitabını yazan John the Divine idi. Bildiğiniz gibi, yaşadığımız şu ahir zamanlar hakkındaki bilgimizin çoğunu

edindiğimiz yer, John'un kitabıdır. O, sözkonusu nihai savaşın tam burada yapılacağının mükemmel bir tasvirini yapar. Onun büyük savaşa ilişkin söylediği şu sözleri hatırlayın: "Ülkenin bütün şehirleri çökmüş.... her bir ada yok olmuş ve dağlar ortadan kalkmıştı."

Görünen İşaretler

> Aşikar ki, Eski Ahit'teki eski peygamberlerinize ve Armagedon'la ilgili önceden haber verilmiş alametlere geri dönüp baktığımızda, acaba olacakları görecek nesil biz miyiz diye merak ediyorum... İnanın bana, (bu kehanetler) açık bir şekilde yaşamakta olduğumuz şu günleri tasvir ediyor.
>
> *-Başkan Reagan, 1983 'te Amerika İsrail Halkla İlişkiler Komitesi'nden Tom Dine ile yaptığı bir söyleşiden*

"Böylece Tanrı bize son savaşın nasıl bir şey olacağının güzel bir tasvirini yapması için John'u göndermiştir" dedi ve "Fırat nehrindeki dört melek ile ateş, duman ve kükürt soluyan ikiyüz bin atlı ordu" hakkında kutsal kitaptan bir ayet okuyarak devam etti.

"Bir yıl batı istikametinde ilerleyecek bu Şark ordusu, Fırat'a ulaşmadan önce dünyanın en kalabalık nüfuslu bölgesini işgal edecek ve orayı yok edecek."

"16. ayet bize Fırat'ın kuruyacağını, bunun da Doğu'nun kral-larının, Şarklıların, İsrail'e girmelerine yol açacağını anlatır."

"Doğu'nun kralları?" diye tekrarladım. Fırat'ın doğusundaki bölgeleri şöyle bir zihnimden geçirdim. Fakat, bugün için dünyanın bu

bölgesinde bulunan bir kral hatırlayamadım. Bizim zamanımızda Fırat'ın doğusundaki son kral İran şahıydı. Bugün ortada bir kral olmadığına göre—ama John zamanında vardı—bu durum John'un, bizim zamanımız için değil de, kendi zamanı için yazmış olduğunu göstermez mi, dedim.

"Hayır hayır" dedi Clyde. " 'Krallar' kelimesini liderler, yani devlet başkanları olarak algılayabilirsiniz." Bir lafızcı* olan Clyde bu konuya gelince Kitab-ı Mukaddes'i lafzen takip etmiyordu. Ben bu noktayı fazla kurcalamayınca Clyde da anlatısına devam etti. "Krallar—ya da liderler—dünya tarihindeki en büyük orduyu tam buraya, Megiddo'ya yönlendirecek" dedi. Büyük Fırat nehrine küçük bir şişeyi boşaltan meleği, suyun kurumasını, meleğin en büyük orduya, nehrin yatağından geçiş izni verişini anlatırken gözleri büyüyor ve yüzü kor gibi parlıyordu.

"Kehanetler incelendiğinde, Tanrının bu gelişmeleri önceden söylediği görülebilir. Bugün dünyada meydana gelen herşey, açık bir şekilde bu savaşın çok yakında gerçekleşeceğini göstermektedir."

"Bu son savaşta—ki bu bilgiyi Revelation yanında Zechariah'ta (Zekeriya) da bulabilirsiniz—yeryüzündeki tüm ulusların güçleri Kral İsa ve onun aziz takipçilerine karşı savaşacaklardır. Ve bildiğimiz gibi Hz. İsa da, tarihin bu en kanlı savaşında, milyonları perişan edecektir."

Clyde, tezini ispatlamak amacıyla İkinci Thessalonians'dan 2:8'i aktardı:

---

* Lafızcı (literalist): Kelime kelime takip eden, yorumdan kaçınan, mota mot izleyen.(çev.)

"Ve sonra, Hz. İsa'nın nefesiyle tüketeceği ve muhteşem gelişiyle istikbalini yıkacağı kötülük ortaya çıkacak."

Clyde'a, "cennet ve cehennemden sonra Hristiyanların Armagedon fikrinden daha fazla kafa yordukları başka bir şey herhalde yoktur" dedim.

Clyde ve ben ayakta konuşmaya devam ederken, grubumuzdaki diğerleri dağınık vaziyette buğday ve arpa tarlaları ile meyve bahçelerinin bulunduğu vadiyi izlemek üzere kayalar ve çayırlar üstünde oturuyorlardı. Sessiz ve sakin görünmesine rağmen, Clyde'ın haleti nahiyesi ve sözleri dünyayı kaçınılmaz bir büyük patlamaya doğru sürüklenen bir yer haline getiriyordu. Kendisi, nihai büyük yangınla ilgili verdiği detaylar ve figürlerin doğruluğundan emin görünüyordu.

Yine de bu savaş, bir Nebraska çiftliğine sığacak, hele büyük bir Teksas hayvan çiftliğinin yanında hesaba bile katılamayacak kadar küçük olan bu vadide meydana geliyordu. Sekilenmiş tarlaların bulunduğu ufak tefek sakin vadiye doğru gülümseyerek, Clyde'a, bu vadi, nihai ve kesin sonuca götürücü büyük savaş için fazla küçük görünüyor, dedim.

"Yo, yo, hayır, çok küçük değil! Buraya bir sürü tank sığdırabilirsiniz."

Tanklar, diye tekrarladım, ve de dünyanın bütün orduları?

"Hepsi. Aklınızdan çıkarmayınız ki, bu savaş gelmiş geçmiş en büyük savaş olacak. Milyonlarca insan işte tam şuracıkta ölecek."

Armagedon İnancı

Akron Üniversitesi tarafından yapılan 1996 tarihli Din ve Siyaset Anketi, Hristiyan yetişkinlerin % 31'inin, dünyanın bir Armagedon savaşında son bulacağı inancına katıldığını veya buna kuvvetle inandığını ortaya koymaktadır Bu durum 62 milyon Amerikalının sözkonusu inanç sistemini kabul ettiği anlamına gelmektedir.

-Akron Üniversitesi profesörü John Green

Ve burada, Megiddo'da bir nükleer savaş başlayacak ve de dünyayı yok edecek, öyle mi?

"Evet" diye cevapladı. "Bunu Ezekiel 38. ve 39. bölümlerde görebilirsiniz. 'Çok şiddetli yağmurlar ve dolu, yangınlar ve kükürdün' kaynayacağı, dağların düştüğü ve yüksek kayaların çöktüğü depremlerin meydana geleceği, 'her çeşit terör' sonucu duvarların yerle bir olacağı bir nükleer savaşı anlatır o bölüm. Ezekiel'in atıfta bulunduğu şey taktiksel nükleer silahların kullanılmasından başka bir şey olmasa gerektir."

Clyde'ın bu kadar kesin tavrı beni hayretler içinde bıraktı. Clyde'a, Hz. İsa'yı nükleer silah kullanmaya meyyal beş yıldızlı bir general olarak mı tasavvur ediyorsunuz, diye sordum.

"Evet" diye cevap verdi. "Aslında, ilk saldırının Hz. İsa tarafından başlatılacağı kanaatindeyiz. Kendisi yeni bir silah getirecek ve bu silah, nötron bombasının yaptığıyla aynı etkiyi yapacak. Söz konusu kitapta, onların ayakta durdukları halde etlerinin sıyrılacağını, gözlerinin göz çukurlarından dışarı fırlayacağını ve dillerinin ağızlarından çıkacağını okursunuz.

Biliyorsunuz bunlar termonükleer bir patlamanın kurbanlarının başına gelecek şeyler. O halde Zekeriya bunları önceden biliyordu."

Acaba, diye sordum Clyde'a, ilk saldırıyı bizzat Hz. İsa'nın yapacağını mı söylemek istiyorsunuz? Cevap vermeden önce, Clyde ayakları üzerinde dimdik doğruldu:

"Evet, aynen öyle" dedi.

Armagedon'u Yaşayacak Nesil Biz Olabiliriz

"Armagedon'u yaşayacak nesil biz olabiliriz."

- Başkan Reagan, Vaiz Jim Bakker'le söyleşi, 1980

Düşünün bir kere! En az 200 milyon Doğulu asker ve bir ondan fazlası da Batılı... Yeniden Dirilmiş Roma İmparatorluğu (Batı Avrupa)! İsa Mesih, kendi şehri Kudüs'ü harap edenlere vuracak. Daha sonra Megiddo veya Armagedon vadisinde toplanmış ordularla savaşacak. Kudüs'ten başlayarak akan kanın 200 mil uzunluğunda ve atların başı seviyesinde olacak olması kimseyi şaşırtmasın... Bütün vadi savaş araçları, hayvanlar, insan gövdeleri ve kanla dolacak.

Bu inanılmaz gibi görünüyor. İnsanın havsalası almıyor, insanın insana yapacağı bu insanlık dışı fiilleri. Ancak, o gün Tanrı insanın doğasının kendisini bütünüyle dışa vurmasına izin verecek. Dünyanın bütün şehirleri— Londra, Paris, Tokyo, New York, Los Angeles, Chicago— yok olup, haritadan silinecek.

- Yazar Hal Lindsey

3
Ye'cüc-Me'cüc (Gog-Magog) Savaşları

Clyde, son büyük savaş olan Armagedon'dan önce, bir "Ye'cüc-Me'cüc" savaşı da dahil olmak üzere, diğer bazı savaşlarda yer almamızın bizim için kaçınılmaz olduğunu söyledi.

"Ye'cüc'ün yok edilmesi ile Hz. İsa'nın Deccal'ın ordularını yok edeceği Armagedon savaşını birbirinden ayırt etmelisiniz. Kötülüğün kol kezdiği felaket ve çöküş yılları. Ezekiel'de bunu görürsünüz. Ezekiel bize ahir zamanda kafirlerin başına geleceklerden de bahseder. Tanrı yalnızca İsrail'in komşularıyla kalmaz, daha uzak bölgelerdeki düşmanlara da gönderme yapar."

Clyde'ın aktardığı ayet şöyleydi: "Ve Tanrı'nın 'Ey Ademoğlu, Ye'cüc'a karşı cephe al' emri bana geldi." "Ye'cüc" diyor Clyde, ısrarla, "ancak Rusya olabilir."

Peki ama, Ezekiel'in zamanında Rusya yoktu, diyerek atıldım.

"Fakat Tanrı olacağı biliyordu. O bütün olacakları önceden bilir. Şimdi artık Rusya tamamen yok edilecek. Ezekiel bu planı bize bildirir. Hatırlayacağınız üzere, Ye'cüc'ün, İsrail topraklarına yürümesinin Tanrı'nın gazabına neden olacağı haber veriliyordu. Ezekiel, Tanrı'nın kıskançlık ve gazabının ateşiyle 'büyük dolu

taneleri, ateş ve kükürt yağdıracağını söylüyor. "Revelation 8'deki kanla karışık ateş ve dolu" diyor Clyde, "günümüzün füzeleridir."

Ama neden? diye sordum, Clyde'ın teolojisine göre, Rusya İsrail'i işgal etsin?

"Onlar komünizm yoluyla Tanrı'ya karşı geldiler. Onların bunu yapacağı da uzun zaman önce haber verilmiştir." Kendisini dinlerken Clyde Tanrı'nın gazabıyla, milyonlarca cesedin her türlü leş kargalarına yem olacak bir şekilde, her altı Rus'tan beşini yok edeceği" konusunda beni temin ediyordu.

Pekala, İsrail, Rus halkı olan Ye'cüc'ü yok ettiği gibi, Rusya devleti olan Me'cüc'ü de yok edebilir mi, dedim.

"Evet, müttefikleriyle beraber. Rusya İsrail'i işgal ettiğinde, Amerika ve İngiltere İsrail'in yardımına geleceklerdir. Bunu Daniel 11:30'da bulabilirsiniz. Clyde, İncil'de geçen Chittim'de konuşlanmış gemilerden bahseden bir ayet okudu. "Biliyorsunuz, orası Kıbrıs'tır, ve de İngilizler ile Amerikalılar burasını filoları için bir üs olarak kullanırlar, ki İsrail'in yardımına kolayca gelebilsinler. Ye'cüc yalnızca Ruslar olmayıp günümüzde Almanya olarak bildiğimiz Gömer diyarını da içine alır. Onlar bu **Türbülasyon** döneminde yok olacaklardır.

Yok oluşa yakın olan bu korkunç ızdırap dönemi, yedi yıl sürecek." Devamla, "Bütün katliam ve yıkımlar bir başlangıç, son savaş için perde aralayıcıdır" diye devam etti.

Onun, Rusya ve Rusları bir numaralı İsrail düşmanı, o da eşittir Tanrı düşmanı, yapmasından hoşlanmamıştım. Ruslarla barış görüşmeleri yaptığımıza işaret ettim.

"Barış diye bir şey olmayacaktır," diyerek beni temin etti Clyde, "ta ki Hz. İsa gelip Davud'un tahtına oturuncaya kadar."

Türbülasyon

Bir ülkenin bütün hedefleri toplu bir Cruise füzesi saldırısıyla aynı anda vurulabilmektedir. Bu modern savaş alanında büyük bir gelişmedir, tam da felaketin gerektirdiği zamanda.

-Leon Bates, Yeniden Dirilme projesi

Türbülasyon, Holokost'tan daha yıkıcı bir musibet olacak... Tanrı'nın inkarcı bir dünyadan aldığı öç olacak bu Türbülasyon İsrail uğruna olacak.

-McLean papazı, Virginia, Kitab-ı Mukaddes Kilisesi

Felaket esnasında bir nükleer savaşın olacağını Kitab-ı Mukaddes bize gayet açık bir şekilde haber vermektedir. İnsanlığın 1/3'ü ateş, duman ve kükürtten dolayı yok olacak. Onların gözü önünde bir ateş oburu çıkacak (Joel 2:3). Kim? İsrail'e karşı yürüyen kuzey ordusu—Rus ordusu—. Bütün memleketler Tanrı'nın kıskançlık ateşiyle yok olacak (Zephaniah). Unutma, o gün geldiğinde fırın gibi yandığını göreceksin (Malachi 4:1). O yüzden, Eski ve Yeni Ahit bir nükleer soykırımın olacağı görüşünde birleşirler.

-Jack Van Impe, Evanjelist TV Vaizi

4
Deccal Kimdir?

Jerry Falwell 15 Ocak 1999'daki bir papazlar konferansında, yaklaşık 2000 yıldır insan kisvesindeki kötülük olarak tasvir edilen Deccal (Antichrist)'ın bugün yaşayan bir Yahudi olabileceğini söylemişti. Kingsport, Tennessee'de yapılan evanjelizm konulu bir konferansta 1500 kişilik bir dinleyici topluluğuna "Elbette bir yahudi olacak" demişti.

"Eğer Deccal Hz. İsa'nın sahtesi olacaksa, o kesin bir Yahudi olmak zorunda" demişti Falwell. "Bildiğimiz tek şey onun bir erkek ve Yahudi olduğudur."

Yahudi gruplardan gelen eleştiriler üzerine yaptığı açıklamada Falwell diyordu ki "Hz. İsa ilk defa 2000 yıl önce dünyaya bir erkek Yahudi olarak geldiğine göre, evanjeliklerin çoğu Deccal'ın da, zorunlu olarak, bir Yahudi erkeği olacağına inanmaktadır."

Falwell, Tanrı'nın başdüşmanının kimliğini tanımlamaya çalışanların oluşturduğu uzun listede yeralan kişilerden sadece birisidir. Bir Deccal'ın varolduğu ve varolmaya devam edeceği milyonlarca Hristiyanın kesin bir ön kabulüdür.

Aynı zamanda Beast (canavar) olarak de bilinen Deccal hakkında yaygın kabul gören görüşü anlamamda bana yardımcı olan kişi, Minneapolisli emekli işadamı Clyde idi.

"Daniel kitabı Deccal'ı önceden haber verir. Nabukadnezar'ın rüyasındaki Canavar'dan yeni çıkan küçük boynuzu hatırlarsınız. Daniel burada bize, 'gelecek bir prensi' haber verir. Daniel 'kahredici bir nefret'ten bahsederken biz bunun Deccal'in Kudüs'teki Tapınağı pisletmesi anlamına geldiğini anlıyoruz.

Book of Revelation'nın 13. bölümünde, denizden yedi başlı on boynuzlu bir hayvan çıkar. Bir arslan, bir ayı ve bir leoparın özelliklerine sahiptir. Sonra Şeytan Canavar'a büyük bir güç vererek, azizlerle savaşma, harikalar yaratma ve 'bütün soylar, diller ve uluslar üzerinde iktidar kazanma' imkanı sunar."

Bunun üzerine soruyorum, "o bu hakimiyeti, Türbülasyon esnasında mı ele geçirecek?"

"Evet. Türbülasyon'un yedi yılı esnasında hüküm sürecek. Büyük küçük, zengin fakir, hür köle herkese sağ ellerinde veya alınlarında bir işaret taşımayı zorunlu kılacak." Clyde yine Kutsal Kitap'tan alıntı yapıyor:

"İşte hikmet şudur ki, bu anlayış Canavar'ın sayısını saysın: o sayı ki bir adamın sayısıdır ve adamın sayısı altı yüz üçlü ve altıdır."

İşte burası, diyorum, Canavar'ın alametini öğrendiğimiz ve 666 sayısının önemini kavradığımız yerdir.

"Evet, şu an bile Deccal'ın ileri uç muhafızlarının, burada olduğuna inanıyorum. Bu adamlar bu rakamı Deccal'ın global sisteminin bir cüzü haline getirmektedirler. Etrafınıza bir bakın, bu üç rakamı sayısız üründe ve paralar üzerinde şimdi bile göreceksiniz. Bütün dünyada '666' sayısının kullanımında bir artış görülüyor."

"Deccal'ın nasıl bir kontrolü ele geçirme yetisi olduğunu hayal bile edemezsiniz" diyerek devam etti. "O kitleleri harekete geçirebilecek büyüleyici bir konuşmacıdır. Dinleyiciler onun karizmatik

cazibesi ve gücüyle hipnotize olacaklardır. Karmaşık gizli izleme araçları kullanacaktır. Bütün gelişmiş teknolojimizi kullanarak daha önceki nesiller için imkansız olan bir yolla kontrolü ele geçirecek. İlk önce, Deccal on Avrupa ülkesinin kontrolünü ele alacak."

Başlangıçta on ulus ha, diye tekrarladım.

"Bunu Daniel 7'de görebilirsiniz. Daniel, Hayva'nın on boynuzundan bahseder hani. Avrupalıların bir araya gelmesiyle bu kehanetin gerçekleştiğini görüyoruz. İlk önce 1948'de Batı Avrupa Birliğini, 1949'da NATO'yu, 1957'de Avrupa Ekonomik Topluluğu ya da Ortak Pazarın kurulduğuna şahit olduk. İşte bu Roma İmparatorluğu'nun modern formda yeniden ortaya çıkmasıdır. Bu Kitab-ı Mukaddes'in güvenilirliğinin bir delilidir. İşte bu noktada, Kitab-ı Mukaddes kehanetinin inanılmaz ve en şaşırtıcı yönlerinden birisine tanık olmaktayız."

Son Olaylar Üzerine Değerlendirmeler

Hristiyanların Deccal'e olan ilgisi bütün kötülüklerin bir insan teki veya bir insan topluluğunda tezahür edebileceği inancına dayanır. Bir çok toplum kötülüğün tezahür biçimlerine inanmasına karşın, bu kadar büyük rol oynayan tamamen yozlaşmış bir insan varlığı figürü sadece Hristiyanlıkta yer alır.

Mevcut çatışmaları, iyilik ve kötülük kuvvetleri arasında cereyan edecek kaçınılmaz son savaşın birer prototipi veya işareti olarak gören Hristiyan **apokaliptik** düşüncesi halihazır gelişmelere büyük önem verir. Deccal aynı zamanda bazı Hristiyanlar için kendi "nefretlerini ve korkularını" açığa vurmanın bir aracıdır. Batı Hristiyan-

lığındaki bölünme ile birlikte Deccal nosyonları Katolik ve Protestanlar tarafından birbirlerine karşı kullanılmıştır. Deccal fikri bu yüzyılda Katolikler için pek önem taşımamış olsa da, Protestanlıkta Deccal inancının sağlam bir yeri olageImiştir, özellikle de fundamentalistler arasında.

-Bernard McGinn,
Deccal: İnsanın Kötü'ye Karşı İki Bin Yıllık Büyük Merakı

Falwell'den Deccal Üzerine

Niçin Deccal Hz. İsa Efendimize karşı dünya ordularının başına geçecek?

Birinci sebep, onun Tanrı'nın hükümranlığına kin duymasıdır. Mücadele daima Şeytan ile Hz. İsa arasında cereyan etmiştir. İşte mesele budur. İkinci olarak, Şeytanın aldatıcılığından dolayı, bu kavimler gelecektir. Üçüncüsü, kavimlerin Hz. İsa Efendimize karşı olan nefretleridir.

John'un kıssasında İsa Efendimiz, beyaz atın üstünde oturan bir adamdır. John, Hayvanı rüyasında görmüştür. Milyonlarca ölünün yere serili olduğu Armagedon'un olması yakındır ve İsa Efendimiz canavar ve yalancı peygamber Deccal'i kükürtle yanan ateş gölüne atacaktır.

-TV Evanjelisti Jerry Falwell

Özetle söylemek gerekirse, Deccal herkesi aldatmaktadır. "Dünyadaki bütün insanlar onun harikuladeliğine, zekasına, yönetim yeteneğine aklanıyor" diyerek konuşmasına devam etti Clyde.

"Sanırım Romanya'dan çıkıp geliyor. Tamamen şeytani bir karaktere sahip."

Deccal bir şeytan mı, yoksa bir insan mı, diye soruyorum.

"İçimizden biri, gerçek bir insan. Kötülükle eş anlamlı değil. Ruhsal bir kuvvet. Şeytan ona yardım ediyor. Ancak Deccal, tamamıyla kötü bir insandır."

Lakin diyorum, dünyaya hükümran olmak için onun önce dünyadaki bütün liderleri kontrol altına alması gerekmez mi? Bu çok zor olmalı.

"Hayır, bu kolay olacak. İzahı da kolay" dedi. Liderlerin jeopolitik hedefleri vardır. Ancak 'kötü ruhlar' onları harekete geçirir. Bu durumda onlar, Tanrı'ya isyan eden Lucifer'i takip eden aşağılık meleklerin kötü ruhları konumundadır. Bu kötü ruhlar dünya liderlerinin kafasını ele geçirdikten sonra, bu liderler ve dünya orduları farkında olmadan onların emrine girerler."

Doğru iz üzerinde olduğumdan emin olmak için, dünya liderlerinin içine kötü ruhu yerleştiren kimse herhalde Deccal olmalı, dedim.

Deccal TV'de

> Global kader hakkında Deccal'ın yapacağı ilan, uydu vasıtasıyla televizyonda yayınlanacak uluslararası bir basın konferansı yoluyla olacak.
>
> *- TV Evanjelisti Hilton Sutton*

"Evet, bu doğru" dedi Clyde.

Tabii ki, dünyanın bütün liderlerini kontrol altına aldıktan sonra doğal olarak dünyanın bütün ordularını da kontrol altına almış olacaktır, değil mi?

"Evet," dedi Clyde, beni temin eder bir şekilde. Deccal dünyanın tüm ordularına başkanlık ederek son savaşta kötülüğün güçlerini yönetecek. Ortaya çıkacak perişanlık ve ızdırabı hayal bile edemiyoruz. Adeta Cehennem ipini koparacak! Evvelki bütün savaşlar bunun yanında çocuk oyuncağı kalacak. Onlarca milyon insanın nasıl yok olacağını ancak Allah bilir. Fakat yeryüzünden *silinecekleri* kesin. Sonra Tanrı Hz. İsa'yı gönderecek ve O, Deccal'ı öldürerek, bir saat içinde bütün yeryüzünü yok edecek!"

Yani, Deccal'ın anlamı, diye sordum, Tanrı'nın, Oğlu aracılığıyla, Kendisinin kötülüğe karşı zafer kazanacağını kanıtlamak mıdır?

Vurgulu bir şekilde, "Aynen öyle" dedi Clyde.

Deccal Kimdir?

▼ 1530'da Martin Luther Papa'ya Deccal demişti. John Calvin de böyle bir bağlantı kurmuştu; aynen son zamanlarda Kuzey İrlandalı delifişek lan Paislay'in yaptığı gibi.

▼ Ortaçağda bazı Kitab-ı Mukaddes müfessirleri, Deccal bir Müslüman olmalı derken, diğer bazısı da Deccal bir Yahudi olmalı demişlerdir.

▼ 1940'larda, Ezekiel 38'de zikredilen Ye'cüc'ün müttefiki Gomer'in bazılarına göre Almanya'ya işaret etmesi nedeniyle, (Deccal olarak) Hitler'in sık sık adı geçiyordu.

▼ Roma'yı yönetiyor olması ve Roma İmparatorluğu'nu da yeniden canlandırmaya niyetli olması nedeniyle Mussolini (bu role) daha da münasip görülüyordu.

▼ Kötü Ye'cüc'ün Rusya olduğunu belirten metinlere yapılan atıflarla Stalin'in adı sık sık anıldı. Zamanla Gorbachev Stalin'in yerini aldı.

▼ Özellikle eski bir hükümdar olan Nabukadnezar ve onun tarihi başkenti Babil ile Saddam'ı eşleştirenlerin gözünde Irak'ın Saddam Hüseyin'i de günümüzün gözdelerinden biridir.

5
Semaya Yükselmek Nedir?

Falwell'in sponsorluğundaki bir seyahatte, kendisiyle hemhal olarak büyüdüğüm fundamentalizmin, yol arkadaşlarımın inanç sisteminden farklı olduğunu anladım.

Esas olarak Falwell'in taraftarları, Semaya Yükselme hakkında farklı—ve tarihsel olarak köklü biçimde yeni—bir görüşü benimsiyorlardı.

Kendisinin ve aynı teolojiye inanan milyonlarca insanın hayatında Semaya Yükselmenin sahip olduğu merkezi rolü daha iyi anlamada bana yardımcı olma konusunda 35 yaşında, bekar bir Georgia yerlisi olan ve yalnız seyahat eden yol arkadaşlarımdan birisi olan Brad'in hakkını teslim etmeliyim.

Paralarını en kârlı yatırımda değerlendirme konusunda başkalarına yol gösteren bir finansal yönetici olan Brad nazik tavırlı ve şık giyimliydi. Tartışamadıkları için münakaşa etmek zorunda kalan dini fanatiklerin aksine Brad yumuşak, ancak dokunaklı bir sesle konuşuyordu. Dökülmemiş kırmızı saçlı, özenle kesilmiş bıyık ve sakalı olan Brad kişisel görüşleriyle ilgili konuşurken gayet rahattı. Evlilikle ilgili olarak "evin reisi erkek olmak zorundadır" derken, homoseksüellerle ilgili olarak da "onların hasta olduğunu düşünüyorum" diyordu.

Yemek ve uzun otobüs yolculuğunun büyük bölümünde, tartışmamız Kitab-ı Mukaddes ve Brad'in mensubu olduğu Pentecostal veya Tanrı Toplulukları da denilen kilise üzerinde odaklaşıyordu.

"Şayet kehaneti anlayabilirseniz" dedi, bir gün Brad, "Tanrı'nın nasıl insanlık tarihini açıkça belli olan zaman dilimlerine ayırdığım görürsünüz. Bu evrelere dispensasyon (dönem) adı verilir."

Dispensasyonalist kavramını, zaman periyodlarından veya dispensasyonlardan mı çıkarıyoruz?

"Dispensasyonalist olduğumu söylemekten gurur duyarım. Tabii ki Jerry Falwell de öyle, bugün ülke çapında tanınmış papazların hemen hemen tamamı öyle. Çok fazla istisna düşünemezsiniz. Benim için Kitab-ı Mukaddes'i anlamak zor oldu, fakat şu anda aklıma yatıyor. Bu, zaman periyodlarını tanımayı öğrenmem sayesinde oldu."

"Biz her evre veya dispensasyonda ilerleyen bir düzen görüyoruz. Bu plandan Tanrı'nın insanoğluyla nasıl bir ilişki içerisinde olduğunu anlıyoruz."

"Tanrı bizi imtihan ediyor" diyerek devam ediyor Brad. "Zaman periyodlarının her birinde Tanrı insanoğlunu itaat bakımından sınıyor."

Hz. İsa'nın emirlerine itaatini mi, diye soruyorum.

"Hayır, bu sınamalar insanın, bazı 'dispensasyon'lara, Tanrı'nın iradesinin bazı özel tecellilerine olan itaatine ilişkindir. Bunlar İsrail'le ilgilidir. İlk olarak, biliyorsunuz, Tanrı Yahudilerin 'yurda' geri dönmesini bekliyordu. Bu ilk adım. İkinci olarak, bir Yahudi devletinin kurulması gerekiyordu. Üçüncü olarak da biz Hristiyanlar, İsrail de dahil olmak üzere bütün milletlere İncili tebliğ etmek zorundayız."

"Dördüncü olayın da her an gerçekleşebilecek olan Semaya Yükselme olmasını bekliyorum."

"Felaket'ten önce mi", demeye kalmadan, Brad tasdikler biçimde kesin bir tavırla kafasını salladı.

Fakat, Hristiyanlığın hemen her kanadında papazların, Semaya Yükselmenin Türbülasyondan sonra gerçekleşeceğini öğrettiğini, söyledim.

"Eski Hristiyanlar onu yanlış olarak algılamışlardır" dedi Brad. "Savaş ve ızdırap dünyayı kaplamadan önce Hz. İsa inecek ve gerçek takipçilerini kaptığı gibi uzaklara götürecek. İlk ölenler biz olmayacağız. Yeniden Doğuşçu olan bizlerin, savaş ve yıkım yılları olacak Türbülasyon'dan ötürü herhangi bir endişesi yok."

Armagedon ve Ye'cüc-Me'cüc soykırımını beklemek zorunda olmadıkları konusunda bağlılarını temin eden "kabile öncesi" bir teolojinin büyük cazibesini şimdi anladığımı itiraf etmeliyim.

Dispensasyonalizm ve Semaya Yükselmek

Semaya Yükselmek, modern fundamentalizmde popüler bir anlayış olarak doğmuş olan, 200 yıldan daha az bir geçmişe sahip yeni bir öğretinin anlaşılmasında anahtar, vazgeçilmez bir unsurdur.

1800 yıllık Hristiyanlık tarihi boyunca, Hz. İsa'nın takipçileri O'nun bir gün tekrar döneceği inancını benimsemişlerdir. Pek çoğu Kutsal Kitab'ın, bu olayın büyük bir ızdırap döneminden sonra vuku bulacağını söylediği yorumunda bulunur.

Kutsal Kitab'a dispensasyonalizm olarak isimlendirilen yeni bir yorum getirmekten başlıca iki kişi sorumludur. Bu kişiler, kurtulmuş Hristiyanların Türbülasyon'dan önce Semaya yükseltileceğini söylemişlerdir.

İngiltere Kilisesi eski papazı John Darby, dispensasyonalizm inancının 'önderi ve misyoneri' haline gelmiştir. Avrupayı etraflı bir şekilde gezdikten sonra Amerika'ya misyoner seyahatlerine başlamıştı. Darby, 1875 ile 1920 arasında Kuzey Amerika'daki evanjelik ve fundamentalist hareketlere şekil veren Yeni Kitab-ı Mukaddes ve Kehanet Kongresi (New Bible and Prophecy Conference) hareketinin liderleriyle tanıştı ve onları etkiledi.

Darby'nin, Philadelphialı Presbiteriyen James Brookes, Chicagolu Dewight L. Moody, erken dönem evanjelist yazar William E. Blackstone ve Scofield Referans İncil'ini yayınlayan Cyrus Scofield gibi evanjelik liderlerle doğrudan bağlantıları bulunmaktaydı ve bunlar üzerinde hatırın sayılır etkisi vardı.

1800'lerin ortalarına ve Darby ile Scofield'ın vaazlarına kadar, Katolik ya da Protestan hiç kimsenin, ahir-zaman ızdırabından kurtulma gibi bir hayali yoktu.

> Jerry Falwell, Pat Robertson, Jack Van Impe ve diğer dispensasyonalistler, uzun bir zorluk döneminin bir saatine, hatta bir saniyesine bile katlanmamanın özlemini çeken kimselere cazip gelmektedir.
>
> *-Dr. James M. Dunn, Baptist Joint Committee, Washington, D. C.*

"Evet" diyerek tasdik etti Brad. "Kurtulmuş olan bizlerin, kıyamet ızdırabını bir an bile tatmayacak olmasını bilmek çok harikulade."

Semaya Yükselme konusunu, Minneapolisli emekli işadamı Clyde'ın da aralarında bulunduğu diğer birçok Falwell takipçisiyle de tartıştım.

Eski ve Yeni Ahit'in birçok yerini ezberlemiş görünen Clyde, "Bizatihi Semaya Yükselme terimini Kutsal Kitap'ta bulamayız. Fakat terim 'yakalama' manasına gelir" diye açıklıyor. "Sözkonusu ifade İlk Thessalonians 4:16-17'de anlatılan bir sahneye atıf yapar: 'Hz. İsa Efendimizin bizzat kendisi gökten bir gürültüyle, başmeleğin sesiyle ve Tanrı'nın boru sesiyle inecektir. Ve önce Hz. İsa'nın içindeki ölü dirilecek, sonra da hâlâ sağ olup geride kalan bizler havada Tanrı'yı karşılamak üzere bulutlar içinde onlara yetişeceğiz.'"

Clyde'a, kendisinin her an Semaya Yükseltilmeyi bekleyip beklemediğini sordum.

"Tabii. Semaya Yükselme her an olabilir. İnanıyorum ki önümüzdeki olay bu. Milyonlar yakalanacak."

Clyde'a, sizin Türbülasyon öncesi Semaya Yükselmeyi mümkün kılan dispensasyonalist inancınıza göre Hz. İsa'nın fazladan bir kez daha gelmesi gerekmiyor mu, diye sordum.

"Evet, bir bakıma öyle. Bağlılarını götürmek için önce bir defa gelecek. Sonra da tabii ki Armagedon'da savaşmak için geri gelecek.

Fakat Semaya Yükselme için onun kaç defa geleceğini saymak durumunda değilsiniz. Bu işi gökyüzünde halledecek."

Peki, Hz. İsa nasıl inananlarını seçip toplayacak, diye sordum.

Kapalı Tribün Koltukları

> Tanrı'ya şükürler olsun ki cennetin kapalı tribün koltuklarından Armağedon Savaşı'nı izleyeceğim. Yeniden Doğuşçu olan herkes Armagedon Savaşı'nı izleyecek, ancak bu iş göklerde olacak.
>
> *-Carl McIntire, Christian Beacon, 24 Haziran 1965.*

"Şimdilerde Filorida'da Hz. İsa'yı kurtarıcı olarak kabul etmeyen bir komşumla golf oynuyorum. Hz. İsa'nın, onu lanetlenmekten koruyabileceğine işaret ettim. Onu, Ahir Zamana yaklaştığımıza dair uyardım. Biz, First John'da* 'Evlatlar, işte son saat' diye okuyoruz.... ve sonra da tabii ki Hz. İsa'nın bizzat kendi sözleri 'Evet, yakında geleceğim' diyor."

"Örnek vermek gerekirse, Kurtulmuş olmayan bir arkadaşımla arabayla gidiyoruz. Bu esnada, dediğim gibi, her an olmasını beklediğim Semaya Yükselme anı geliyor ve arabanın içinden dışarıya, havaya kaldırılıyorum. Araba sağa sola vuruyor. Arkadaşım kazada ölüyor." Kendisinin Semaya yükseltilip arkadaşının ise yükseltilmeyeceğini söyleyen Clyde, tekrarlamaktan hoşlandığı bir cümle ekliyor: "Kurtarıcımla karşılaşacağım düşüncesinden dolayı sevinçten uçuyorum."

---

* İncil'in bölümlerinden biri. Yuhanna'nın Birinci Mektubu.(çev.)

Daha evvel Clyde karısının iki yıl önce öldüğünü söylemişti. Karısı ve ailesindeki diğerleri Kurtulmuş mu, diye sordum.

"Hayır ve bu beni rahatsız ediyor. Ne karım ölmeden önce etmişti, ne oğlum ne de onun çocukları halen Hz. İsa'yı kendilerinin Kurtarıcısı olarak kabul ediyor. Ben cennette olacağım, lakin, bunu söylemek hiç hoşuma gitmiyor ama, onları orada göremeyeceğim." Clyde, Korunmuş ve korunmamışı kısık bir sesle anlatıyor. Tanrı'sının, ölenlerin ve halen hayatta olanların birçoğuna—Yeniden Doğma'ya inanmayanların tümüne—ebedi bir ceza vereceğinden emin görünüyor.

6
Semaya Yükselmeyi Kim Hakeder?

Şayet kişi Kurtulmuş olmak suretiyle Ahir Zamanların azabından kaçınabiliyorsa o zaman Yeniden Doğuşçu olmak son derece önem kazanmaktadır. Peki bu nasıl olacak?

Genel olarak ben -veya siz-başkalarına ben Hristiyanım, Müslümanım, Budistim, Yahudiyim dersek bu bizi söylediğimiz birisi yapar. En azından başkaları bizi öyle kabul eder. Benzer şekilde, genel anlamda kendilerine öyle diyenleri de Kurtulmuş kişiler olarak kabul ederiz.

Jerry Falwell kendisinin böyle olduğunu söylüyor. Hal Lindsey Jimmy Swaggart, Thomas D. Ice ve bütün fundamentalist evanjelistler de aynı şeyi söylüyorlar. Costa Mesa'da Cavalry Kilisesi'ni kuran, kendisinin korunmuş olduğunu sıklıkla söyleyen Chuck Smith de, bir işadamı ve bilgisayar uzmanı olan Chuck Missler de, Teslis Yayın Ağı'ndan Jack Van Impe ve dinî yayıncılık alanında en çok dinlenenlerden biri olan Coloradolu James Dobson da aynı şeyi söylüyorlar.

Başkan Jimmy Carter, Ronald Reagan ve George Bush Yeniden Doğuşçu eğilimlerini üstü kapalı bir şekilde söylüyorlar. Watergate komplocusu Charles Colson, sürgündeki Siyah Leopar Partisi lideri Eldridge Cleaver, Hustler dergisi yayıncısı Larry Flynt, Oregon eski

Senatörü Mark Hatfield, Oliver North, Bağımsız Savcı Kenneth Starr, Trent Lott ve Tom DeLay'ın da aralarında bulunduğu birçok muhafazakâr Cumhuriyetçi lider de bunlardan.

1986'da, güneylilerin %48'i kendilerini Yeniden Doğuşçu Hristiyan olarak tanımlıyordu. Diğer bölgelerde ise bu oran birazcık daha düşüktü. Yeniden Doğuş her sosyal ve ekonomik sınıftan insanı barındırıyor. Bir anket Amerikan üniversite mezunlarının %50'sinin Hz. İsa'nın tekrar dönmesini beklediğini gösteriyor. Araştırma kuruluşları Gallup ve Castelli'nin 1989'daki gözlemlerine göre, "Amerika, yüksek düzeyli eğitim ile yüksek düzeyde dini inanç ve faaliyetleri birbiriyle bağdaştıran özelliğiyle Batı dünyasında neredeyse kendine has bir konuma sahiptir."

Amerika'nın ufuk açıcı düşünürlerinden biri olan William James *Dini Deneyimlerin Çeşitliliği'nde,* belirli bir kesinlik taşıyan "dini deneyim'lerin daima bireye özgü ve bir hayli kişisel bir ilham olarak ortaya çıktığını yazar. Yeniden Doğuş deneyimi de belki en iyi şekilde kişisel öykülerle anlatılabilir.

Kendi Deneyimim:

Küçük, fırtınalı, Batı Teksas'ın yüksek kurak ovalarında yer alan bir kasabada büyüdüm. Düşünce sürecimin bir parçası olarak kutsal kitap terimleri ve kavramları özümsetilmek suretiyle fundamentalist Hristiyanlığın esaslarıyla aşılandım. Bana öğretildiğine göre, Tanrı kelamı bütün tercüme ve basım hatalarından arınmış bir şekilde Kitab-ı Mukaddes aracılığıyla bize ulaşıyordu. Her "i" noktalanmış ve her "t" haçlanmıştı. Kitab-ı Mukaddes'in hatasız ve yanılmaz

olduğunu defalarca işittim. Bir çocuk olarak kelimelerin anlamını bilmiyordum, fakat onlar hafızamın derinliklerine yerleşiyordu.

Çocukluk yıllarımda babam gibi insanlar için, bir yabancıyı başka hiç bir selamlama kelimesi kullanmadan "Hristiyan mısınız?, Korunmuş musunuz?" sorusuyla karşılamak olağan dışı kabul edilmezdi.

Bir yaz, henüz 9 yaşımdayken, Arlington'daki anne tarafından büyükanne ve büyükbabamı ziyaret ettim. Dallas ve Fon Worth arasında kurulmuş Arlington o zamanlar herkesin birbirini şahsen tanıdığı sessiz bir köydü.

Büyükannem Shanks'in tanımlamasıyla "büyük yeniden diriltici," diğerlerinin Birader Turner olarak bildiği gezgin bir vaiz, kasabaya gelmiş, çadırını kurmuş ve bir hafta vaaz etmişti. Büyükannem ve ben her gece katıldık. Birader Turner bize dünyanın kötü ve iyi olarak ikiye bölündüğünü, kötülerin cehenneme mahkum olduğunu, sadece Yeniden Doğuşçu Hristiyanların sonsuz azaptan kurtulabileceğini anlatan ateş-ve-kükürt vaazları verdi. "Tövbe edin ya da mahvolun", diye uyardı.

Hepimiz onu dinlerken büyüleniyorduk. Radyo, televizyon veya halka açık kültürel faaliyetler olmadığından birader Turner gibi bize bilgi ve anlayış getiren dirilişçilere büyük oranda bağımlıydık.

Her gece biraz korkuyla beraber büyüyen bir bekleyişle heyecanlanıyordum. Derken yeniden dirilişin son gecesi geldi. Birader Turner sol elinde büyük bir İncil tutuyor, Tanrı'dan doğrudan aktarmalar yapıyordu. Bitirişte halk önünde Hz. İsa'ya teslim olmayanların ileri çıkmasını istedi. Piyano çalan Bayan Triplett, iyi bilinen bir ilahinin notalarını çalıyordu.

Biz ise ilahi söylemek için ayağa kalktık. Büyükannem ve ben bir ilahi kitapçığı almıştık, ama ilahinin sözleri zaten ezberimizdeydi.

İşte ben, olduğum gibi, tek, bahanesiz
Fakat senin kanın, benim için aktı
Ve Sen bana dedin ki, Bana gel
Ey Tanrının Işığı geldim ben
Ben geldim...

Hiç kimse öne çıkmıyordu. Birader Turner bizden oturmamızı istedi. Hepimiz başımızı selamlama halinde tutarken, bayan Triplett'ten çalmaya devam etmesini istedi. Kendisinin kurtulmuş olduğunu bilenlerin ellerini kaldırmasını istedikten sonra, ellerini kaldırmayanların öne gelmesini ve Kurtulmuş olmalarını istedi.

Herkes o an sanki aklından beni geçiriyor gibi geldi. Herkes yumuşak bir sesle ilahi söylüyordu.

İşte ben, sadece olduğum gibi, ve beklemiyorum
Kurtarmayı ruhumu bir kara lekeden...

Adeta dışımdaki kuvvetler tarafından sürüklenmiş gibi, tahta sıradan kalktım ve tek başına öne doğru vaizin durduğu yere ilerledim. Kollarıyla beni sardı. Çok geçmeden büyükannem, komşular ve dostlar beni kucaklamak için oradaydı. Kontrolsüz bir şekilde sarsıldığımı hissettim. Yüzümden aşağı göz yaşları boşanıyordu.

Büyükannem anne-babama Kurtulmuş olduğumu yazdı. Yazın sonunda, Lubbock'a geri döndüm.

Babamın Deneyimi:

Çocukken, önceleri küçük bir kovboy, daha sonra da 13 yaşında kendi geçimini omuzlayan bir sığırcı olan babamın, *Cowboys and Cattleland* (Kovboylar ve Sığır Otlakları) adlı kitabında da yazdığı dinî dönüşümünü, sık sık dinlerdim.

"Onüç yaşımdayken ondan sonraki hayatım üzerinde derin etkiler bırakan bazı şeyler başıma geldi. Okuldan döndükten sonra sundurmamıza adımımı atarken, (işitilemeyen, ancak sanki yüksek sesle konuşan bir ses) bana şu mesajı söyledi: 'Şu andan itibaren yaptığın bütün fiillerden sorumlu tutulacaksın.' Niçin bana sesler gelmesindi? Sokrat sözler duyduğunu söylüyordu. Sözlere sadık kaldı ve onlar için öldü. Vaftizci Yahya 'ben bir sesten başka bir şey değilim' dedi ve bu cesur ruh sözüne vefa için öldü. Arc'lı Joan da sesler duyuyordu ve bu sese sadık kaldığı için solmaz bir taç giymişti... Bana 13 yaşında gelen inanç 1874'e kadar benimle beraber bir uyarı mekanizması olarak kalmıştı. O yıl bir yük arabası ve bir çift hayvan sahibi olmuştum ve boş zamanlarımda geçimimi temin için Dallas'tan ücretli mal taşıyordum."

"Bir gece saat 8'de ön sundurmamızda otururken, bir Metodist* vaizin günahkarları sunağa çağırdığını duydum. Toplantı bir çardaktaydı. O sessiz ses dışında hiç kimse bana böyle şeylerden bahsetmiyordu. Sonra aniden o çardağa ve sunağa gitmek için öyle güçlü bir inanç geldi ki, bu baskıya neredeyse dayanamıyordum, ama gitmeye direndim.

---

* Bir Protestan mezhebi üyesi.(çev.)

Dönünceye kadar sözkonusu toplantının biteceği umuduyla, arabaya hayvanları koşup nakliye peşinden Dallas'a gitmek düşüncesiyle yatağıma uzandım. Zihnimi işle meşgul etmek beş gün sonra tekrar dönünceye kadar bu düşünceleri benden uzaklaştırmıştı. Hava kardıktan sonra eve vardım, ahıra giderek hayvanları yemledim, sonra mutfağa giderek akşam yemeğimi yedim. İyi bir dava eri gibi dürüst bir iş yapmanın verdiği gurur hissiyle sundurmaya çıktım. Derken o sesi yine işittim. İnanç bu kez on kat daha güçlü olarak gelmişti, kaçtım, Bünyan'ın 'Hacı'nın Tekamülü'ndeki Hacı gibi kaçtım. Sunağa düştüm; orada ruhuma ışık, üzerime neşe ve yeni bir günün şafağı doğuncaya dek iki gece ümitsiz ve perişan bir şekilde uzanmış kalmışım."

"Ertesi gün güneş adeta etrafındaki ışık halkasıyla altın gibi parlıyordu. Çiçekleri, insanları ve bütün doğayı daha önce hiç sevmediğim kadar seviyordum... Bildiğim tek şey var. 1874 yılının o harika gecesinde, Tabiat'ın karanlığından tamamen sıyrılarak yeni bir varoluşun muhteşem ışığına eriştim."

Japonların deneyimi:

Babamın Yeniden Doğuşu deneyimi, sonra benim kendiminki ve bildiğim benzer hikayeler, çevremin bir parçası ve hayat tarzım olarak kabul ettiğim şeyin evreleriydi. Güneş ve yağmur kadar gerçek. En azından bildiğim insanların başına gelen şeylerin bir parçasıydı.

Bir gün, kendimi yapayalnız, Japonya'da yazar olarak hayatını kazanmaya teşebbüs eden biri olarak buldum. II Dünya Savaşından hemen sonra idi. Japonlar çok fakirdi. Herkes, Amerikalıların siyah pijama tipi takım dedikleri şeye benzeyen elbise giyiyordu. Billy

Graham Tokyo'ya geldi. Bu olay, Japonların TV'lerinin olmadığı bir esnada cereyan ediyordu. Onların üzerlerine attıkları nükleer bomba ve savaşta onlara yenilmeleri dışında, Japonlar, Amerika ve Amerikalılar hakkında fazla bir şey bilmiyorlardı. Bununla beraber, biz Amerikalıların gerçekten neye benzediğimiz ve neye inandığımız konusunda çok meraklıydılar.

Graham bir tercüman eşliğinde büyük bir toplantı salonunda konuşma yaptı. Görebildiğim kadarıyla, takriben 10.000 dinleyen arasındaki tek Amerikalı bendim. Etrafıma şöyle bir bakınca, hepsi siyah saçlı, siyah gözlü ve siyah elbiseli bir insan kalabalığı gördüm.

Billy Graham Tokyo'ya gelinceye kadar, belki birkaç kişi hariç hiç kimse Yeniden Doğuş hakkında bir şey duymamıştı.

Ailem ve Teksas'taki arkadaşlarımın aksine, Kurtulmuş olmaya niyetleri de yoktu Japonların.

"Bizim" din anlayışımızın nasıl bir şey olduğunu göstermek için, kendimin ve babamın deneyim serüvenini anlattım. Fakat, Billy Graham'ın Tokyo'da gerçekleştirdiği kampanya sırasında gördüğüm gibi İncil çıkarmamız Japonya'da tutmadı. Ancak son dönemlerde bu durum değişiyor. Günümüzde, radyo ve TV aracılığıyla, evanjelik öğreti dünyanın birçok yerinde yayılmaktadır. Rice Üniversitesi sosyoloji profesörü William Martin'e göre, "yabancı memleketlerde faaliyette bulunan Protestan misyonerlerin yaklaşık % 90'ını Fundamentalistler ve (Pentecostallar dahil) evanjelikler oluşturmaktadır."

7
Brad ve Scofield İncil'i

Falwell'in sponsorluğundaki Kutsal Toprak haccı esnasında, Brad her sabah gezi otobüsümüze, bana Scofield Referans İncil'i olduğunu söylediği İncil'iyle geliyordu.

Bir gün, beraberce otururken, senin İncil'in Kral James versiyonundan farkı nedir, farklı olarak ne söylüyor dedim.

"Scofield diğer İncillerdeki anlaşılır olmayan pasajları anlamada yardımcı olur" diyerek cevapladı. Kendi nüshasını açarak Brad, Scofield'in bir bakıma kendi İncil'ini, İncil metni kenarına yorumlarını ekleyerek nasıl yazdığını gösterdi.

Brad Yeniden Doğuşçu bir Hristiyan olduğu için, İncil'de bulunan her kelimenin yanılmaz ve hatasız olduğuna inanır. Peki Scofield'in İncil'e eklenmiş kelimeleri ne anlama geliyordu. Acaba onlara, dini metinle aynı otoriteyi vermiyor olabilir miydi? Acaba Brad, kenara düşülen notları da aynı şekilde yanılmaz olarak mı kabul ediyordu?

"Scofield hepsini apaçık bir hale getirmiştir. Diğer İnciller Yahudilerin tekrar Filistin'e dönebileceği kehanetinde bulunurken, Scofield bunu tamamen zorunlu olarak görür.

"Scofield kitabını okurken, belirli metinlerde okuduğu kelimelerin, kendisi için, Hristiyanlar'ın Hz. İsa'nın tekrar

dönüşünü hızlandırmak için atmaları gereken kimi adımlara açıklık getirdiğini hisseder. Kelimeler ona anlaşılır olarak geliyor idiyse de, ötekilerin aynı ölçüde kavrayışlı olmayabileceğinden emindi," diyor Brad. "Böylece, Scofield, İncil'i ayrıntılarıyla beraber anlaşılır kılmak için, Tanrı'nın Oğlunu tekrar göndermeden önce yapılmasını istediği şeyler hakkında İncil'i anlam billurlaştırmasına tabi tutmak için kendi notlarını ve görüşlerini ekleme düşüncesindedir. Yapmış olduğu bu şey, İncil'in bize önceden haber verdiği şeylerin penceresinden, bugünün olaylarını anlamamızı mümkün kılar."

Öyleyse ona bir İncil tefsiri denebilir mi?

"Evet," dedi. 1909'da ilk piyasaya çıktığında, Hristiyan dünyasının bütününde en çok tiraj yapan İncil tefsiri haline gelmiştir. Milyonlarca satmıştır.

Brad'den Scofield'ın görüşünü özetlemesini rica ettim.

"Onun görüşü, ezelden ebede bütün hayatı kapsar. Dispensasyon dönemleri esnasında hayatın bütünüyle apaçık ortaya çıkacağını düşünür" dedi.

Bütün önemli olayların İsrail'in yeniden kurulması merkezli olduğunu mu savunur?

"Evet, böyle olması gerekiyor. Hz. İsa'nın tekrar dönüşünü sağlamak için Yahudiler kendilerinden beklenilen şeyi yapmalıdırlar."

Armagedon savaşında galip geldikten sonra ne olacak, dedim.

"İsa Kral Davud'un tahtına oturacak."

Bir Yahudi tapınağında?

"Evet, dünyayı Kral Davud'un tahtından yönetecek".

Amerika'ya döndükten sonra, bir gün Dallas İlahiyat Fakültesi'nin hayranlık uyandıran yönetim binasına gittim.

Ünlü öğrencisi Hal Lindsey'e hocalık yaptığı için kendisiyle iftihar eden, yetmişinde etkileyici bir insan olan başkan Dr. John Walvood'la önceden ayarlanmış bir röportaj için hemen yer gösterildi.

Walvood bir elinde kocaman bir İncil tutarak, "Tanrı bütün kullarını bir görmez" diyordu.

Bir milyarlık Müslüman aleminin durumu nedir, dedim.

"Tanrı'nın Yahudiler ve Hristiyanlar için planları vardır, diğerleri Hristiyan olmadıkça böyle bir şey sözkonusu değildir." Tanrı'nın Hristiyanlar için cennetle, Yahudiler için ise yeryüzüyle ilgili bir planı vardır, dedi.

Yahudiler için yerle ilgili plan nedir, dedim.

"İsrail'i yeniden kurmak."

Walvood ve diğer Hristiyan fundamentalistler için, 1948'de İsrail'in kurulması, Kitab-ı Mukaddes'e ait bir kehanetin gerçekleşmesidir. Onlar, bu olayın, Kitab-ı Mukaddes'in kehanet saatinin doğru işlediğinin ve bizim hızla, Hz. İsa'nın gelişine neden olacak son olaylara doğru yaklaştığımızın kat'i bir işareti olduğunu ilan etmişlerdir.

Dispensasyonalizm fikriyle yetişmiş birçok Hristiyan, bu öğretinin "Hristiyanlığa ait bir öğreti olmadığının daha yeni yeni farkına vardıklarını söylüyorlar. Washington D.C.'de dini bir televizyon yayıncısı olan Dale Crowley Jr. buna bir örnektir. Crowley ve eşi Mary'yi yaklaşık yirmi yıldır tanıyorum. Teksas'taki eski günlerden kalan duygusal bağlarımızın yanısıra, onun misyonerlik yaptığı ve benim gazetecilik yaptığım Tokyo'daki Japonya günleri hatıralarını birbirimizle paylaşırız. Crowley, özellikle *Prophecy and Politics* (Kehanet ve Siyaset) adlı kitabım için yaptığım araştırmamın çeşitli veçhelerini anlamamda yardımcı olmuştur.

Bana gençliğinde Scofield doktrinini benimsediğini söyledi.

"Evet, dispensasyonalizmle birlikte büyüdüm. 18 yaşındayken kendi harçlığımla bir Scofield İncil'ini satın aldığımı hâlâ dün gibi hatırlıyorum. Çok sayıda Pazar okulu öğretmeninin, papazların, evanjelistlerin ve İncil konferansı konuşmacılarının yanısıra, kendisine son derece hayranlık duyduğum bir üniversite profesöründen dispensasyonalizmi öğrenmiştim."

"Bir eğitimci ve teolog olan Çin Misyoneri Dr. James R. Graham'la bir gün oturup konuşuncaya kadar bu öğretinin papazlığını yaptım, bu öğretiyi anlattım, öğrettim ve bu öğretiyi hararetli bir şekilde savundum. Yıl 1952'ydi. Eline bir Scofield İncil'i alan Dr. Graham, derhal işe girişti, nokta nokta, adım adım dispensasyonel öğretinin binasını dayayan bütün direkleri yerle bir etti."

"İlk olarak, bunun o zaman için sadece 120 yıllık bir geçmişi olan yeni bir kehanet yorumlama sistemi olduğunu izah etti. Bu ise, İsa Efendimizin kilisesinin 1800 yıl boyunca Scofield'da okuduğumuza benzer görüşleri benimsemediği anlamına geliyordu. Diğer bir deyişle Hristiyanlık, bu yeni, tuhaf ve tehlikeli öğreti olmadan da gayet iyi bir şekilde ayakta kalabilmişti."

Crowley, Billy Graham'ın yönetim kurulunda görev yapmış olan, fakat onunla bir akrabalığı olmayan Dr. Graham'ın, şu safsatalar konusunda kendisinin "gözünü açtığım" söylüyor.

▼ Scofield'in Kitab-ı Mukaddes'i yorumlama sistemi, Kitab-ı Mukaddes'in bütünlüğünü, özellikle de Tanrı'nın insanlığa olan sevgisi ve merhametinin bütün çağlar için geçerli olan bütünlüğünü yok etmektedir.

▼ Hz. İsa'nın ve Hristiyanlığın ruhunu ihlal etmektedir.

▼ Bunu, Hristiyanları günümüz Yahudilerinin ne yapıp ne yapmadıklarına bağımlı birer rehine haline getirerek yapmaktadır.

▼ Scofield'ın dispensasyonalizmi, merkez sahneye Hz. İsa'yı değil, Yahudiler ve İsrail'i koymaktadır. Tanrı'nın gözünde Yahudi devletinin birincil bir önceliğe sahip olduğunu savunarak, bu öğreti bir İsrail vatanı kültü yaratmaktadır. Yahudi devletini ve Tanrı'nın buna tanıdığı önceliği, Kilise'nin ve onun başı olan Hz. İsa'nın öğretilmesinin önüne geçirmektedir.

▼ Scofield'ın dispensasyonalizmi, sadece Hz. İsa ve Hristiyanları değil, aynı zamanda Tanrı'yı da rehine haline getirmektedir. Bu doktrin, Scofield-yazımı bir senaryoda, Tanrı'nın Yahudiler "dünyevi" görevlerini yapıncaya kadar, Hz. İsa'nın geri dönüşüne izin veremeyeceğini öğretir.

▼ Scofield, Tanrı'nın "dünya için seçtiği Yahudiler için dünyevi vaatleri, ahiret için seçmiş olduğu Hristiyanlar için de uhrevi vaatleri" olduğunu öğretir. Oysa bu, su katılmamış Scofield'dır. Kutsal Kitap'ta böyle bir şey yoktur.

▼ Scofield'ın dispensasyonalizmi, insanla Tanrı arasında "kayıtsız şartsız" ahitler olduğunu belirtir. Oysa, Kutsal Kitap'ın hiçbir yerinde kayıtsız şartsız bir ahit yoktur.

▼ Scofield'ın dispensasyonalizmi, çarmıha gerilmiş, gömülmüş ve Semaya yükseltilmiş Hz. İsa'nın kanı aracılığıyla, Tanrı ve insanlık arasında kurulmuş olan Yeni Ahit öğretisini inkar etmektedir.

▼ Scofield'ın dispensasyonalizmi, "gizli" bir Semaya Yükselmeden bahseder. Yunanca'dan geçen bu kelime, kapıp götürmek anlamında, objektif olmayıp sübjektif bir gerçekliktir. Büyük olay Yeniden Dirilmedir. Semaya Yükselme denilen şey ise küçük bir

olaydır. Scofield'ın dispensasyonalizmi, onu büyük bir olay haline getirmektedir.

▼ Scofield'ın dispensasyonalizmi, Hz. İsa'nın bir Yahudi krallığı kurmak için tekrar geleceğini, Kudüs'te bulunan 3. tapınaktaki bir tahtta oturacağını, kırmızı düvelerin kurban edilmesi gibi Tevrat kökenli bir inancın liderliğini yapacağını söyler. Kabile hurafelerine geri dönmek, diye ısrarla vurguladı Dr. Graham, Hz. İsa'nın yapacağı şey değil. O yeni bir mesaj getirdi. Şu anda O, ezeli ve ebedi olan bir tahtta oturuyor. O, başlangıcı ve sonu olmayan bir krallığı yöneten ölümsüz bir Kraldır. Onun misyonu tamamlanmıştır.

Crowley'e, dispensasyonalizmin niçin bu kadar taraftar topladığı hakkında ne düşündüğünü sordum.

"Dispensasyonalizm, 'içeride' olmaktan, 'haberleri' önceden almaktan, kendilerinin ve kendileri gibi olanların her zaman Tanrı'nın zihninden geçenleri bildiğini düşünmekten hoşlananlara cazip gelmektedir."

"Karizmatik papazlar takipçilerine, şayet bir İsrail vatanı inancını ve orada ortaya çıkacak dönem veya dispensasyonları kabul ederlerse güç, şeref, güven ve kimlik duygusu ile ödüllendirilecekleri bir topluluğun arasına katılacaklarını söylerler."

Büyüyen Rakamlar

ABD'de, birçoğu 1000 Hristiyan radyosunda ve 100 Hristiyan televizyonunda program yapan ve bunlardan ezici çoğunluğu dispensasyonalist olan, yaklaşık 80 bin Fundamentalist papaz vardır.

Kısacası bugün, TV ve radyodaki vaizlerinin büyük çoğunluğu Scofield'ın doktrininin propagandasını yapmaktadırlar. Dispensasyonalistler, 15 milyon Güney Baptist Kongresi (Southern Baptist Convention) üyesinin yaklaşık %15-20'sini temsil ederler. Pentecostaî ve karizmatik Hristiyanların da yine % 15-20 gibi bir bölümü bunlardan oluşur. Hepsi birlikte 25-30 milyon civarında olduklarını tahmin ediyorum. Günden güne de sayıları artıyor.

Dispensasyonalizmi öğreten büyük ve nüfuzlu ilahiyat okulları arasında Chicago Moody İncil Enstitüsü, İncil Philadelphia Koleji, Los Angeles İncil Enstitüsü ve aşağı yukarı 200 kolej ve enstitü yanında, Hal Lindsey'in çalıştığı Dallas İlahiyat Fakültesi de bulunmaktadır.

1998'de, Kitab-ı Mukaddes okullarında yüz binden fazla öğrenci vardı ve buradaki öğretmen ve öğrencilerin % 80-90'ı dispensasyonalistti.

Söz konusu İncil koleji mezunları dışarı çıkıp insanlarla konuşacaklar, papaz olacaklar ve bulundukları kiliselerde dispensasyonalizmi tebliğ edecekler veya kendi İncil okullarını kurarak bu doktrini öğretecekler.

Ulusal Dini Yayıncılar (National Religious Broadcasters) yıllık kongresine katılan 4 bin Evanjelik-Fundamentalist papazdan en azından 3 bini dispensasyonalisttir. Bu insanlar şiddetli, ani ve yıkıcı bir altüst oluşun bizi bek-

lediğine, ancak kendilerinin önceden Semaya yükselecek olmaları nedeniyle bir an bile ızdırap anını yaşamayacaklarına kesinlik derecesinde inanmaktadırlar.

-Dale Crowley Jr., dini yayıncı, Washington, D.C.

Scofield İncil'i

Değişik milenyal olaylar en iyi Scofield İncil'inde ifadesini bulmuştur... Scofield İncil'inin önemi ne kadar vurgulansa azdır.

-Dwight Wilson, Armagedon Now!

Scofield'ın, kendi düşüncelerini İncil'e eklemek suretiyle dispensasyonalizme olan rağbetin artmasında büyük etkisi olmuştur. Bu da kiliseye giden birçok kimsenin, Scofield'ın sözleriyle Kutsal Ruh'unkiler arasında ayrım yapamadığı anlamına gelmektedir.

-Joseph M. Canfield, The Incredible Scofield and His Book

Cyrus Scofield: 1843-1921

Tennesseeli, skandalların peşini bırakmadığı, çok içen, gençken evlilik problemleri yaşamış biri olan Scofield, İç Savaşta bir Amerikan Konfedere Devletleri vatandaşı vasfıyla savaşmıştır. Kansas'ta avukatlık yapmış olan Scofield, 1877'de eski ortağı Senatör John Ingalls'ın siyasi bağış paralarını çaldığı suçlamaları üzerine (eşini ve iki çocuğunu terkederek) acele bu eyaletten kaçmıştır. (Ingalls sonraki yıllarda şöyle demiştir: Scofield'in önceki hayatını bilen

hiç kimse, "Hristiyan kurtuluş projesinin yararını inkar edemez.")

1879'da St. Luis'de kalpazanlık suçundan tutuklanan Scofield, hapishanede dini bir dönüşüm yaşayarak Darbyci dispensasyonalist James Brook'un etkisi altına girdi. 1882'de Dallas'ın İlk Cemaat Kilisesi (Dallas' First Congregational Church)'nde papaz oldu.

Scofield'in süregelen popülaritesi Referans İncil (1909) kitabından kaynaklanır. Bir bilgin, Referans İncil için, "belki de fundamentalist literatürdeki en önemli yegane belgedir" der.

—*Paul Boyer, When Time Shall Be No More*

MERKEZ SAHNE KUDÜS

8
Tarihte Kudüs

Çocukluğumda Pazar Okulu'nda dinlemiş olduğum hikayeler dışında, insanların yaşadığı, doğduğu, okula gittiği, evlendiği, çocuklarının olduğu, bazen güldüğü ve bayram yaptığı, bazen ağlayıp yas tuttuğu bir yer olan Kudüs hakkında yok denecek kadar az şey biliyordum. Sonra bir gün, Kudüs'e giderek hep orada yaşamış bir halkın realitesini tecrübe etmeye başladım.

Kudüs'te doğmuş, ilk ayakkabılarını orada almış, ilk defa orada berbere gitmiş, ilk elbisesini orada giymiş, orada evlenmiş, bütün çocukları orada doğmuş, orada onların büyüdüğünü görmüş; bütün bunları o Tarihi Surlu Şehir'de yaşamış bir Müslüman Arap olan Mahmut Ali Hasan'la parke taşı döşeli caddeyi birlikte arşınladık.

Dünyadaki birkaç örneğinden biri olan, tamamen surlarla çevrili kasabanın dar sokakları boyunca Mahmut'la birlikte yürüdük. Kısmen Hodrian Meydanı'nın temelleri üzerinde yükselen duvarlar, M.S. 135'te inşa edilmiş. Bu surlar, Kral Herod'un (M.Ö. 37), Agrippa'nın (M.S. 41) ve Selahaddin'in surları (1187) gibi eski surların kalıntılarını da içinde barındırır. Son olarak surlar Müslüman-Türk Muhteşem Süleyman tarafından 16. yy.'da yeniden inşa edilmiştir.

"Bu Tarihi Surlu Şehir uzun tarihi boyunca genelde Araplar tarafından iskan edilmiştir. Tarihi Şehrin'in % 90'ını Arap pazar yerleri, Arap evleri ve Arap dini yapıları oluşturmaktadır" diyordu Mahmut.

"Filistin'i hiç terketmemiş yerli bir halkın torunları olan biz Araplar, öteden beri bu tarihi surların içinde yaşadık" diyerek devam etti Mahmut. "On nesilden daha öncesine kadar eski atalarımın izlerini sürebilmekteyim. Babam, babamın babası ve onun babasının izi sürüldüğünde bizim ailenin üçyüz senedir aynı evde yaşamakta olduğu anlaşılıyor."

Mahmut ve ben, Müslümanların Yüce Mescidi'ne yani Harem-i Şerife yaklaştık.

O gün Müslümanların kutsal günü cuma idi. Mescid-i Aksa denilen camiye doğru giderken, namaz için Kudüs'ün parke taşlı caddelerini dolduran binlerce Arap'ın ortasında yürüyorduk.

"Burası dünyanın en eski şehirlerinden biridir. Amoritler denen Araplar 4-5 bin yıl önce buraya gelmişler. İnandıkları tanrıyı yücelt-mek amacıyla bu dini bölgenin temelini atmışlardır. Kutsal şehrimize bu adı, Shalem dedikleri bir tanrıya tapınan bu eski Araplar vermişlerdir, Jerusalem (Kudüs). Sonra diğer atalarımız Kenaniler Kenan'dan gelmişlerdir. Onlar Kudüs'ü tek tanrı inancının ilk merkezlerinden biri yapmışlardır. Kenaniler'in Melchizedek adında bir kralları varmış ve yazılanlara bakılırsa kendisi aynı zamanda Yüce Tanrı'nın bir papazı imiş."

"Bütün bu eski devir tarih, İbraniler'in bölgeye gelişinin yüzyıllarca öncesine gider. Bölgedeki birçok kabileden biri olan İbraniler geldikten sonra, burada 400 yıldan daha az bir süre kalmışlar.

Kendilerinden önceki ve sonraki birçok kavim gibi onlar da yenilmişler. 2000 yıl önce de buradan kovulmuşlar."

Mescid-i Aksa'dan, dünyanın en güzel mabedlerinden biri olan ve güzelliği sık sık Tac Mahâl ile karşılaştırılan muhteşem Kubbetü's-Sahra'ya doğru kısa bir mesafe yürüdük. Mahmut onun, Abdü'l-Melik bin Mervan'ın emriyle 685'te yapıldığını söyledi.

Mahmut'a, bunun bana Hz. Ömer Camii olduğu söylendi, dedim.

"Şu günlerde herkes, hatta Müslümanlar bile, Hz. Ömer Camii diyorlar ancak, onu Hz. Ömer yaptırmamıştır. Doğrusu (adını zikrettiğim) Şamlı Emevi halifesi'dir."

Sekizgen bir şaheser olup, Akdeniz ışığında parlayan mavi ve yeşil seramiklerle süslenmiş olan bu mabedi gezmek için, her tarafında merdiven olan sütunlarla kuşatılmış platforma benzer yüksek bir terasa çıkmıştık. Muazzam büyüklüğüne rağmen zarif görünüşlü kubbe yukarıda gözümüzün önündeydi.

Bizimle birlikte, dünyanın her tarafından onlarca insan vardı. Girişte ayakkabılarımızı çıkardık ve içeriye girince antik Doğu kilimleriyle zengin bir şekilde bezenmiş bir yerden geçtik. Birkaç adımdan sonra büyük kaya parçasını çevreleyen bariyerlere ulaştık. Kayanın umulmadık büyüklüğü karşısında irkildim. Yerden omuzlarıma kadar yükselen kaya, bir tenis kortunun yarısı büyüklüğünde olup, mabedin içindeki alanın büyük bölümünü kaplamaktaydı.

Kudüs'ün bu en güzel mimari değeri, sadece bir tek amaçla yapılmıştı: Bu devasa kayayı koruyup değerlendirmek. Mahmut, "Hz. Muhammed, bu büyük kayanın aslının cennette olduğuna inanırdı. Muhammed'in Allah tarafından semaya yükseltildiği yer de bu mübarek kayadır" dedi.

Kısa bir mesafede yer alar Eski Şehir'de kaldığım Kadınlar Manastırı'na doğru Mahmut'la beraber yürüyoruz. Yol boyunca Mahmut şunları anlatıyor:

'Araplar ve Müslümanlar olarak Yahudiler'le olan çatışmamız hiç bir zaman onların Yahudi olmaları yüzünden, ya da büyük Musevilik ile ilgili olmamıştır. Yahudi ve Hristiyanların kutsal saydıkları yerleri, biz de kutsal sayıyoruz. Yahudi ve Hristiyanların saygı gösterdikleri peygamberlere, biz de saygı gösteriyoruz." Mahmut sözlerini şöyle bitirdi: "Benim görüşüme göre, tarihte herkes kendinden öncekilerden bir şeyler ödünç almıştır. Burada, hiçbir kimse veya hiçbir grubun özel seçilmiş, başkalarını dışlayıcı bir hakkı yoktur. Kudüs için sayısız savaşlar yapılmıştır. İbraniler ise, burada sadece 60 yıldır egemendirler."

Mahmut'a, Kudüs ve Filistin tarihini hiç araştırmamış tipik bir Amerikalı olduğumu, birçok Batılı Protestan gibi, bin yıl önceden yazılmış veya kayda geçirilmiş İncil kıssaları çerçevesinde bir bilgiye sahip olduğumu itiraf ettim.

İsrail Yahudileri'nin, Kudüs'ün sonsuza kadar kendilerinin hakkı olduğu iddialarına yer veren günümüz haberleri ile İncil kıssalarını biliyordum.

Mahmut'un görüşü, bir memleketin sadece belirli bir insan topluluğuna ait olduğu hakkındaki mitlerin içerdiği şablona pek uymuyordu. Bu ise şaşırtıcıydı.

9
Görünmeyen Hristiyanlar

1983'teki Falwell sponsorluğundaki ilk yolculukta bulunan 600'den fazla Hristiyan'dan biriydim. 1985'teki ikinci yolculukta ise katılan 800'den fazla Hristiyan'dan biriydim. Gezilerin anahatlarının yer aldığı renkli broşürlerde, Falwell, Hz. İsa'nın doğduğu, peygamberliğini yaptığı ve öldüğü yere gidebileceğimizi söylemiyordu. Daha çok odak İsrail üzerindeydi. Rehberlerimiz hep İsrailliydi. Sürekli İsrail otellerinde kalıyorduk ve yemeğimizi daima İsrail lokantalarından yiyorduk.

Dört bir yanımızda, on binlerce Hristiyan vardı, fakat Falwell Hristiyanlarla tanışmayı sağlayacak bir düzenleme yapmamıştı.

Bir gün, bir İsrail askeri bölgesine yapılacak bir ziyareti atlayıp, Filistinli bir Hristiyan olan Jonathan Küttap'ı ziyarete gittim. Arapların yaşadığı bölge olan Doğu Kudüs'teki Amerikan Koloni Oteli'nden kısa bir yürüyüş mesafesinde bulunan hukuk bürosunu buldum. Çok geçmeden elimde Arap kahvesi, masasının karşısında oturuyordum.

Kudüs'te doğmuş, hukuk diplomasını almış olduğu ABD'de eğitim görmüş olan Küttap, Hristiyanlık tarihi konusunda uzun

süredir araştırma yapmaktaydı. Washington'da ve Kudüs'te yapılan dinlerarası konferansların müdavim bir katılımcısıydı.

Falwell'in neden, yüzlerce Amerikalı turisti Hz. İsa'nın Diyarı'na getirdiği halde, bir tek Hristiyanla bile tanıştırmadığı konusundaki görüşünü sordum.

"Falwell onlara buradaki birtakım taş yığınlarını gösteriyor ama Hristiyanlığı doğduğu yerde yaşatan "Canlı Taşlar"ı görmezden geliyor. Biz Hz. İsa'dan beri buradayız. Buna rağmen o bizi, yani yerli Hristiyanları yok sayıyor, görünmez duruma sokuyor."

Araştırmalarına göre, Batılı Hristiyanların bu şekilde davranmaya ne zaman başladıklarını sordum. "Bu durum Reformasyondan sonra başlamıştır. Ondan önce, geleneksel Katolik düşüncesine göre burası Hz. İsa'nın Kutsal Vatanı'dır. O güne kadar geçerli olan öğreti, ne Yahudilerin Filistin'e tekrar geri gelme olasılığına, ne herhangi bir seçilmiş millet kavramına, ne de bir Yahudi milletinin varlığına yer veriyordu" dedi Küttap.

"Önceleri Hristiyan liderlerin tümü, bir Yahudi Restorasyonuna dair kehanetlerin, İsraillilerin Babil'den sürülmelerinden sonra tekrar dönüşüne işaret ettiği üzerinde müttefiktiler. Hatırlayacağınız gibi, M.Ö. 6. yy'da hükümdar Cyrus, Filistin'den çıkarılan Yahudilere tekrar geri gelmeleri için izin vermişti. Bu olayla Hristiyan liderler, Yahudilerin Filistin'e geri döneceği kehanetinin gerçekleştiğini söylerler."

Küttap devam ederek: "Böylece 1600'lere kadar, Hristiyan Kilisesi'nin İbrani dininin doğrudan mirasçısı haline geldiği öğretiliyordu. Bu yüzden, hiç kimse Yahudileri, Tanrı'nın Filistin'e tekrar dönmeyi kendilerine mukadder kıldığı Seçilmiş Millet olarak

görmüyordu. Hristiyanlıkta hiç kimse, İbrani savaşçılarının antik şöhretlerine romantik bir muhabbet beslemezdi", dedi.

"O halde", dedim, "Hristiyanlık dininde, Hz. İsa'nın öne çıktığı, yani eski İbrani geleneğini devralmış olduğu konusunda Hristiyanlar oldukça ittifak halinde idiler, öyle mi?"

"City of God (Tanrı'nın Şehri) adlı eserinde St. Augustine ve diğer eserler, Hristiyan Kilisesi'nin Tanrı'nın bin yıllık krallığını kapsadığını açıkça ortaya koyar. O bunu, ta 5. yy'da yazmıştı. Tabii ki Augustine bugün hâlâ yaygın bir kabul görüyor ve okunuyor".

"Eğer Hz. İsa bin yıllık bir krallığın sahibiyse, o halde neden birçok Hristiyan Reformasyonla birlikte farklı bir yol tutturdu", diye sordum.

"O zamana kadar Eski Ahit yaşayan bir dile çevrilmemişti. 1600'lerden sonra, Eski Ahit yaygın bir şekilde bulunabilir ve bireysel okuyucular tarafından yorumlanır olmuştu. Bu gelişmeyle birlikte, bir İbrani veya Yahudileşme hareketi karşımıza çıktı. Hz. İsa'nın sade öğretileri yerine Hristiyan papazlar, İbrahim'in, İshak'ın, Yakup'un Eski Ahit'te yer alan savaş hikayelerine yöneldiler.

"Dahası, Hristiyanlar, Yahudilerin Kutsal Kitabı'nı tarihle ilgili tek başvuru kaynağı olarak kullanmaya başladılar. Artık gündemlerini, yoğun bir şekilde dünyanın geleceği işgal etmeye başladı. Sonu an meselesi olan bir hayat düşünmeye başladılar. Her ikisi de Yahudi geleneğinin karakterini taşıyan messianizm* ve millenarianizme** yöneldiler.

---

* Kendini kurtarıcı görme inancı, Mesihçi inanış (çev.).

** Bin yıllık bir barış ve selamet devrine inanış (çev.).

Daha önce Müslüman Mahmut'un bana dediği şeyleri tekrarlar mahiyette Küttap, bir Filistinli olarak, İbranilerden çok önce Filistin'e yerleşen ve onlardan daha fazla orada yaşamış ataların soyundan geldiğini söyledi. "Buna rağmen her nasılsa Hristiyan fundamentalistler, 2000 yılı göz ardı edip, bütün Filistin tarihini yalnızca Yahudilerin buradaki varlığına indirgemişlerdir."

"Bu da, Hristiyanlıklarını Seçilmiş bir Millet için Seçilmiş bir Diyar içerikli Eski Ahit kıssalarına dayandıran Falwell ve takipçilerinin sanki biz burada yokmuşuz gibi davranmaları sonucunu doğurmaktadır. Onlar bizi burada yok sayan bir ırkçı doktrin benimsemişlerdir." Ve Küttap şöyle bitirdi: "Biz, onların İbrani senaryolarına pek uygun düşmüyoruz."

Kehanet Olarak İsrail

1948'de İsrail'in kurulması, "Yahudilerin yüzyıllar önce sürgün edildikleri yerden sonunda İncil'de sözü geçen yere tekrar döndüğü" anlamına gelmektedir... İsrail devletinin kurulması İncil kehanetinin gerçekleşmesidir, yahut özü bu olaydır.

- Eski ABD Başkanı Jimmy Carter

Bir Hristiyan olarak, Yahudilerin Kutsal Topraklara dönmesini, bütün insanların ideal bir toplum olarak yaşamanın zevkine varacağı mesihçi devrin gelişinin bir işareti olarak görüyorum.

- Eski Senatör Mark Hatfield

2000 yıldan fazla bir süredir, Kudüs'ün ilk defa Yahudilerin eline geçmesi, İncil şakirtlerine bir sevinç veriyor ve İncil'in doğruluğu ve geçerliliğine olan inançlarını tazeliyor.

-L. Nelson Bell, 1967, editör, Günümüzde Hristiyanlık, İsrail birliklerinin Kudüs'ü ele geçirmesi üzerine

Reform döneminde İncil'e inanan İbraniler modern dindaşlarıyla birlik olmuşlardı. Aynı dönemde, Hz. İsa'nın İkinci Gelişini hazırlamak gayesiyle, dört bir yana dağılmış olan Yahudilerin Filistin'de yeniden bir araya getirilebileceği, Protestanlar arasında popüler bir inanç haline gelmişti. Sıradan Protestanlar için Tevrat en popüler eser olmakla kalmamış, aynı zamanda genel tarih bilgisi için de kaynak kitap haline gelmişti. İşte bu, tarihsel manipülasyonun başladığı andır.

- Regina Sharif, Non-Jewish Zionism

10
Bir Camiyi Muhasara

1999 başlarında, kendilerine *Endişeli Hristiyanlar* (Concerned Christians) denen, Denver, Colorado'dan bir dispensasyonalist grubun üyeleri, İsrail polisi tarafından gözaltına alındı, elleri kelepçelendi, adi suçlu olarak hapse atıldılar ve ardından Amerika'ya geri gönderildiler. İsrail polisi, onları, Hz. İsa'nın İkinci Gelişini hızlandırmak için, "kanlı bir ilahi emri" gerçekleştirmeyi planlamakla suçladı. Kudüs'ün en kutsal İslamî mabedini yıkmak için komplo planladıkları öne sürülüyordu.

Hararetli bir şekilde caminin yerine bir Yahudi tapınağı ikame edilmesini isteyen Denver mezhebi üyelerinin aslında, Tanrı'nın da bu işin yapılmasını istediğine inanan diğer dispensasyonalistlerden bir farkı yok. Falwell sponsorluğundaki gezide bulunan Hristiyanlardan öğrendiğime göre, bu insanlar bunu kutsal bir emir olarak görüyorlar. Kuzey Nebraska'da yaşayan Owen adındaki emekli binbaşı bunun tipik bir örneğiydi.

Karısı ölmüş, ince yapılı ve yaklaşık 1.64 m. (5 feet) uzunluğunda olan Owen'la epey bir süre birlikte vakit geçirdik. Dik duruşlu idi

ve tatlı bir gülüşü vardı. İyi giyimi ve saman sarısı saçlarıyla yaşından daha genç gösteriyordu. II. Dünya Savaşı'nda ve daha sonra Japonya'da birkaç yıl görev yapmış birisiydi.

Bir gün, grubumuzla birlikte parke taşlı sokaklardan tarihi surlu şehre doğru giderken Owen'le birlikte yürüyorduk. Şam Kapısı'ndan geçerken ve parkeli sokaklar boyunca yürürken Hz. İsa'nın da aynı sokaklardan yürüdüğünü hayal ettim. Tarih boyunca hızlı bir değişime maruz kalan tarihi surlu şehir, tarihteki birçok nesli barındırmış ve pek çok çatışmaya sahne olmuştur. Turistler için çok cazip bir yer olan şehir, 25 bin insanın da ikametgahıdır. Daha önce Filistinli Müslüman Mahmut'un bana söylediği gibi, bütün tarihi boyunca Kudüs'te, kahir ekseriyeti Araplar oluşturmuşlardır.

Daha önce Mahmut'la beraber gezdiğimiz Kubbetü's-Sahra ve Mescid-i Aksa'yı çevreleyen *Harem-i Şerif'e*, yani *Şerefli Mabed'e* yaklaşmıştık. Yüksek bir platform üzerine kurulu olan bu büyük yapılar, genel olarak, kısaca "Cami" olarak anılmakta olup, Kudüs'teki en kutsal İslâmî mabetlerdir.

Caminin aşağısında, daha alçak bir zeminde duruyorduk ve yüzümüz, ikinci Yahudi tapınağından kalan tek kalıntı kabul edilen, iri beyaz taştan yapılmış yaklaşık 6,5 metre yüksekliğinde ve 52,2 metre uzunluğunda olan Batı Duvarı'na dönüktü.

Rehberimiz, yukarı doğru Kubbetü's-Sahra ve Mescid-i Aksa'yı işaret ederek, "Üçüncü tapınağımızı oraya yapacağız. Tapınak için bütün planlarımız hazır. Yapı malzemeleri bile hazır. Gizli bir yerde saklanıyor. Yeni tapınakta kullanacağımız el yapımı malzemeleri üreten bir çok dükkanda İsrailliler çalışmaktalar. Bir İsrailli, tapınak papazlarının giyeceği saf keteni dokuyor." Durakladı ve ekledi:

"Bulunduğumuz yere yakın bir mevkide olan Yeshive Ateret Cohaim—*Papazlar Tacı*—denilen bir dinî okulda, hahamlar gençlere hayvan kurban etmenin nasıl yapılacağını öğretmektedirler".

Grubumuzdaki kadınlardan bilgisayar uzmanı Mary Lou, İsrailliler in, Süleyman devrinde yapılmış olan, "tapınakta kurban sunma" olayını tekrar canlandırmak istediklerini duyunca irkildi.

"Hayvan kurban etme devrine tekrar geri mi dönüyorsunuz, ama neden?" diye sordu.

İsrailli rehberimiz dedi ki: "Çünkü Birinci ve İkinci tapınakta bu yapıldı. Biz de bu adeti değiştirmek istemiyoruz. Bizim alimlerimiz, tapınak hizmetlerinin detaylarını ihmal etmenin bir günah olduğunu öğretirler."

Bölgeden ayrıldıktan sonra Owen'e, "İsrailli rehber Kubbetü's-Sahra üzerinde bir tapınağın tekrar inşa edilmesi gerektiğini söyledi, fakat oradaki Müslüman mabedlerine hiç değinmedi", dedim.

"Onlar yıkılacak" dedi Owen. "Kitab-ı Mukaddes'te tapınağın yeniden inşa edileceğinden bahsedildiğini biliyorsunuz. Bahsedilen bölge bu bölgeden başka bir yer değil. Bunu Musa'nın yasasında da görebilirsiniz."

"Kitab-ı Mukaddes'te sözü geçen tapınak inşasının, zamanımızdan daha çok, yazıldığı dönemle alakalı gibi görünmesi olası değil mi", diye sordum.

"Hayır, bizim dönemimizle ilgili. Kitab-ı Mukaddes bize, Ahir Zamanda, Yahudilerin hayvan kurban etmeyi yeniden diriltecekleri ni haber veriyor" dedi Owen.

"Bir başka deyişle", diye tekrarladım, "Yahudilerin yeniden hayvan kurban etmeleri için bir tapınağın yapılması mı gerekiyor?"

"Evet" dedi Owen ve söylediği şeyi kanıtlamak için Ezekiel 44:29'u aktardı.

Acaba Owen, Yahudilerin, Hristiyanların yardımıyla, bu camiyi yıkıp, yerine bir tapınak yaparak hayvan kurbanına yeniden başlamaları gerektiğine ve bütün bunların da Tanrı'nın rızası için yapılacağına ikna olmuş muydu?

"Evet" dedi, tek çıkar yol bu. Kitab-ı Mukaddes'te böyle söylüyor.

"Tapınağın yapımının", diye soruyorum, "içinde gerçekleşeceği belirli zaman dilimleri var mı?"

Kızıl Düveler

Clyde Lott Efendi, Canton, Missouri'de bir Pentacostal papaz. Kitab-ı Mukaddes pasajlarını, İkinci Geliş'ten önce Kudüs'te üçüncü bir Yahudi tapınağının yapılması gerektiğini söylediği şeklinde yorumluyor... Lott, gelecekteki tapınakta yapılacak ayinlere malzeme sağlamak amacıyla alacasız, doğurmamış, çok semiz kırmızı düveler yetiştiriyor. Bunun gerçekleşmesi içinse Kubbetü's-Sahra gibi Müslüman mabetlerinin yıkılması gerekiyor...

Lott, zamanı gelince Tanrı'nın bunu gerçekleştireceğine inanıyor.

-The New York Times, 27 Aralık 1998

"Evet, biz onu, Hz. İsa'nın dönüşüne neden olacak olaylarlardan biri olarak düşünüyoruz. Kitab-ı Mukaddes, bize tapınağın büyüklüğü hakkında bir şey söylemiyor. Onun bütün söylediği, kurban-

ların yeniden başlayacağıdır. Yahudiler bu işi nisbeten küçük bir binada da yapabilirler."

"Tekrar hayvan kurbanlarını başlatmak atavistik* olmaz mı? Modern çağda hayvan haklarına karşı olan büyük hassasiyet karşısında ne düşünüyorsunuz?"

"Onların ne söylediği bizi alakadar etmiyor. Önemli olan Kitab-ı Mukaddes'in ne söylediğidir" diye vurguluyor Owen. "Kitab-ı Mukaddes bir tapınağın yeniden inşa edileceği kehanetinde bulunuyor. Şimdi bunu yapacak olanlar Hristiyanlar değil, Ortodoks Yahudilerdir. Tabii Tevrat, Yahudilerin hayvan kurbanıyla ilgili olarak nasıl hareket etmeleri gerektiği konusunda özel bir formül ortaya koymuştur. Onlar tapınak olmadan bu işi yapamazlar. Bu insanlar M.S. 70'e kadar hayvan kurban etme geleneğini devam ettiriyorlardı. Tapınaklarını yaptıklarında, Ortodoks Yahudileri koyun veya öküzleri, Tanrı'ya bir kurban olarak tapınakta keseceklerdir."

Owen, kurban geleneğinin yeniden başlamasından bahsederken—ki o, bunun kendi ruhsal olgunluğu için gerekli bir adım olduğunu düşünüyordu—Tanrı'nın tapınağın yapılmasını istediği yerde, Müslüman mabetlerinin var olduğu gerçeğini gözardı ediyor görünüyordu.

O akşam yemekten sonra, Owen'la uzun bir yürüyüşe çıktık. İslâm'ın kutsal mabetlerini yıkmayı planlayan bir komplonun ortaya çıkaracağı tehlikeler hakkındaki endişelerimi tekrar dile getirdim.

"Bunu Hristiyanların yapması gerekmiyor" dedi ve daha önce söylemiş olduğu "Fakat ben, mabetlerin yıkılacağından eminim" sözünü tekrarladı.

---

* Atavizm (atavism): Organizmada bir karakteristiğin nesiller sonra yeniden ortaya çıkması. (çev.)

Bunun III. Dünya Savaşı'nın çıkmasına neden olabileceğinde ısrar ettim.

"Evet, bu doğru. Söylediğim gibi biz Ahir Zamanda yaşıyoruz. Ortodoks Yahudiler Cami'yi havaya uçuracaklar. Bu da İslâm Dünyası'nın çileden çıkmasına neden olacak. Bu durum İsrail'le yapılacak dünyayı yok edecek nitelikte bir ilahi savaşa dönüşecek. Bu da Mesih'i duruma müdahale etmeye zorlayacak." Owen bunları söylerken sanki yarın yağmur yağacağını söyler gibi soğukkanlı ve sakindi.

Otele geri dönerken "Evet, kesinlikle bir üçüncü tapınak olmak zorunda," diye ekledi.

Washington'a geri döndükten sonra, Falwell sponsorluğundaki ilk yolculuktan ve Owen'le olan buluşmamızdan sonra Oklahomalı bir yerli olan ve Müslüman mabetleri yıkacak Yahudi teröristlere yardım için para topladığını söyleyen Terry Reisenhoover'la görüştüm.

Kısa, tombul, saçları dökülmüş, iyi bir tenor sesine sahip bir Yeniden Doğuşçu Hristiyan olan Reisenhoover, kendisinin Reagan yönetimi esnasında dispensasyonalistlerin Beyaz Saray toplantılarına sık sık davet edilen önemli bir solist olduğunu söyledi.

Reisenhoover, rahat bir şekilde Amerikan bağışçılardan topladığı vergiden muaf parayı İsrail'e gönderme planlarından sözetti. 1985'te, Douglas Krieger'in yardımcılığında ve Ariel Şaron'la yakın ilişkisi bulunan Amerikan haham David Ben-Ami'nin desteğiyle Reisenhoover, Amerikan Yahudi—Hristiyan İşbirliği Forumu başkanlığını yürütmüş.

Buna ek olarak, Reisenhoover, tek amacı şu andaki Müslüman mabedinin bulunduğu yere, yeniden bir tapınak inşa etmek olan Kudüs Tapınak Vakfı'nın (Jeruselam Temple Foundation) yönetim kurulu başkanlığını da yapmış. Reisenhoover vakfın uluslararası

sekreterliğine Stanley Goldfoot'u seçmiş. Goldfoot 1930'larda Güney Afrika'dan Filistin'e göç etmiş ve Arap olan erkek, kadın ve çocuklara toplu kıyım yaparak dünyayı şoka uğratan, kötülüğüyle ün salmış Stern Çetesi'nin bir üyesidir. David Ben-Gurion gibi simalar, çeteyi Naziler olarak nitelendirmiş ve onları yasadışı ilan etmişlerdir.

İsrail gazetesi *Davar*'a göre Goldfoot, 22 Temmuz 1946' da Kudüs Kral Davud Oteli'inde patlayan bombayı yerleştiren kişidir. Olayda İngiliz Manda yönetimi sekreterinin de içinde bulunduğu otelin bir kanadı ve askeri merkezlerin bir bölümü yıkılmıştı. Bu olay, yaklaşık 100 tane İngiliz ve başka resmi görevlinin ölümüne yol açarken, Yahudi militanların planladığı gibi, İngilizlerin Filistin'den çekilmesini de hızlandırmıştır.

Reisenhoover Goldfoot'la övünür bir edayla, "O, çok sağlam ve meşru bir teröristtir. Tapınak için istenilen her yeri temizleyebilecek bir yetenekte," dedi.

Reisenhoover aynı zamanda, Hristiyan militanlar dini bir gayeyle hareket ederken, kendilerinin suç ortağı olan Goldfoot'un Tanrı'ya ve Tevrat'ın kutsal bir yönünün olduğuna inanmadığını da söyledi. Goldfoot için bu iş sadece İsrail'in bütün Filistin'e hakim olması açısından önem arz ediyordu.

Aşırı sağcı Tehiya Partisi üyesi ve Goldfoot'un yardımcısı Yısrael Meida, "Buradaki bütün mesele egemenlik meselesidir" diyor. "Zeytin Dağı (Temple Mount)'na hakim olan Kudüs'e hakim olur. Kudüs'e hakim olan ise İsrail topraklarına hakim olur" diyerek meseleye açıklık getiriyor.

Reisenhoover, Goldfoot'un, dini radyolarda, TV'de ve kilise toplantılarında konuşmalar yaptığını, Kendisi masraflarını karşıladığı birkaç Amerika seyahati gerçekleştirdiğini söyledi. Ayrıca,

Goldfoot'un Kaliforniya'daki Costa Mesa'da, Chuck Smith'in Cavalry Kilisesi'nde yaptığı bir konuşmayı içeren bir teyp kasetinin elime geçmesinde yardımcı oldu. Bir tapınak için yardım toplarken, Goldfoot, camiyi yıkma planı hakkında Hristiyanlara bir şey söylemiyordu.

Reisenhoover, Stanley Goldfoot'u tanıyan birkaç isim verdi. Amerikalılar tarafından yönetilen, uzun bir süre önce kurulmuş, arkeoloji ve teoloji çalışmaları yapan bir evanjelik okul olan *Kutsal Toprak Araştırmaları Enstitüsü*'nü yıllarca yöneten George Giacumakis de bunlar arasındaydı. Kudüs'e ziyaretlerimden biri esnasında siyah gözlü bir Yunan— Amerikalı ve etkileyici birisi olan Giacumakis'den randevu aldım.

Tesadüfen gerçekleşen bir kahve ziyaretinden sonra Giacumakis'ten, Goldfoot'la bir röportaj ayarlaması için bana yardım edip edemeyeceğini sordum.

Duyması özürlü birisi gibi başını iki eli arasına alan Giacumakis "Aman, aman" diye karşılık verdi. "Onunla tanışmak bile istemezsin. O, Irgun terörist grubuna geri dönüyor." Başını kaldırdı ve eliyle Kral Davut Oteli'ne doğru işaret ederek, "Stanley Goldfoot bu operasyonun sorumlusudur. Hiç bir şeye kulak asmaz. Onun ideali tapınağı inşa etmektir. Şayet bu şiddet anlamına geliyorsa onu kullanmakta da tereddüt etmez."

Giacumakis durakladı. Kişisel olarak şiddetin çözüm olduğuna inanmadığını belirtiyor fakat, "bu, şayet onların camiyi yıkılıp yerine tapınağı yapmaları anlamına geliyorsa, onları desteklemeyeceğim anlamına gelmez" diyordu.

Büyük çaplı Houston İkinci Baptist Kilisesi'nin (Second Baptist Church of Houston) önde gelen bir siması olan Papaz Efendi E.

DeLoach'la tanışmamda da yardımcı olan kişi Terry Reisenhoover'dı. Birkaç telefon konuşmasından sonra, DeLoach Washington'a gelmeye razı oldu. Davetim üzerine evime geldi. Kendisinden izin alarak konuşmalarını kaydettim.

"Stanley'i çok iyi tanırım. Onunla iyi arkadaşız. Çok güçlü bir kişidir." dedi.

Reisenhoover hakkında ise DeLoach şunları söyledi. "O, para toplamada çok becerikli birisi. 100 milyon doları aşan para toplamıştı. Bu paranın çoğu, sözkonusu camiyi yıkma girişiminde bulunan İsraillileri kurtaran avukatlara gitti. Onları kurtarmak bize çok yüklü miktarda bir paraya mal oldu."

O ve diğerlerinin Amerikalı bağış severlerden aldıkları parayı İsrailli teröristlere nasıl kanalize ettiklerini sordum.

"Biz Ateret Cohanim Yeshiva'ya destek sağlıyoruz" dedi.

Şu hayvan kurban etmek üzere öğrenci yetiştiren Yahudi okulu mu, dedim?

"Evet" dedi.

Ve Hristiyan bağışçılar bu amaç için para ödüyorlar öyle mi?

"Bunun için epey eğitim gerekiyor" dedi ve gururlu bir şekilde "Houston'daki evimde, inşa edilecek tapınakta kurbanın nasıl yapılacağını öğrenen iki yiğit genç İsrailli'yi daha geçende misafir etmiştim" dedi.

Tapınağın inşası Yakın

1998 sonlarında, "Voice of the Temple Mount" (Zeytin Dağı'nın Sesi) Web sitesinde yayınlanan bir İsrail haftalık gazetesi, kendi hedeflerinin Müslüman mabetlerden kurtularak orada bir Yahudi Tapınağı'nın kurulması olduğunu söylüyordu.

> "Şimdi Tapınağın yapılmasının tam zamanı" diyor, İsrail gazetesi.
>
> Gazete, İsrail yönetiminden, caminin bulunduğu yerdeki putperest İslâm işgaline son vermesini istiyor ve ekliyor, "Üçüncü Tapınağın inşası yakındır."

Papaz DeLoach bir saatten fazla süren konuşmasının tamamını kaydetmeme izin verdi.

Kendisi evimden ayrılmadan önce son bir soru sordum: Ya onun desteklediği teröristler başarılı olur ve dünyadaki her beş kişiden biri tarafından kutsal kabul edilen Kubbetü's-Sahra ve Mescid-i Aksa mabetlerini yıkarlarsa, bu da III. Dünya Savaşı'na ve bir nükleer soykırıma neden olursa? Bu işten kendisi ve Reisenhoover sorumlu olmayacaklar mıydı?

"Hayır" dedi. Çünkü onların yaptığı şey "Tanrı'nın emri" idi.

Papaz DuLoach Kaliforniya'daki Stanford Araştırma Kurumu'nda önde gelen bir bilim adamı olan Dr. Lambert Dolphin'le temas kurmamı tavsiye etti. Houstonlı papazın dediğine göre, Dolphin tapınağın yapımı hazırlıkları çerçevesinde caminin yerini "röntgenliyor"du. "Kendisi arkeolojik amaçlı kullanılan bir tür röntgen makinesine benzer zemin araştırma radarlarının kullanıldığı bir planın mucididir. Zemin araştırma radarı sonuçlarının doğruluk oranı oldukça yüksek."

Dr. Dolphin'le yazışmaya başladım. İçinde "zemin araştırma radarı" hakkında açıklamalar ve kendi hayatını ve yaşadığı Yeniden Doğuş deneyimini anlatan broşürün bulunduğu büyük paketler gönderdi. Dr. Dolphin için de Hz. İsa'yı bulmak, Tanrı'nın Hz. İsa'yı yeryüzüne tekrar göndermeden önce bir Yahudi tapınağının yapılmasını istediği şeklindeki dispensasyonalist inancını kabul etmesi anlamına geliyordu.

Kendisinin *İsrail'de Arkeolojik Araştırmalar İçin Jeofizik Yöntemler* çalışması, fiilen kazı yapılmaksızın bir bölgenin arkeolojik olarak uzay fotoğraflarıyla, kızılötesi ışın görüntüleriyle, toprak zemine işleyebilen radarlarla ve sismik dalgalarla nasıl keşfedilebileceğini anlatıyor.

Başka bir broşürde Dolphin, Müslüman mabetlerinin yeriyle ilgili şunu söylüyor: "Kazı yapmak çok zor olup, uzaktan araştırma yapılması tercih edilir." Finansman hesabı yaparken Stanley Goldfoot'a gönderilmek üzere—Dolphin, tek bir arazi araştırma sezonu için altı haneli rakamlardan başlayan ve yedi haneli rakamların ortalarına varan bir maliyet tahmini çıkarıyor.

Kudüs Tapınak Vakfı tarafından yetkilendirilen ve Chuck Smith'in Cavalry Kilisesi tarafından da kısmen finanse edilen bu özel araştırma için, Dr. Dolphin gerekli personel ve elektronik aletlerle birlikte, ilgili Müslüman bölgesinde haftalarca kalıyor. Ancak Kubbetü's Sahra ve Mescid-i Aksa'nın zeminini epeyce röntgenledikten sonra, kendisinin orada bulunmasına sert bir şekilde karşı çıkan Müslümanların öfkesini çekiyor. Bunun üzerine Dolphin teçhizatını toplayarak tekrar Kaliforniya'ya dönüyor. 1999 itibariyle hâlâ koyu bir dispensasyonalist olan Dolphin, camiyi yıkarak Yahudi tapınağının kurulmasının planlarını yapmaya devam etmektedir. Okuyucuları gelişmelerden haberdar eden kendine ait bir Web sitesi bulunmaktadır.

İsrail'in Kudüs'ü askeri olarak kontrol altına aldığı tarih olan 1967'den bu yana, birçoğu silahlı İsrailli haham, memur, asker ve dinî öğrenci olan Yahudi militanlar, Kudüs'ün kutsal İslamî merkezlerine yönelik yüzden fazla saldırı teşebbüssünde bulunmuşlardır. Daha sonra İsrail haham başı olan Shlomo Goren bu grubun ilk-

lerinden biridir. 1967 Ağustos'unda 50 silahlı militanın bölgeye saldırma eylemini yönetmiştir.

1999 yılı itibariyle İsrailli haham başılar, 30 yıllık bir süreyi aşkındır camiye yapılan saldırılarda Yahudi militanları hiç bir zaman kınamamışlardır. Bir İsrailli gazeteciye göre herhangi bir kınamanın olmaması, en üst düzey İsrailli yöneticilerin teröristlerin yapmış olduğu eylemleri onayladığını göstermektedir. "Maaşını devletten alan haham başıların, ortaya konan şiddet tablosunu asla kınamadıklarına" dikkat çeken gazeteci, hahamların bu olayları kınamamasının, hükümetin bu konudaki suç ortaklığına işaret ettiğini belirtiyor.

Harem-i Şerife yapılan silahlı saldırıların birçoğunda, provokatörlük yapan ve başı çekenler militan hahamlar olmuşlardır. "Unutmamalıyız ki sürgünlerin bir araya gelmesinin ve devletimizin kurulmasının en büyük amacı tapınağı inşa etmektir. Tapınak piramidin zirve noktasıdır" diyor, Haham Shlomo Hacohen Aviner.

Militan Yahudilerin camiyi yıkma planını ilk defa 1979'da işitmiştim. O yıl işgal altındaki Filistin'e (Batı Şeria) gitmiş ve kendilerine İnananlar Bloku, ya da Gush Emunim diyen Yahudi yerleşimcilerin evinde kalmıştım. Onlar, silah zoruyla toprak işgal etmeyi yasaklayan bütün uluslararası hukuk kurallarını ihlal etme pahasına oradaydılar. Kendimi dikenli tel çitler, tarama ışıkları ve silahlı nöbetçi askerlerle çevrelenmiş tuhaf gettolarda* yaşıyor buldum.

Tanıştığım yerleşimcilerden yaklaşık üçte biri Amerikalı, bunların da çoğu New York'tandı. Brooklynli Bobby Brown bunlardan biriydi. "Şayet bir tapmak yapmak için camiyi yıkmak büyük bir

---

* Bir şehirde mahrumiyet içerisinde yaşayan azınlık mahallesi. Ortaçağda bazı Avrupa şehirlerindeki Musevi mahallesi.(çev.)

savaşa yol açacaksa, bırakın çıksın" diyordu. Etrafımdaki herkes gibi o da İsrail ordusunun verdiği hafif makinalı bir tüfek taşıyordu.

"Tam orta yerimizde dikilen bir camiyi, toprağımız üzerindeki bir leke olarak görüyoruz." Üçüncü nesil bir Amerikan olan Brown Bethlehem'in kenar mahallesindeki Tekoa denilen yerleşim merkezinden Kudüs'e doğru bakarak şöyle devam ediyordu: "Kudüs'ün hangi resmine bakarsan bak, o cami karşında! Mutlaka ortadan kalkmalı. Bir gün oraya Üçüncü Tapınağımızı yapacağız. Bunu, Araplara ve bütün dünyaya, Kudüs'ün ve bütün İsrail Vatanının üzerinde Yahudilerin egemen olduğunu göstermek için yapmalıyız."

Linda ve Bobby Brown'un evinde kalmıştım. Bir akşam, camiyi yıkarak yerine tapınağın yapılmasının dünyayı felakete sürükleyecek bir savaşa neden olabileceğini ileri sürdüm. "Aynen", dedi Brown, "Zaten biz de böyle bir savaş istiyoruz, zira bu savaşı biz kazanacağız. Daha sonra da bütün Arapları İsrail topraklarından çıkaracağız. Ve" dedi, vurgulu bir şekilde, "kendi tapınağımızı yeniden yapacağız."

O konuşurken bile Gush Emunim militanları caminin yıkılması komplosu için gizlice toplanıyorlardı. Daha sonra belgelendiği gibi, caminin uzay fotoğraflarını ele geçirmişler ve bir uçak çalarak havadan camiyi bombalaması için bir hava kuvvetleri pilotu ayarlamışlardı. Ardından, karadan saldırıya geçeceklerdi.

Robert I. Friedman *The Village Voice* (Köy Sesi)'nin 1985 sayılarından birinde, "Bomba yüklü Yahudi mangaları Tarihi Şehir surlarından tırmanarak caminin avlusuna gireceklerdi," diye yazmıştır. "Caminin bir modeli inşa edildi. Operasyonun provaları yapıldı. Ev yapımı patlayıcılar çölde test edildi." "İsrail ordusunda savaş mühendisleri yedek taburu komutanı olan, sakallı ve sert

bakışlı Manechem Livni, "patlamadan sonra caminin hangi tarafa yıkılacağını ve şarapnelin ne kadar uzaklara fırlayacağını bile hesaplamıştı."

Ne var ki, gizli planlarını gerçekleştiremeden yakalanmışlardı. Bir duruşmada kendilerine büyük kahramanlar muamelesi yapıldı. Teröristlerden biri olan Yehuda Etzion, mahkemeye İsrail hükümeti kendisi Müslüman bölgeyi "temizleyemeyeceği" için "bu işi bizzat kendimin yapması gerektiği kanaatine vardım," demişti. Pişman değildi: "Yüzde yüz masumum," diyordu mahkemeye, "Çünkü bina (Kubbetü's-Sahra) yıkılacak."

Hiçbir militan ağır bir ceza almadı. İsrail Cumhurbaşkanı hapis cezalarını hafifletmişti. Amerika'dan, gerek Yahudi ve gerekse Hristiyanlardan akan dolarlar sayesinde savunma masrafları için çok para birikmişti.

Gush Emunim ve bunların Batı Şeria ve Doğu Kudüs'teki yerleşimleri için en büyük para kaynağını ABD Hazinesi sağlamaktadır. Vergi mükelleflerinin yüzlerce milyon doları, yasa dışı Yahudi yerleşim yerlerinin kurulmasına ve buraların maliyeti ağır altyapılarına sarf edilmektedir.

Başka Bir Şey Değil Bir Tek Olay Kaldı

İsrail'in tarihsel dramasındaki en son büyük rolünü oynamak üzere sahnenin tamamıyla hazır hale getirilmesi için başka bir şey değil, yalnızca bir tek olay kaldı. O da, antik tapınağın eski yeri üzerinde yeniden inşa edilmesidir. Musa'nın yasasına göre Tapınağın inşa edilebileceği tek bir yer vardır: Moriah Dağı. Daha önceki iki Tapınağın yapıldığı yer de orasıdır.

-Hal Lindsey, Rahmetli Koca Dünya

HRİSTİYAN SAĞ İSRAİL VE AMERİKA YAHUDİLERİ

11
Hristiyan Sağ ve Anti-Semitizm

Duke İlahiyat Okulu (Duke Divinity School) emekli profesörü O. Kelly Ingram *Hristiyan Anti-Semitizminin Kökleri* (The Roots of Christian Anti-Semitism) adlı eserinde, Hristiyan kilisesinin tarihinin büyük bölümünde "anti-semitik"* olduğunu yazar. Kasım 1983'te *Halka*'da (Link) yayınlanan makalesinde, Kilise'nin 1700 yıldır açıkça ortaya koymuş olduğu düşmanlığın teolojik temelli olduğunu belirtmektedir.

Anti-Semitizm, özellikle "Hristiyan kilisesiyle Yahudi din zümresinin birbirine rakip olduğu" Hristiyanların ilk 300 yıllık döneminde katıdır. Bu noktayı ispatlamak için ilk dönem Kilise liderlerinden birçoğuna müracaat eder:

▼ İsrail'in yıkılmasını savunan ve Isaiah (İshak)'tan aktarmalar yapan Justin Martyr, Yahudilerin haklı olarak zelil bir halde bulunduklarını yazmıştır: "Yurdunuz harap, şehirleriniz kül olmuş; yabancılar gözünüzün önünde onu mahvetmiş."

---

* Anti-semitizm: Yahudiliğin özünde barındırdığı üstün ırk inancı nedeniyle, Yahudilere karşı düşmanca duygular besleyen kimse.(çev.)

▼ Tertullian Yahudilere karşı açık bir şekilde düşmanca konuşurdu. Tertullian, Yahudilerin tapınaklarıyla yurtlarının harabe halinde olmasının ve onların dünyanın dört bir yanına saçılmış olmasının, onlara bir ceza olduğunu söylerdi.

▼ Romalı Hippolytus, Yahudileri, Hristiyanlara yapılan zulme ortak olmakla suçlardı.

▼ Caesarealı Eusebius *Kilise Tarihi* (Ecclesiasîical History) adlı eserinde, Eski Ahit kehanetlerinin Hz. İsa'da tezahür ettiğini, İsrail'in hakimiyeti ve liderliğinin Hristiyan Mesih'te olacağını yazmaktadır. İsrail halkının tarihi dünya misyonu, onlardan alınarak Hristiyan kiliselerine verilmiştir.

▼ 300 yıl varlık mücadelesi verdikten sonra, Hristiyanlık, "zulme uğrayan bir din olmaktan çıkıp başkalarına zulmeden ve onların başına bela olan bir güce dönüşmüştür" diyor Ignam. Hristiyan imparatorları saflarına katan Kilise önderleri, Yahudilerin Hristiyanların arasına karışmasını engellemenin yollarını aramışlardır. İngiliz tarihçi Geçil Roth'un deyimiyle, Hristiyanlar, Yahudileri "sıradan günlük faaliyetlerden menetmişler ve uluslararası bağlantılar, ortama ayak uydurma yetenekleri ve keskin zeka kabiliyetlerinin kendilerine muhtemelen özel bir nitelik kazandırdığı faaliyetlere hapsetmişlerdir."

▼ İngiliz Haçlı Askerleri, kirli servetlerini kendilerine yar etmek istemedikleri Yahudilere zulmederken daha bir acımasızdılar. Askerler Müslümanları Kutsal Topraklardan çıkarmak için savaşırken, bir yandan da Çarmıh'ın öcünü alıyorlardı. Hristiyan askerler, bütün Yahudi topluluklarını toplu kıyıma tabi tutmuşlardı.

▼ Hristiyan Batı Avrupa'nın tüm kapıları Yahudilere kapatılmıştı. 1290'da İngiltere'den, 1492'de İspanya'dan, bundan kısa bir süre sonra da Portekizden sürgün edilmişlerdi.

▼ Reform hareketinin önderi Martin Luther, Yahudiliğe ve Yahudilere karşı çok büyük bir kin duyduğunu dile getiriyordu. Ona göre, Yahudiler ülkeden sürülmeli, Tanrı'ya ibadet etmeleri yasaklanmalı, dua kitaplarına ve Talmud'a* el konulmalı, sinagogları yakılmalı ve evleri yıkılmalıydı.

Ancak Reformla birlikte pek çok Hristiyan Yahudilik ve Yahudilere karşı olan düşmanlıktan, philo-Semitizm (Yahudi sempatisi) adında bir başka ayrımcılığa yöneldi. Bu anlayışa göre, Yahudiler, Yahudi oldukları için ve Yahudilik dinini tatbik ettikleri için değil de, Hristiyanların kurtuluşunda bir rolleri olduğu için "aziz" bir dost idi.

Philo-Semitizm, 9. Bölüm'de adı geçen Filistinli Hristiyan Jonathan Küttap tarafından ortaya konulduğu üzere, **Hristiyan Siyonizmi**'nde de ifadesini bulan bir konudur.

Genel olarak, günümüzdeki fundamentalist Hristiyanların birçoğu, Yahudileri farklı ve yokolmaya mahkum kılan bir İsrail "aşkı"ndan dolayı anti-Semitiktirler.

Ancak Hristiyan fundamentalistlerin tamamı ne eskiden anti-Semitik idiler, ne de şimdi anti-Semitiktirler. Her toplulukta olduğu gibi onlar arasında da, genelleme yapmayı hatalı ve tehlikeli kılacak kişisel ve politik farklılıklar mevcuttur.

Yine de, kendi çevrelerince sahip çıkılan ve itibar gören birçok fundamentalist, dünyadaki bütün kötülüklerin arkasında Yahudilerin olduğunu öğretmekle meşhurdurlar. 1930'larda, popüler İncil öğretmenlerinden ve *Umudumuz* (Our Hope) editörü Arnold C. Gaebelein, *Moody İncil Enstitüsü* (Moody Bible Institute) başkanı

---

* Yahudilik hukuk ve geleneği üzerine yazmaların toplandığı eser. (çev.)

James M. Gray'ın ve Hristiyan İnancı Savunucularının (Defender of Christian Faith) kurucusu Gerald B. Winrod'un aralarında bulunduğu fundamentalistler, Yahudilerin uluslararası bir komplonun kışkırtıcısı olduğunu öğretiyorlardı.

Onlar anti-Semitik ifadelerini, *Siyon'un Bilge Büyüklerinin Protokolleri* (The Protocols of the Learned Elders of Zion) adlı esere dayandırmaktadırlar. Bu eser, Yahudileri, Hristiyanlığı yok etmenin, demokratik yönetimleri çökertmenin, uluslararası ekonomiyi kontrol etmenin ve dünyaya hakim olmanın planlarını kurmakla suçlayan bir seri gizli zabıtlardan oluşmaktadır. Rusya'da yazılan eser, ilk olarak 1920'de Amerika'da, Henry Ford'un sahibi olduğu *Dearborn Independent* tarafından *Uluslararası Yahudi* (The International Jew) isminde yayınlandı. Kitap organize anti-Semitizmin önemli bir başvuru kaynağı haline geldi.

Ancak 1930'ların sonlarında, "giderek daha çok sayıda fundamentalist, Protokolleri destekleyenlerin ve uluslararası Yahudi komplosu fikrinin çok fazla Nazi sempatizanları çağrışımı yaptığının farkına vardılar" diyor, kilise tarihçisi Timothy Weber. "1940'lar itibariyle ve Hitler'in Yahudilere karşı soykırım kampanyasının tanışılmaz biçimde geleceğine işaret ettiği savaşın ortaya çıkmasıyla, anti-Semitizmle uğraşan fundamentalistler geri adım attılar."

1948'de İsrail'in kurulmasından sonra, Yahudileri uluslararası komplo kurmakla suçlayan kimseler artık yön değiştirmişlerdi. Onlar yine anti-Semitiktiler ancak farklı bir biçimde. Anık meselenin iç yüzünü daha iyi kavrayabilen, Yahudilere karşı yumuşak huylu, onları himaye etme yanlısı hale bürünmüşlerdi. Onlara karşı sevgi dolu bir

minnettarlık duyuyorlardı. Yahudiler, nihayet, yapmaları gereken şeyi yapıyorlardı: Polonya, Rusya, Almanya, İngiltere ve Amerika'yı terk ederek İsrail'i yeniden kurmak üzere Filistin'e gitmek.

Dereceli Nefret

> Bir anti-Semitist, Yahudilere karşı duyması gerektiğinden daha fazla nefret duyan kimsedir.
>
> *-TV Evanjelist Jam es Robinson*

Bu olay fundamentalistlerin dispensasyonalist inançlarıyla uyuştuğu için, Yahudi devletinin sıkı bir destekçisi haline geldiler. Onlara göre kendileri veya başkası, Fransa'yı, İngiltere'yi, Almanya'yı, İtalya'yı, Amerika'yı—dünyadaki herhangi başka bir ülkeyi—pekala eleştirebilirdi. Bu tamamen siyasi bir konuydu. Ama İsrail'i eleştirmek, Tanrı'yı eleştirmek demekti.

Aynı zamanda dispensasyonalistler, İsrail'e karşı beslenen sevgiden bahsederler, sık sık Yahudilere karşı bir sempati duymadıklarını açığa vururlar.

İlk dispensasyonalistlerden biri olan İngiliz filantropist* Lord Shaftesbury (1801-1885), bunun en güzel örneklerinden biridir. Çalışan çocuklara, akıl hastalarına ve mahpuslara daha insanca muamelede bulunma konusundaki eşsiz hassasiyetinden dolayı "Büyük Reformcu" olarak bilinen Shaftesbury, Yahudileri, Hz. İsa'nın İkinci Gelişiyle ilgili "ilahi plan"da anahtar rolü oynayan

---

* Filantropist (philanthropist): İyiliksever, iyilikçi, yardımsever, hayırsever. (çev.)

kimseler olarak görüyordu. Kutsal Kitap'tan yaptığı yoruma göre, İkinci Geliş ancak, Yahudilerin yeniden kurulmuş bir İsrail'de yaşaması halinde ortaya çıkabilir.

İlahiyat profesörü ve atanmış bir Presbiteryen papaz olan Donald E. Wagner diyor ki: "O (Shaftesbury), Yahudilerin, Hristiyanların kurtuluş ümidi için hayati bir önem taşıdığını vurguluyordu. Dahası o, Yahudilerin Filistin'e yerleşmelerinin, ticari yönden de kazançlı olacağını düşünüyordu. Filistin'de, İngiliz kontrolünde bulunan güçlü bir Yahudi varlığıyla beraber, İngiltere'nin Yakın Doğu'yu kontrol altına almada Fransa'yı devre dışı bırakabileceğini söylüyordu. Bu da İngiltere'ye Hindistan'la doğrudan kara bağlantısı kurabilme imkanı sağlayacaktı. Böylece İngiltere, kendisine ekonomik menfaat sağlayacak olan geniş pazarlar elde etmiş olacaktı."

Armagedon Endişesi (Anxious for Armageddon) adlı kitabında Wagner, bunun sadece bir tesadüf olmadığını, bu siyasi hedeflerle İngiliz Dışişleri'nin takip ettiği politikaların birbiriyle örtüştüğünü yazıyor.

"Shaftesbury, sizin dispensiyonalistlerinizin en tipik örneklerindendir" sonucuna varıyor Wagner. "O, bütün Yahudilerin Filistin'e gitmesini ve İsrail'i kurmasını istiyordu. Ancak kendisi Yahudileri Yahudi oldukları için sevmiyor, onlara 'dik kafalı, kalbi kararmış insanlar, ahlaksızlık ve inatçılığa saplanmış İncil cahilleri' diyordu."

Armagedon—Yahudiler İçin

Seyahat arkadaşım olan Clyde bana, ayakta Megiddo vadisine doğru bakarak, burasının Hz. İsa'nın kötülüğe karşı iyilik güçlerini yöneteceği yer olduğunu anlatmıştı. Zekeriya 13:8-9'u okuyarak, "Yahudilerin 2/3'ü öldürülecek." diyordu. Biraz hesap için durakladıktan sonra Clyde, 9 milyon civarında Yahudi'nin öleceğini ileri sürüyordu. "Akan kan, 200 mil boyunca atların başlıkları seviyesine ulaşacak" diyordu.

Anlatılan bu senaryo ile ilgili endişelerimi açıkladığım zaman, Clyde şöyle bir açıklamada bulundu: "Tanrı bunu eski kullarına, yani Yahudilere yapacaktır. O, Yahudileri arındırmak, onlara ışığı göstermek ve kurtarıcılarının Hz. İsa olduğunu kabul etmelerini sağlamak için, yedi yıllık bir Türbülasyon dönemi hazırlamıştır."

Fakat, niçin Tanrı, sadece büyük çoğunluğunu yok etmek için, bir topluluğu—Clyde'ın deyişiyle "Tanrı'nın gözdesi" olarak—seçmiş olsun diye sordum.

"Söylediğim gibi Tanrı'nın onları arındırması gerekiyor. Tanrı, biricik oğlu, bizim Efendimiz Hz. İsa önünde onların boyun eğmelerini istiyor" diye cevapladı Clyde.

Ama cesetleri gömmek için onlardan birazını sağ bırakacak, değil mi?

"Evet, onlardan 144 bini geride kalacak ve Hristiyan olacak.

Armagedon savaşından sonra yalnızca 144 bin Yahudi sağ kalacak. Geriye kalan Yahudiler— aralarındaki her bir erkek, kadın ve çocuk—İsa'ya boyun eğecek. Hristiyanlığa dönmüş olarak bütün yetişkinler bir anda Hz. İsa'nın

İncil'ini vaaz etmeye başlayacaklar. Düşünün bir kere! Billy Grahams gibi 144 bin Yahudi birden ortaya çıkıyor!

-Yazar-konferansçı Hal Lindsey

Dinlerini değiştirmedikleri sürece, Yahudiler "manevi olarak kördürler".

-Jerry Falwell, Listen, Amerika

Bugün burada bulunan çoğunuzun Yahudilerden hoşlanmadığını biliyorum. Tabii niçin hoşlanmadığınızı da. Sizin çalışıp çabalayarak kazanabileceğiniz paradan daha fazlasını bir Yahudi tesadüfen kazanabilir.

-Jerry Falwell

Deccal kim olacak?... Tabii ki bir Yahudi.

-Jerry Falwell

Bir Yahudi muhabiri, Manevi Çoğunluk (Moral Majority) sözcülerinden biri olan Dan Fore'a, "şayet Hz. İsa'yı kabul etmezsem cehenneme mi gideceğim?" diye sormuştu. "Evet," dedi Fore, doğru.

Güney Baptist Kongresi eski yöneticilerinden biri olan Bailey Smith, Tanrı'nın bir Hristiyan'ın duasına kulak verdiğini söylüyor. Fakat, diyor Bailey, "Tanrı, bir Yahudi'nin duasına kulak vermez."

Dünya daima Yahudilerden nefret etmiştir. Benim kalbim de bu insanlar için kanıyor.

-TV Evanjelist Jack Van Impe

Kehanete göre, bir Yahudi soykırımını önleyebilecek tek şey, İsrail'in tövbe etmesidir.

-Dispensasyonalist Dwight Pentecost, yazar Paul Boyer le bir röportajından

Papaz Jerry Falwell Efendi'nin Deccal'in, kötülüğün insan görünümünde ortaya çıkmış hali olacağı, bu insanın da bir Yahudi olacağı şeklindeki görüşü, en hafifinden anti-Semitizme komşu, en ağırından ise anti-Semitiktir. Yıllarca süren Hristiyan-Yahudi diyalogundan Papaz Jerry Falwell Efendi'nin zerre kadar bir nasip alamadığı açıkça ortada.

*- Ulusal Yönetici Abraham H. Foxman, Anti-Defamasyon Birliği**

---

* Defamasyon (defamation) sözcük anlamıyla karalama, kara çalma ve lekeleme demek olup, Anti Defamation League (ADL) ABD'deki en etkin Siyonist teşkilatlarından biridir.(çev.)

12
Hristiyan Sağ ve Amerikan Yahudileri

Ayrımcılığın acısını tadan Amerikan Yahudileri, geleneksel olarak, ırkçılıktan muzdarip diğer insanlarla ittifak halinde olmuşlardı. Liberaldiler ve liberal politikaları desteklerlerdi. Fakat 1967'de İsrail'in, bir daha asla bırakmak istemediği Arap topraklarını zaptetmesinden sonra, Yahudi devleti hızla muhafazakar sağa kaydı. Kendi bir numaralı önceliklerini İsrail'i desteklemek olarak gören Amerikan Yahudileri de süratle bu yöne kaydılar.

Irving Howe ve Bernard Rosenberg *Yeni Muhafazakarlar*'da şöyle yazıyorlar: "Farkına varılması gereken paradoks, İsrail bir devlet olarak, diğer devletlerle olan ilişkileri ve şu ana kadar yapabildiği/yapması gerektiği şekliyle, milliyetçi Amerikan Yahudiler üzerindeki etkisi itibariyle—belki de olması gerektiği gibi—muhafazakardır." Amerikan Yahudileri daha muhafazakâr hale geldikçe farkettiler ki, İsrail Sağı ve Hristiyan Sağ nasyonalist ve militarist idi, her biri İsrail ve bir toprak kültü üzerine kurulu bir doktrine sahipti.

Amerikan Yahudilerinin niçin Hristiyan Sağ'ı desteklediklerı konusunda bize en net açıklamaları B'nai B'rith Anti-Defamasyon Birliği'nden Nathan Perimutter sunuyor. Her şeyden önce ken-

disinin, hayatta karşılaştığı her meseleyi, "Yahudiler için iyi midir?" ölçüsüne vurmak bakımından tipik bir Amerikan Yahudisi olduğunu düşünüyor. Eğer cevap tatmin ediciyse, ondan sonra ikincil meselelere geçerim" diyor.

Jerry Falwell ile ilgili olarak diyor ki, liberal Yahudiler bu adamı desteklemeli, çünkü kendisi İsrail'i destekliyor. Perlmutter'e göre en önemli mesele, bu. Liberal Yahudiler daha fazla nükleer silahlanma, kürtaj, okullarda dua etme gibi iç politika konularında Falwell'le aynı görüşte olmayabilirler. Ancak, der Perlmutter, bunlar ikincil meselelerdir. *Amerika'da Gerçek Anti-Semitizm* (The Real Anti-Semitism in America) adlı eserinde, Perlmutter şunları yazar:

"Liberal Yahudiler kendilerinden son derece köklü biçimde farklı düşünseler de, Yahudiler Hristiyan Sağ'ın iç politika önceliklerine katlanabilirler, zira bu meselelerin hiç biri de İsrail meselesi kadar önemli değildir." Perlmutter, evanjelik-fundamentalistlerin Kutsal Kitap'ı, bütün Yahudiler, en sonunda ya Hz. İsa'ya inanmak zorunda kalacaklar veya Armagedon savaşında öldürülecekler şeklinde yorumladıklarının farkındadır. Fakat şu sırada, der Perlmutter, "İsrail'i desteklemek gerektiğine inanan dostlara ihtiyacımız var... Şayet Mesih gelirse, önümüzdeki seçenekleri o gün değerlendiririz. Şu an için, Efendiyi övüp mühimmatımızı geçirmeye bakalım."*

New York entelektüel Yahudi cemaatinin ileri gelen sözcülerinden biri olan Irving Kristol da Amerikan Yahudilerini, Falwell ve diğer sağcı-fundamentalistleri desteklemeye çağırır. Amerikan

---

* Bu ifadenin aslı olan İngilizce "let's praise the Lord and pass the ammunition" ifadesini esasen "köprüyü geçene kadar ayıya dayı diyelim" şeklinde anlamak mümkündür.(çev.)

Yahudilerini liberalizmi bir kenara bırakıp aşırı sağa katılmaya davet eder. O, herkesin bu yöne doğru gittiğine inanır. Bu "gerçek dünyada" aşırı muhafazakarları desteklemek Yahudilerin menfaatinedir.

Kristol, Falwell'in "katı bir İsrail yanlısı" olduğunu söyler. Emin olmak için de ekler: "Arada sırada bir fundamentalist vaizin, Tanrı'nın bir Yahudi'nin duasını işitmediğini söylediğine şahit olursunuz. Fakat, her şeyi bir kenara bırakın, Yahudiler, Tanrı'nın kullarının duasını kabul etme duyarlılığı meselesinde her hangi bir yetkisi olduğuna kesinlikle inanmadıkları bir fundamentalistin teolojisini niçin ciddiye almak zorunda olsunlar ki? Dahası bu tür teolojik soyutlamaların, aynı vaizin ateşli bir İsrail yanlısı olması dünyevi gerçeği karşısında ne önemi olabilir ki?"

Kristol, "çatışma ve vahşetle dolu bir dünyada," Amerikalı Yahudilerin Dini Sağ'ın sosyal meselelerine daha fazla ilgi göstermeleri gerektiğini iddia eder.

Manevi değerlerden daha önemli olan siyaset konusunda, bir Reform hahamı ve Amerikan İbrani Kongreleri Birliği başkanı olan Alexander M. Schindler, "Yahudi liderlerin çoğu, İsrail hakkında iyi şeyler duyduğu sürece her şeyi affetmeye hazırdır" der.

Dünya Siyonist Teşkilatı Amerika şubesi yöneticilerinden biri olan Jacques Torczyner daha da ileri giderek, "Siyonistlerin Hristiyan Sağ'a kucak açması doğaldır" der. "Bizim her şeyden önce, liberallerin değil, sağcı reaksiyonerlerin, Siyonizmin doğal müttefikleri olduğunu anlamamız gerekir."

Militanlara Katılan Militanlar

Denver, Coloradolu alaylı bir evanjelik lider olan Douglas Krieger, para toplama işinde Terry Reisenhoover'le yakın temas halindeydi. Toplanan bu parayla bir cami yıkılacak ve Kudüs'te bir tapınak inşa edilecekti. Krieger önceden beri İsrail'i, İsrail'e verdikleri destek karşılığında evanjelik-fundamentalistlere kucak açmaya çağırıyordu.

İsrailli liderler ve Amerikan Yahudilerin liderleri için hazırlanmış uzun bir analiz yazısında Krieger, sık sık yaptığı saldırı savaşları sonucu İsrail'in iki şıkla karşı karşıya kaldığını belirtir: Ya BM Sözleşmesi ve 242 ile 338 no'lu BM Kararlarının ifadesiyle, "savaşla ele geçirilen topraklardan" çekilerek barış aramak, ya da daha büyük bir askeri güce dayanmaya devam etmek.

Eğer İsrailliler, bir dispensasyonalist olarak Krieger'in de onlara tavsiye ettiği, ikinci seçeneği tercih eder ve savaşçı tutumuna devam ederse, İsrailliler ve Amerikan Yahudileri, bir anti-Semitizm akımının patlak verme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklardır.

İsrail askeri güçlerinin Arap topraklarını zaptetmesinden dolayı "Batı'da bir anti-Semitizm dalgasının yükselmesi muhtemeldir." Krieger, ancak bunun, İsrail'in Yeni Hristiyan Sağ'la kuracağı ittifakla önlenebileceğini söyler. İsrail Evanjelik-fundamentalistlerin geniş radyo ve televizyon ağları aracılığıyla, Amerikalıların hoşlanacağı, kabul edeceği ve destekleyeceği bir İsrail imajı ortaya koyabilir.

Dahası, der Krieger, "Dini Sağ Amerikalılara, Tanrı' nın bir militan, savaşçı bir İsrail arzu ettiği fikrini kabul ettirebilir" diyor. İsrail daha militan hale geldikçe, Amerikan Sağı da desteğinde daha güçlü ve daha kendinden geçmiş hale gelecektir.

Amerikan Siyonist Teşkilatı (ZOA) başkanı Alleck Resnick de Yahudi-fundamentalist ittifakını desteklediğini açıkça belirtir. Resnick, Kudüs'teki ZOA'nın 1984 Başkanlık Konferansında "İsrail için böyle bir Hristiyan desteğini hoş karşılar, kabul eder ve buna minnettar oluruz" diyordu. Başbakanlıkta çalışan başka bir konuşmacı olan İsrail Evanjelik Liyezonu* Harry Hurwitz, İsrail'in, sağ kanadın vermiş olduğu evanjelik desteği hoş karşıladığını vurguluyordu: "Hristiyan fundamentalistler büyük oranda İsrail'in yanındadır ve biz, iş destek seferberliğine gelince, seçici davranmayız."

Hristiyan fundamentalistlerle ittifakın öneminin farkında olan Hahamlar Konseyi, Yeni Hristiyan Sağla irtibat elemanı olarak Haham Abner Weiss'i atamıştır.

Dini Sağla ittifakı destekleyen Amerikan Yahudi liderleri arasında (Muhafazakâr) Yahudi Teoloji Okulu'ndan Haham Seymour Siegel, (Reformcu) Washington İbrani Kongresi'nden Haham Joshua Haberman, Belz Hasidic Cemaati yöneticisi Haham Jacob Bronner, (Ortodoks) Genç İsrail Ulusal Konseyi başkanı Dr. Harold Jacobs ve B'nai B'rith Anti-Defamasyon Hahamı David Panitz yer almaktadır.

Militan Yahudi liderler ve Hristiyan dispensasyonalistler aynı dogmayı savunan bir ittifak oluşturmuşlardır. Bu dogma politik güce ve üç inanç için de kutsal olan bir diyarın dünyevi mülkiyetinin tek bir insan grubuna aidiyetine ağırlık verdiği kadar manevi değerlere ve iyi bir hayat yaşamaya ağırlık vermiyor. Aksine bu, küçük bir siyasi varlık—İsrail—merkezli bir dogmadır. Hem Yahudi liderler hem de

---

* Liyezon (liaison): İrtibat, bağlantı. (çev.)

dispensasyonalistler sözkonusu toprak mülkiyetini hayatlarının en büyük önceliği haline getirerek bir kült dini yaratıyorlar. Her bir grup bunu menfaatperestçe kendi bencil gayeleri uğruna yapıyor.

HRİSTİYAN SAĞ VE POLİTİKA

13
Hristiyan Sağ ve Orta Doğu Politikası

II. Dünya Savaşı'nın sona erdiği günlerde, Başkan Roosevelt Suudi Arabistan Kralı Abdülaziz el-Suud'la açık denizlerde bir görüşme yaptı. Roosevelt, Suudi Kral'a Hitler ve Nazilerin zulmüne uğramış Yahudilerin bir vatana ihtiyaçları olduğunu söyledi. Filistin'e ne dersiniz?" diye sordu.

Kral, ona "Yahudilere Filistinliler zulmetmedi. Naziler zulmetti. Nazilerin yaptığından dolayı Filistinlilerin cezalandırılması yanlıştır. Bir halkın elinden vatanlarını koparıp diğer bir halka vermeye ben taraftar değilim" demişti.

Fundamentalist Hristiyanlar ise karşı tarafta duruyorlardı. Onlar, Yahudilerin, (2000 yıldır birkaç Yahudinin yaşadığı) Filistin'e gidecek olmalarının, İncil kehanetinin "gerçekleşmesi" anlamına geldiğini söylüyorlardı.

▼ 1948'de Başkan Truman Yahudi devletini ilk tanıyanlar arasındaydı. Amerikan Yahudilerinin büyük çoğunluğu o sıralarda bir Yahudi devleti için bastırmıyorlardı ve *New York Times*'in yayımcısı Arthur Hays Sulzberger'in de aralarında bulunduğu pek çok Amerikan Yahudisi de İsrail devletine karşıydı. Ancak birkaç nüfuzlu

Yahudi Truman'a söz geçirip İsrail'i tanımasını sağlamıştı. Bir Yahudi devletini tanımakla Truman bu konuda sesi çıkanları, kendisini bu işe adamış Yahudi Siyonistlerle birlikte Amerikan Hristiyanlarının büyük çoğunluğunu memnun etmişti. Ancak, böyle yapmakla o, Filistinlilerin yurtlarından sürülmelerine karşı çıkan dünyanın dört bir yanındaki on milyonlarca Arap ve Müslüman'ın feryadını duymazdan gelmişti.

▼ 1956'da Fransa ve İngiltere'nin desteğiyle İsrail Mısır'a saldırdı. İsrailliler Sina'yı, Fransa ve İngiltere de Süveyş kanalını istiyordu. Amerikan hükümetinin başında bulunan Başkan Eisenhower bu harekata karşıydı. Eisenhower, İsrail her ne yaparsa Tanrı onu onaylar ve Amerika da onaylamak zorundadır, şeklindeki yaygın inanca karşı cüretli bir tepki koyan ilk ve tek Amerikan Başkanıdır.

▼ 1967'de, Yahudi Amerikalıların en nüfuzlularından biri olan Yargıç Abe Fortas'ın etkisiyle, Yüksek Mahkemenin bir Amerikan vatandaşı olan Beys Aforim için İsrail Knesset Parlamentosu seçimi ve diğer siyasi seçimlerde de oy kullanma hakkını tanıyan kararından itibaren Amerika, Amerikan Yahudilerin İsrail seçimlerinde oy kullanmasına izin veren bir uygulama başlattı. Bu karara kadar, 1940 Tabiiyyet Yasası'nın 401 (e) Bölümü, bir ABD vatandaşı, "bir dış devletin siyasi seçimlerinde oy kullanmakla ABD vatandaşlığını kaybeder" şeklinde düzenlenmişti.

▼ 1967'de İsrail, Arap komşularına saldırdı. Bir ABD casus gemisi olan ve Akdenizde bulunan USS Liberty'yi, İsrailliler kendi toprak emellerine engel olabilir ihtimaline karşı bombaladılar. 34 Amerikan mürettebatını öldürdüler ve 171'ini yaraladılar. O yıl Beyaz Saray'da Başkan Johnson'un kurmay katibi olarak çalışıyor-

dum. Saldırı hakkında en ufak bir şey bilmiyordum. Amerikalılar da bir şey bilmiyordu. Johnson biliyordu. Fakat, İsrail'i eleştirmek yerine, Amerikalıları öldürenlerle işbirliği yapıyordu.

Liberty'yi bombalayarak gizli planlarından haberdar olmasını engelledikten sonra İsrail Suriye'yi işgal etti ve Golan Tepeleri'ni ele geçirdi. "Yönetimde bulunduğu süre içinde hiç bir Amerikan resmi görevlisi", diyor USS Liberty subaylarından biri olan James Ennes, "İsrail'in kasıtlı olarak yaptığı bu saldırıyı asla tenkit etmemiştir."

▼ 1967 savaşında, İsrail Golan Tepeleri yanında Sina yarımadasını, Ürdün Nehri'nin batı yakasındaki topraklan (Batı Şeria), Gazze Şeridi ve Arap Doğu Kudüs'ün askeri kontrolünü ele geçirdi. Uluslararası hukuka göre, askeri yolla ele geçirilen bir yeri elde tutmak gayri meşrudur. "Uluslararası hukuk", der Dini Sağ, "bütün dünya ülkeleri için geçerlidir, İsrail hariç". Jerry Falwell İsrail liderlerine, kendilerinin uluslararası hukuka uyma zorunluluğu olmadığını söyler.

▼ 1980'de İsrail hükümeti, Doğu Kudüs'ü illegal bir şekilde ilhak etmesine karşı olan kınamaları bertaraf etmek için Uluslararası Hristiyan Elçiliği (International Christian Embassy) adı altında sağcı bir Hristiyan örgütünün kurulmasına önayak olmuştur. İsrail hükümeti bu amaçla, bir zamanlar (yeğenleri Kolombiya Üniversitesi'nden tanınmış bir Filistinli-Amerikan bilim adamı ve yazar Edward Said olan), Said Ailesi'ne ait Batı Kudüs'teki görkemli bir Arap malikanesini donattı.

Evlerinden çıkarılmış olan Saidler, diasporada yaşayan milyonlarca Filistinliler arasında bulunmaktadır.

Yeni kurulan sözkonusu Hristiyan Elçiliği'nin açılışı amacıyla, İsraillıler ve Hristiyan Siyonistler, ileri gelen İsrail yetkililerinin ve 23 ülkeyi temsil eden 1000 Hristiyanın katıldığı törenler düzenlediler.

Armagedon savunucularının üssü konumundaki bu İsrail destekli kurumu iki kez ziyaret ettim.

Çıra gibi yanan gözleriyle, oğlunun İsrail üniforması içinde Araplarla savaşırken ölmesinden gurur duyacağını söyleyen Güney Afrikalı Hristiyan, müdür Johann Luckhoff'la görüştüm. Öteki tüm dispensasyonalistler gibi, bir İsrail Toprağı kültüne tapınır durumdaydı. Bu haline bakarak İsrailliler kendisini şakayla karışık "İsraillilerden fazla İsrailci" diye isimlendiriyorlardı. Hristiyan Elçiliği liderleri Kudüs'ten bütün dünyaya yayılarak, Avrupa'da 37 ülkede, Kuzey Amerika'da, Asya'da, Avustralya'da ve tahminen 20 kadar buna benzer büroların bulunduğu Amerika kıtasında —politik amaçlar ve bazılarının dediği gibi gizli misyonlar taşıyan— İsrail destekli Hristiyan "elçilikler" açmışlardır.

İsrail'in Pre-Emptive* Nükleer Taarruzu

> Brüksel'deki NATO genel merkezinde verilen aydınlatıcı bir brifinge katıldım, gerek savunma direktör yardımcımız Robin Beard ve gerekse NATO elçimiz Robert Hunter Orta Doğu'da nükleer bir çatışmanın olacağından endişeleniyorlardı. Savaşın kaçınılmaz olduğuna inanıyorlar... (Orta Doğu) barış süreci içler acısı bir durumda. (İsrail) kaçınılmaz bir nükleer savaşa doğru ilerliyor... tek kurtuluş umutları pre-emptive bir nükleer taarruz.
>
> *-Evanjelik Chuck Missler, Missler Web sitesi, 15 Mayıs 1995*

* Preemptive: Önceden satın alma hakkı olan.(çev.)

▼ 1982'de, İsrail, tanklarıyla girerek kuzey komşusu Lübnan'ı işgal etti. Saldırıya Ariel Şaron komuta etti. Pat Robertson, çatışmalar sırasında bir İsrail jipinin içinde orada bulunuyordu. İsrail, savaş süresince, çoğunluğu sivillerden oluşan 200 bin Lübnanlı ve Filistinliyi öldürdü ve yaraladı. Komşularına savaş açarken, diyordu Robertson, İsrail Tanrı'nın emrini yerine getiriyor.

Robertson bizzat savaşa katılmıyordu ama, Yahudi Amerikalılar, İsrail üniformalarını giyerek İsrail askerleri yanında savaşmışlardı. Kudüs'te çıkan İsrail Shahak'tan bir Yahudi yazarı, "Amerikan vatandaşlarının, kendi saflarına katılarak savaşması ayrıcalığına sahip dünyadaki tek ülke İsrail'dir. Amerikan Yönetiminin özel izniyle, Amerikan Yahudiler İsrail ordusuna gönüllü olarak katılıp görev yapabiliyorlar. 1982 Lübnan işgaline gönüllü olarak koşan çok sayıda Amerikan Yahudi bulunmasına rağmen, İsrail sansürü onların adlarının zikredilmesini yasakladığı için onlar Amerikan medyası için 'görünmez' hale geldiler" diye yazıyor.

▼ 1985 Mart'ında, Miami'deki muhafazakâr bir *Haham Kongresi'nde* konuşan Jerry Falwell, "70 milyon muhafazakâr Hristiyanı, İsrail için seferber etmeyi" vaad etmişti. Kuzey Carolina Senatörü Jesse Helms'in İsrail'in en sadık müttefiklerinden biri haline getirilmesinin kredisi de kendisine veriliyordu. Helms kısa bir süre sonra, Senato Dış İlişkiler Komitesi başkanı oldu.

▼ 1985 Ağustos'unda, İsrail ve Hristiyan dispensasyonalistlerin önayak olduğu Hristiyan Siyonist Kongresi'nin ilkine katıldım. Kongre, İsviçre'nin Basel kentinde, Theodor Herzl'in 88 yıl önce ilk Yahudi Siyonist Kongresi'ni yaptığı salonda yapıldı. Seküler bir Yahudi ve Avusturyalı bir gazeteci olan Theodor Herzl, bu toplantıyı

bütün Yahudilere çekici gelen, 'Yahudiler arasında yaşama' özlemi içerisinde gerçekleştirmişti.

Üç günlük konferansa, 27 ülkeden katılan 589 kişiden biriydim. Günde 12 saat süren oturumlara katıldık. En yüksek kademedeki İsraillileri ve Hristiyan liderleri dinledik. Benim tahminime göre, delegeler 36 saatlik sürenin %99'undan fazlasını siyaset üzerine konuşarak harcadılar. Hz. İsa ile uzaktan yakından ilgisi olmayan konferansın bütün derdi, İsrail'in dispensasyonalistlerin siyasi gündemini nasıl destekleyebileceği ve karşılığında da, dispensasyonalistlerin İsraillilerin siyasi gündemini destekleme konusunda neler yapabileceğiydi.

▼ 1991'de, Amerika, komşusu Kuveyt'i işgali nedeniyle Irak'a karşı savaş açtı.

Irak, bazılarının deyimiyle "taş devri"ne dönecek derecede bombalandı. Irak'ın nükleer silahı yok. Oysa, CIA'ya göre İsrail'in 1967'den beri nükleer silahı bulunuyor ve şu anda stoklarında 200'den fazla nükleer silah var.

▼ 1996'da, yeni iş başına gelmiş İsrail başbakanı Netanyahu, *İsrail Hristiyan Destek Konseyi*'ni (Israel Christian Advocacy Council) toplantıya çağırdı. *Ulusal Evanjelik Birliği* (National Association of Evangelical) başkanı Don Argue, *Ulusal Dini Yayıncılar* (National Religious Broadcasters) başkanı Brandt Gustavson ve *Amerikan Aile Birliği* (American Family Association) başkanı Donald Wildmon'un da aralarında bulunduğu 17 evanjelik ve fundamentalist lideri İsrail'i ziyaret etmeleri için davet etti. Milyonlarca Hristiyanı temsil eden bu liderler, "Amerika'nın asla ve kat'a İsrail'i yalnız bırakmaması" temennisini içeren bir taahhütname imzaladılar.

İsrail ve Araplar

Arap dünyası Deccal bir dünyadır.

-Webber ve Hutchings, Bu Son Yüzyıl mı?

Şayet Amerika İsrail'e olan desteğini çekerse, biz bir millet olarak varlığımızı sürdüremeyiz.

-Yazar-konuşmacı Hal Lindsey

Teolojik açıdan her Hristiyan İsrail'i desteklemek zorundadır... Şayet İsrail'i koruyamazsak Tanrı nezdindeki itibarımızı kaybederiz.

-Jerry Falwell

Dispensasyonel inançlar, Tanrının muhteşem ahir zaman dramasında "Ye'cüc'ün müttefiki olarak, Afrika, Asya ve Orta Doğu'da bulunan çeşitli ve karmaşık toplumların rollerini hiçe saymaktadır... İttifak ettikleri düşünce gayet açıktır/Kehanetteki emirler Arapların yalnız Kudüs'ten değil, Orta Doğu'nun büyük bir kısmından temizlenmesini istiyor... Çünkü Araplar Tanrı'nın Yahudilere vaad ettikleri önünde engel olarak duruyorlar."

-Paul Boyer, Zamanın Bittiği An
(When Time Shall Be No More)

▼ 10 Nisan 1997: Dispensasyonalist Hristiyanlar *The New York Times*'a verdikleri İsrail yanlısı bir ilanda, İncil'den pasajlar aktararak "Kudüs'ün 3000 yıldan beri sadece Yahudilerin ruhani ve siyasi başkenti olduğu" görüşünü ileri sürüyorlardı. İlanı imzalayan-

lar arasında Pat Robertson; o zamanki Hristiyan Koalisyonu direktörü Ralph Reed; Dini Yuvarlakmasa'dan (Religious Roundtable) E. E. McAteer; ve Falwell bulunuyordu.

▼ Ocak 1998: Falwell, aralarında *Güney Baptist Kongresi* liderleri Morris Chapman ve Richard Land'la birlikte San Antonio'dan John Hagee'nin de bulunduğu Hristiyan İsrail destekçileri ile Başbakan Netânyahu arasında bir toplantının ayarlanmasına yardımcı olmuştu. Bu Hristiyanlar, Clinton yönetiminin İsrail'in Filistin topraklarını terketmesi için yapmış olduğu baskıya karşı kendi topluluklarını seferber edeceklerine söz verdiler. Falwell Netanyahu'ya şunu söylemişti: "Amerika'da 200 bin evanjelik papaz var ve biz onlardan, bütün e-mail, faks, mektup ve telefonlar vasıtasıyla, cemaatleriyle bağlantı kurmalarını, İsrail devletini ve başbakanını desteklemek için nüfuzlarını kullanmalarını istiyoruz.

▼ Nisan 1998: Başbakan Netanyahu, Precept Papazlığı'ndan Kay Arthur, 700 Kulüb'den Terry Meeuwsen, Güney Baptist Kongresi Başkanı Paige Patterson, köşe yazarı Cal Thomas'la birlikte Senatörler Trent Lott, Sam Brownback, Temsilciler Dick Armey, Dick Gephardt ve Tom Delay'ın aralarında bulunduğu İsrail Ulusal Birlik Koalisyonu (National Unity Coalition for Israel) Hristiyan destekçilerine hitaben bir konuşma yaptı. Jerry Falwell de konuşmasında, Hristiyanların, bütün Kudüs'ün İsrail'e ait olduğu iddiasında İsrail'i desteklemeleri gerektiğini söyledi.

▼ Nisan 1998: İsrail ve Dinî Sağ tekrar el ele verdiler. Netenyahu İsrail İçin Birleşik Cephe Konferansı'na (Voices United for Israel Conference) hitaben bir konuşma yaptı. Aralarında Hristiyan Koalisyonu'ndan Ralph Reed, Precept Papazlığı'ndan Kay Arthur,

Kadınlar Parıltısı'ndan (Women's Aglow) Jane Hanson, Ulusal Dinî Yayıncılar'dan Brandt Gustavson'un bulunduğu 3 bin evanjelik papaza destek sözü vermişti. İsrail lideri, "Bizim, şu odada bulunan insanlardan daha büyük dostumuz ve müttefikimiz yoktur" diyordu.

▼ 1998: San Antonio'da dispensasyonalist bir papaz olan John Hagee, Sovyet Yahudilerin Filistin topraklarına yerleşmelerine yardım maksadıyla İsrail için bir milyon dolar para toplamıştı. "Yaptığı işin uluslararası hukuka aykırı olduğunun farkında olup olmadığı" sorulduğunda, "Ben bir İncil alimi ve ilahiyatçıyım. Benim açımdan, Tanrı'nın kanunu Birleşik Devletler'in ve ABD Dışişleri Bakanlığının kanunlarından daha üstündür" diye cevaplamıştı.

▼ 1998: İsrail Filistinlilerle Wye Barış sözleşmesine uymak konusundaki yükümlülüklerini iptal etti. Hristiyan Koalisyonu liderleri, çetin davranıp barışı reddeden bu cüretinden dolayı İsrail'e övgüler yağdırdı.

▼ 1998: Başkan Clinton, ABD yetkililerine göre Amerikan tarihinde diğer bütün ajanlardan daha fazla gizli bilgi çalmış olan Amerika doğumlu Jay Pollard'ın affedilmesi olasılığını tekrar gözden geçirdi. Bir Yahudi olan Pollard, İsrail'i kastederek "devletimin menfaatleri için bu işi yaptım" demişti.

▼ 25 Şubat 1999: İsrail Üst Mahkemesi, İsrail'de hiç yaşamamış bir Amerikalı Yahudinin, İsrail'e sığınması halinde, yargılanmak üzere Amerika'ya iade edilemeyeceğini hükme bağladı. İsrail'in Amerika'yla suçluların iadesi konusunda bir anlaşma imzalamış olmasına karşın, 1978 tarihli bir İsrail yasasına göre, İsrail vatandaşları yurt dışında bir mahkemede yargılanmak üzere iade edilemiyor. 1978 tarihli yasayı destekleyen Yüksek Mahkeme'nin bu

kararı, Maryland'da oturan ve Alfredo Enrique Tello Jr. adlı bir tanıdığının uzuvlarını parçalayarak yakıp öldürmekle suçlanan Samuel Sheinbein'in İsrail'e kaçması olayından sonra gündeme geldi. Amerika savcısı Douglas Gansler'in belirttiğine göre, Sheinbein "burada (Amerika) doğup büyümüş, okula gitmiş ve bütün hayatını burada geçirmiş" olan biriydi.

Bir Yahudi devleti kuran Siyonistlere göre, bütün dünyadaki Yahudiler otomatik olarak ve herşeyden önce bu Yahudi devletin vatandaşıydılar. 25 Şubat 1999 tarihli *New York Times'a* göre, 1978'deki, Yahudi vatandaşlarının dışarı iade edilmemesi hükmü, "Yahudiler Musevi olmayan mahkemelere teslim edilmemeli" görüşünün bir yansımasıdır. Yüksek mahkemenin hükmüne göre, Sheinbein'in İsrail'de hiç yaşamamış olması önemli değildir. O bir Yahudidir ve "mahkemeye baş vuran tarafın İsrail vatandaşı olarak kabul edilmesi için İsrail ile başkaca bir bağlantısının olması gerekmemektedir."

İsrail'e Yardım

Biz Amerikan vergi mükellefleri, ufacık İsrail devletine her yıl dış yardım ve askeri yardım çerçevesinde 6 milyar dolardan fazla para veriyoruz. Bu rakama federal bütçenin diğer bölümlerinden İsrail'e giden yüzlerce milyon dolar vergi mükellefi parası dahil değildir.

Amerika'nın İsrail'e yaptığı yardım daima hassas bir konu olagelmiştir. Kongre Üyeleri yardımın toplam meblağını asla söylemezler. Eğer bunu açıklarlarsa belki de seçmenler İsrail'in, aynı nüfus oranına sahip ve sakinleri federal hükümete vergi ödeyen ABD eyaletlerinden niçin daha çok para aldığının hesabını soracaktır.

1949'dan 1995'e kadar geçen 46 yıl boyunca, Amerikan vergi mükellefleri İsrail'e dış yardım olarak 62,5 milyar dolar ödemiştir. Bu, Hong Kong'dan daha az nüfuslu, dünyanın en küçük ülkelerinden birine (İsrail), alt-Sahra Afrika ülkelerine, Latin Amerika ülkelerine ve Karayip ülkelerine yaptığımız yardımların toplamı kadar yardım yaptığımız anlamına gelmektedir.

Sözkonusu ülkelere yaptığımız yardım kişi başına 40 dolar olmasına karşın, İsrail'e yaptığımız yardım kişi başına tam 10.775 dolardır.

Bu rakam yapılan resmi dış yardım rakamıdır. Bu meblağ dışında, yine İsrail'e yönelik büyük meblağlı Amerikan vergi mükelleflerinin *ilave* yardımı bulunmaktadır. Söz konusu ek yardım gerek U.S. AID gerekse ABD Dış Yardımları kayıtlarında görünmemektedir. İsrail'e aktarılan ödenekler, en büyük pay Pentagon bütçesinden olmak üzere, Ticaret Bakanlığından Enformasyon Ajan-

sı'na kadar pek çok Amerikan kuruluşunun bütçelerine sokuşturulmuş vaziyettedir.

Şayet bu ek yardımları da ekleyecek olursanız, biz vergi mükellefleri İsrail'e 83 milyar dolardan daha fazla bir para ödemiş oluyoruz ki, bu da bugünün İsrail'inde kişi başına yıllık 14 bin dolar demektir.

-Richard Curtiss, emekli dış hizmet memuru, Washington Repon on Middle East Affairs editörü

İsrail'i Sevmenin Siyaseti

Menachem Begin'den bu yana, hiçbir İsrail başbakanı, hem halka açık hem de özel toplantılarda, Yeni Hristiyan Sağ liderleriyle müzakere etmeden Birleşik Devletler'e ziyaret yapmayı akıllarından geçirmiş değildirler...

Son 20 yılın en çarpıcı olayı, manşetlere hemen hemen hiç yansımamış sayısız küçük, tabandan gelen, İsrail-yanlısı organizasyonların kurulmasıdır. Bunların varlık nedeni İsrail'e destek hususunda kendi yerel evanjelik topluluklarını seferber etmektir...

Atlanta Restorasyon Vakfı, "tüm inananların birinci yüzyıl kilisesinden gelen hakiki Yahudilik mirasına sahip çıkmasını sağlamak", İsr il ve İsrail halkına olan sevgiyi restore etmek amacıyla seminerler, kollokyumlar ve değerlendirme gezileri düzenlemektedir.

Shervood, Arkansas'da bulunan *Arkansas Kutsal Toprak Etütleri Enstitüsü* kendisinin "özel bir yüksek okul" olduğu reklamını yapmakta, "Orta Doğu Tarihi" dalında akredite olmayan lisans ve master dereceleri vermektedir... *Houston İbrani Mirası Papazlıkları* (Houston Hebraic

Heritage Ministries), Hristiyanları Cumartesi günleri ibadet etmeye ve Yahudi kutsal günlerini tanımaya çağırmaktadır.

1995'te Colorado Springs'den Ted Beckett, Batı Seria ve Gazze'deki Yahudi yerleşim yerleriyle Amerika'daki Evanjelik toplulukların aralarında bağlantılar kurmalarını sağlayarak buradaki meskun Yahudilere dayanışma, rahatlık ve yardım sağlamak amacıyla, İsrail Topluluklarının Hristiyan Dostları'nı (the Christian Friends for Israeli Communities) örgütledi. 1998 itibariyle, hepsi de hendi cemaatlerinde İsrail bilincini yayması beklenen tam 34 katılımcı cemaat vardı.

-Timothy P. Weber, Kuzey baptist İlahiyat Fakültesi Dekanı ve yazar, İkinci Geliş'in Gölgesinde Yaşamak

14
Hristiyan Sağ ve İç Politikası

Bir Orta Doğu savaşının—İsrail'in komşusu Araplara karşı zafer kazandığı 1967 savaşı—Amerikan iç siyasetiyle fazla bir ilgisi olmadığı düşünülebilir.

Ancak bu savaş, İsrail'in (ve pek çok Amerikan Yahudisinin), Jerry Falwell ve en büyük Amerikan Protestan topluluğu olan Güney Baptist Kongresi'nin kontrolünü giderayak ele geçiren Amerikan dispensasyonalistleriyle birbirlerini destekleme yeminleri etmelerine yolaçmış bir savaştır.

İsrail, Filistin'in de aralarında bulunduğu komşularıyla barış karşılığında silah zoruyla işgal ettiği Arap topraklarından çıkması için Yahudi devlete baskı yapan liberal Amerikan Yahudilerinin desteğini kaybetmeye başlamasından sonra, dispensasyonalistlerle iş birliği yapma yoluna gitti. Bu toprakları terk etmek istemeyen İsrail, Amerika'nın iktidar koridorlarında Jerry Falwell ve diğer dispensasyonalistler gibi nüfuz sahibi dinî kimlikli politikacıların desteklerini arkasına almanın arayışına koyulmuştur.

Amerikan Yahudi Konseyi'nden Allan C. Brownfeld durumu "bölünmüş ve kararsız Amerikan Yahudi cemaatinin bıraktığı

boşluğun bir bölümünün Hristiyan fundamentalistlerce doldurulmasıyla, Amerika'nın İsraili destek siyasetinde bir kayma meydana geldi" şeklinde dile getirmektedir.

Dr. William Goodwin'le birlikte Jerry Falwell'in biyografisi *Jerry Falwell: Yetkisiz Bir Karakter Portresi'ni* kaleme almış olan Lynchburg, Virginia'lı Dr. James Price "1967'ye kadar, Falwell, yaptığı vaazlarda İsrail'in adını hiç anmazdı" diyor. Bu insanların her ikisi de atanmış Presbiteryen papazı ve üniversite profesörüdür.

Kendisi ve Dr. Goodwin'le yaptığım bir röportajda Dr. Price bana "1967'den sonra Falwell İsrail'i ana gündemi haline getirdi" demişti. "İsrailliler Falwell'i bütün masrafları karşılanmış bir seyahate davet etmişler ve kendisini ağırlamışlardı. Genareller ona, helikopterle Golan Tepeleri'ni gezdirdiler. Daha sonraları Jerry Falwell Ormanı adı verilecek yere ağaç dikmiş, orada diz çökmüş bir şekilde fotoğrafları çekilmişti."

"İsrail Başbakanı Begin, Falwell'den Filistin tarafına giderek Tanrı'nın Batı Şeria'yı Yahudilere verdiğini ilan etmesini istemişti" diye devam etti Dr. Price. "Bunun üzerine Falwell, korumalarını ve muhabirleri yanına alarak oraya gitti. Oradaki Yahudi yerleşimcilerle etrafı sarılmış olduğu bir halde, Tanrı'nın Amerika'ya merhametli davranmış olmasının yegane nedeninin 'Amerika'nın Yahudiye merhametli davranması' olduğunu ilan etmişti."

"Begin daha sonra Falwell'i, kendisine 1980'de New York'ta bir gala yemeğinde İsrail'in en büyük ödülünü vererek şereflendirdi. Daha önce Musevi olmayan hiçbir kimse bu ödüle layık görülmemişti. Ödül adını sağcı bir Siyonist ideolog olan Vlademir Ze'ev Jabotinsky'den alıyordu. Sözkonusu kişi 1923'te, Yahudileri

Filistine göç için teşvik eden bir militan gençlik örgütü olan Betar'ı kurmuştu. Daha sonra İsrail ordusuna dönüşecek olan Yahudi Haganah silahlı çetesini kuran da oydu."

Konuşma sırasını Dr. Goodwin almıştı. "Birçok Amerikalı, Jabotinsky'i duymamış olabilirler. Fakat o, militan sağcı İsrail liderlerinin Falwell gibi Hristiyan fundamentalistleri niçin takdir ettiklerini anlamak için önemli bir ipucu sağlamaktadır"

"Jabotinsky, hedefin güç olmalı, diyordu. Falwell de Jabotinsky gibi düşünür." Dr. Goodwin sözlerini "İsrailliler bu noktanın farkındalar" diye bitirdi.

Profesör Price ve Goodwin'le röportaj için Washington'dan Falwell'in ana karargahının bulunduğu Lynchburg, Virginia'ya uçmuştum. Beni hava alanında kaşılayan Dr. Price söze şöyle başlamıştı:

"Jerry Falwell ve Hristiyan Sağ'ın İsrail'den daha iyi dostu yok. Yere inerken İsraillilerin Falwell'e verdiği uçağı gördünüz mü?" Uçağı görmemiştim fakat, Kudüs'teyken Falwell'in dönemin Savunma Bakanı Moshe Arens'e "Bana verdiğiniz o jet uçağından dolayı size teşekkür etmek istiyorum" dediğini duymuştum.

"İşte şu," dedi Dr. Price yakında bir yerdeki, önünde jet bulunan bir hangara işaret ederek. "Bir Windstream. Nereden baksan fiyatı 2,5 ilâ 3,5 milyon dolar arasında. Yedek parçası bile yarım milyon dolar tutuyor. Bu konuda kaynağımız, Falwell'in pilotunu tanıyan bir pilot. Falwell kendi adaylarına seçmen desteği temin etmek amacıyla bu jetle haftada 10 bin mil kadar yolculuk yapmakla övünür."

1967 gibi erken bir tarihten beri, muhtemelen en iyi dostları sağcı İsrail liderleri tarafından cesaretlendirilen Falwell, Amerikanın

en geniş Protestan organizasyonu olan Güney Baptist Kongresi (SBC)'nin başına geçmenin hayallerini kurmuştur.

Bir başka dispensasyonalist papaz olan Dallas'lı Paige Patterson'un, Teksas eyaleti Houston temyiz mahkemesinin bir yargıcı ve siyasi emeller taşıyan bir ideolog olan Paul Pressler'le tanışması aynı yıla rastlar.

Güney Baptist Pazar Okulu'ndan emekli William Stephens, "Patterson ve Pressler'in SBC'nin yönetimini ele geçirirken, kendilerinin Amerikan Yahudileri ve İsrail liderlerinin desteğini alacaklarını şüphesiz biliyorlardı. "Bu nedenle, SBC'nin yönetimini ele geçirmenin ardındaki önemli dinamiklerden biri, Kongre'yi, Amerika'nın İsrail'e yönelik politikasını etkilemek için bir güç odağı olarak kullanmaktır" diyordu.

Teoloji Değiş Tokuşu

> Evanjelik Yeni Sağ... sistemli bir şekilde en geniş Protestan cemaati olan Güney Baptist Cemaatinin yönetiminin kontrolünü ele geçirmiş olup... uzun bir geçmişe sahip teolojik geleneği siyasi çıkarlar doğrultusunda değiştirmektedir.
>
> *-Sidney Blumenthal The New Republic, 22 Ekim 1984 tarihli sayısından*

Dini Sağ'ın iç politikada artan nüfuzunun şu gelişmelerden takip edilmesi mümkündür:

▼ 1970 sonları. Jerry Falwell, iç meselelerde kendilerine verilen talimatlar doğrultusunda oy vermeye söz vermiş bir takipçi topluluğuyla Moral Majority'yi (Manevî Çoğunluk) kurdu. Arkasın-

dan, Memphis, Tennesseeli E.E. McAteer tarafından kurulan Religious Roundtable (Dinî Yuvarlakmasa) gibi benzer gruplar ortaya çıktı.

Her biri seçilmesini Yeni Hristiyan Sağ'a borçlu olan Ronald Reagan ve George Bush'un başkanlıkları sırasında bu grupların gelişmeleri için uygun zeminler yaratıldı.

"Hristiyan Sağ'ın gücü özellikle Reagan Yönetimi esnasında gün yüzüne çıktı" diyor, Virginia Üniversitesi profesörü Jeffrey Hadden. Hristiyan Koalisyonu'nun ortaya çıkması ve varlığını devam ettirmesi, dispensasyonalist radyo ve TV vaizleri ile onların milyonlarca takipçileri sayesinde gerçekleşti."

Başkan Reagan, "Hz. İsa kapıda" olduğu için iç sorunlara kaynak harcamanın çok da ciddiye alınmaması gerektiği şeklinde bir dispensasyonalist görüşü temsil ediyordu.

"Reagan'ın politika kararlarının çoğu" diyor, Kaliforniya eyaleti eski devlet memurlarından James Mills, "İncil kehanetlerinin lafızcı yorumlan üzerine bina edilmiştir. Bu durum, Reagan'ı 'şayet Tanrı ipotek altındaki bütün dünyayı yakında geri alacaksa, o zaman devlet borçları konusunda tasalanmak için hiçbir sebep yok' gibi bir düşünceye sevketmiştir."

Reagan'ın "gung-ho, yeni muhafazakarlara destek vermesi, diyor Mills, ancak başkanın dispensasyonalizminin ışığı altında anlaşılabilir. "Doğal kaynakları koruma konusunda niçin endişe duyalım ki? Eşyayı gelecek nesiller için koruyalım diye neden zaman ve para israf edelim?... Buradan şu sonuç çıkar ki, bütün yurtiçi programlar, özellikle de sermaye harcamaları gerektirenleri, bir Armagedon savaşını körüklemek için gerekli parayı ortaya koymak amacıyla, azaltılabilir ve azaltılmalıdır da."

▼ 1980'ler. Bütün bu dönem boyunca, birçok Dini Sağ lider, okullarda dua, kürtaja karşı olma, hastaları gönüllü ölüme göndermeye (ötenaziye) karşı olma gibi meseleler üzerinde politik gündemi belirleyerek ülkeyi bir demokrasiden bir teokrasiye götürmek yönünde hareket ettiler.

▼ 1996: Cumhuriyetçilerin kongresinde, diyor *Atlantic Monthly* yazarı Cristorpher Caldwell, "Hristiyan muhafazakarlar parti içi avantajlarını kalıcı ve kurumsal hale getirmeye yöneldiler." Hristiyan Koalisyonu'ndan Ralph Reed de şunu ekliyordu: "Şu anda inançlı insanlar, politika tartışmalarında ve siyasi seçimlerde büyük bir rol oynuyorlar."

▼ 1998: Dinî Sağ, "Dini Özgürlükler" lehinde bir Anayasa Değişikliği yapılması için bir Senato *çoğunluk* oylaması yaptırdı. (Ancak oylama sonucu değişikliğin kabulü için yeterli değildi. Zira Anayasaya göre, sözkonusu değişikliğin kabulü için her mecliste üçte iki, Eyaletler genelinde ise dörtte üç oranında bir kabul oyu gerekiyordu). "Bu sözde 'özgürlük' değişikliği" diyor, İnançlararası İttifak'tan (Interfaith Alliance) C. Welton Gaddy "açık bir şekilde kilise ile devletin birbirinden ayrılmışlığını ortadan kaldırmak üzere tasarlanmıştı."

▼ 1998: Illinois ve Kentucky'de Senato seçimlerini, seçimlerin çok çekişmeli geçtiği Idaho, Indiana, Ohio ve Washington'da ise Temsilciler Meclisi seçimlerini Dinî Sağın desteklediği adaylar kazandılar.

Ancak, Alabama, Georgia, New Hampshire ve Güney Carolina'daki valilik seçimleriyle, Kuzey Carolina, Güney Carolina, Washington ve Wisconsin'de ABD Senato seçimlerinde bunların adayları seçimi kaybettiler. Bu başarısızlıklardan sonra, nüfuzlu bir dini programcı olan Ed Dobson, "koç"un istifasını istiyor ve adeta bir elek-

tronik posta hızıyla Temsilciler Meclisi Sözcüsü Newt Gingrich istifa ediyordu.

Albert R. Hunt, *Wall Street Journal*da yayınlanan 1998 tarihli bir makalesinde, Dini Sağ'ın elinde artık "inançlı insanları" yargılamak için bir "turnusol testi" bulunduğunu yazıyordu. Şayet seçmenler, Kongre'deki görev süresi limitleri, vergileri artırmayı zorlaştıran bir anayasa değişikliği ve tıbbi tasarruf hesapları gibi konular lehinde oy kullanırlarsa "inançlı insanlar" olmayı hakediyorlar. Benzer şekilde, gizli silah taşıma konusunda sınırlamalar getirilmesi, Yasal Hizmetler Korporasyonu ve öğrencilere daha fazla kredi verme gibi konularda aleyhte oy kullanırlarsa da öyle.

James Watt

> Bilmiyorum. (Hz. İsa) Efendimizin dönüşünden önce, kaç nesil daha beklememiz gerekiyor.
>
> —James Watt, ABD içişleri bakanı (1982-1983), Temsilciler Meclisi İçişleri Komitesi önünde konuşurken doğal kaynakları koruma yönündeki argümanlara karşı çıktığı anlaşılan konuşmasından.

Teksas'ta, diye yazıyor Hunt, Dinî Sağ seçimlere katılacak adayları "eyalet motorlu araç satış vergisi" gibi "Hristiyan" meseleler konusunda sınava tabi tutuyor. Kaliforniya'daki Hristiyan Koalisyonu'nun oy verme kriterleri "daha korkunç. Örneğin, Kaliforniya'daki son seçimde, adaylar şayet, görev süreleri veya vergileri artırmayı zorlaştıran bir Anayasa değişikliği veya tıbbi tasarruf hesaplarına karşı oy vermişlerse, dinine daha az bağlı addedilmiştir."

▼ 1999: Başkan Clinton'ın görevden azledilme davasında hücum edenlerin başını Muhafazakâr Hristiyanlar çektiler. Temsilciler Meclisinin azletme davasını oylamasından 3 ay önce analizci Elizabeth Drew şunları yazmıştı: "Her zamankinden daha güçlü Cumhuriyetçi taban, Hristiyan Sağ, bunun böyle olmasını talep ediyor, onlara hayır demeyi göze alabilecek çok az Cumhuriyetçi var. Hristiyan Sağ'ın desteği, pek çok Cumhuriyetçi açısından, Başkanın görevine devam etmesi yönündeki kamuoyu desteğinden daha önemlidir."

Teksas'lı Yeniden Doğuşçu bir fundamentalist olan Kenneth Starr, 4 yıl süren, 50 milyon dolarlık bir soruşturma davasını yürüttü. Virginialı bir dispensasyonalist kilisesi olan McLean'in müdavimi olan Kenneth Starr, "hakikati" araştırdığını ve Anayasanın gereğini yaptığını söylüyordu.

The Financial Times'dan Philip Stevens ise, "Bunun, Birleşik Devletler'in kutsal anayasasıyla ilgisi yok. Dürüst politikayla da ilgisi yok. Bill Clinton'ın suçlanması kişisel bir meseledir. Suçlama bir intikam alma olayıdır" diye yazıyordu.

Starr hazırladığı raporu teslim eder etmez, Houston civarından bir Yeniden Doğuşçu olan Temsilciler Meclisi Çoğunluk Lideri Tom Delay, Başkan'a karşı yürütülen azletme kampanyasının ardındaki baş stratejist haline gelmiştir.

Bütün bunlar olurken, bir *New York Times* muhabirine inancının kendisini doğruladığını söylemiş, göze çarpar biçimde bürosunun duvarına asmış olduğu Kıyamet'i tasvir eden levhaya işaret etmiştir: "Bugün, o gün olabilir."

▼ 1999: Eski Başkan Yardımcısı Daniel Quayle, ABD Başkanlığı için Cumhuriyetçi partiden aday olmak istediğini söylemişti. Şayet böyle bir konuma ulaşsaydı, elini "düğmeye" yakın tutar, böylece Armagedon'la ilgili inancı hepimizin meselesi haline gelirdi.

Louisville, Kentucky'den, Courier Journal'dan Elinor Brecher (25 Eylül 1988) ve New York'lu *Daily News*'den (3 Ekim 1998) Liz Smith gibi muhabirler, Dan ve Marylin Quayle'nin dini inançlanna ilişkin bazı iddialar ortaya attılar. Yazdıklarına göre her ikisinin anne-babası da "Jerry Falwell'den çok daha sağa düşen" bir dispensasyonalist olarak nitelendirilen, Houston'daki Berachah Kilisesi papazı Albay Robert B. Thieme Jr'ın ateşli takipçileri idiler.

Muhabir Suzanne Nicole *Freedom Writer*'in Eylül-Ekim 1990 sayısında, Marilyn ve Dan Quayle'nin her ikisinin de, Tanrı'nın bütün yeryüzünü yok edecek bir yangın istediği için dünya barışı çabalarının hepsinin başarısızlığa mahkum olduğunu ileri süren Thieme'nin fanatik taraftarlarından olduğunu ifade ediyordu. Nicole diyor ki, "Thieme fırsat buldukça, bir havacı asker üniforması içinde vaaz verir, bağış toplama kutusu olarak da ters çevrilmiş bir kamuflajlı savaş başlığı kullanır. Kilisede yer gösteren kimselerin de Deniz Piyadesi, Karacı, Havacı ve Donanmacı üniforması içinde olmasından hoşlanır."

Thieme, bir ızdırap dönemi olan türbülasyonu, "Şeytan'ın lanet günleri" olarak açıklıyor. Bu olay Ahir Zaman'ı, Dünya gezegenini yok edecek nihai savaşı başlatacaktır. Ancak, bir dispensasyonalist olarak, Thieme takipçilerine endişe etmemelerini, kendilerinin gökyüzüne yükseltileceğini ve yokoluştan kaçacaklarını söylemektedir.

Teksas'ın en başarılı işadamlarından biri ve bir alaylı Baptist lider olan Houston'lı John F. Baugh, iki kişinin, ülkenin en büyük dini organizasyonlarından birini nasıl kendi tercih ettikleri adayların seçilmesini sağlayan ve kendilerine kişisel nüfuz kazandıran bir siyasi üs haline getirdikleri konusunda yoğun bir şekilde hem konuşmuş, hem de yazmıştır.

Şu anda 80'li yaşlarında olan Baugh, oldukça başarılı bir şirket lideridir. Yalnızca eşi Eula Mae'nin yardımıyla yola koyulan Baugh, kişisel çabalarıyla ülkenin en önde gelen toptan gıda distribütörü haline gelen başarılı bir iş kurmuştur. Kendisiyle iki yıl kadar yazıştıktan ve belgelere dayalı *The Battle of Baptist Integrity* (Baptist Dürüstlük Mücadelesi) adlı kitabını okuduktan sonra, 1999 yılında Houston'a uçtum. Amacım onun, politik zihniyetli fanatiklerin tüm Protestan organizasyonlar içinde en büyüğü olan Güney Baptist Kongresi'nin kontrolünü nasıl ele geçirdikleri hakkındaki görüşlerini bizzat kendisinden dinlemekti.

"Bu hainçe ele geçirme olayı Kutsal Kitapla ilgili değil, fakat daha çok iktidar ve siyasetle ilgiliydi" dedi Baugh.

"Güney Baptist Kongresi oldukça uyumlu bir inançlı insanlar topluluğu olarak yaklaşık 150 yıldır varlığını sürdürmektedir. Bu uzun dönem esnasında Cemaat, bütün inananların papazlığı—ya da ruhun özgürlüğü, yerel kiliselerin özerkliği, devlet ve kilisenin ayrılığı gibi ayırdedici önemli teolojik ilkelere bağlı kalmıştır."

1845'te Augusta, Georgia'da kurulduğu günden bu yana, "ortak bir teolojik gelenek duygusunu daima sürdürmüş olan SBC, Kutsal Kitap üzerine olan birçok tartışmadan sağ çıkmayı başarmıştır."

"Sonra 1967'de, iki adam, Paul Pressler ve Paige Patterson, SBC'yi ele geçirme planıyla ilk kez buluşmuşlardır. 1978'de diğer dispensasyonalistleri de, kendilerine katılmaya davet ettiler. Ertesi yıl, SBC'nin Houston'daki ulusal toplantısında, o sıralar Dallas'taki aşırı-dispensasyonalist Criswell Yüksek Okulu başkanı olan Patterson ile bir Teksas eyaleti temyiz mahkemesi yargıcı olarak

emellerini gerçekleştirememiş bir ideolog olan Pressler kontrolü ele geçirdiler. Kendi adayları olan Memphisli Andrian Rogers'i başkan adayı olarak gösterdiler."

Oylamanın nasıl yapıldığını sordum.

"Seçim, 'elçiler' adı verilen delegeler tarafından yapıldı. 1979'a kadar delege oyları çoğunluğun—% 90 *ana çizgi* Baptistcilerinin—isteğini yansıtıyordu. Oy kullanan delegeler, öteki % 10'u temsil eden fundamentalistlere asla kayda değer bir oy vermiyorlardı."

"Ancak Rogers'in seçiminde bu durum alt üst oldu. SBC Yönetim Kurulu anında 'yolsuzluklar' yapıldığını duyurdu. Örneğin, Kendi kilisesi (Houston First Baptist) tarafından delege olarak seçilmemiş olan Pressler buna rağmen oy atarken görülmüştü. Bu tutarsızlığı yüzüne vurulan Pressler, kendisini delege seçen diğer bir kilisenin onursal üyesi olduğunu iddia etti, ki bu SBC anayasasının ihlaliydi."

Bazı kiliselerin yasal sınır olan on elçiden daha fazla elçi göndermesi yanında bazı elçilerin adını iki kere yazdırdığını içeren diğer kanunsuzlukların Dr. Grady Cothen tarafından *Güney Baptist Kongresine Ne Oldu?* (What Happened to the Southern Baptist Convention) adlı kitabında anlatıldığını söyledi Baugh.

Baugh devam etti: "Bir papaz kendisi, eşi ve çocuklarının kaydını yaptırmıştı. Sorguya çekilince, çocuklarının kongrede olmadığını itiraf etmişti. Bir papaz, başkanlık seçimlerinde, 11 tane oy pusulasını damgalayarak teslim eden bir adam gördüğünü söylemişti. Böyle hileler sayesinde ideologlar, hiç para vermedikleri, destekte bulunmadıkları ve vücut vermedikleri bir şeyin kontrolünü ele geçirdiler." Ganimet listesinde şunlar vardı:

▼ SBC'nin mal varlığı olarak 10 milyar dolardan fazla para. Kendileri şu anda, ulusal SBC Nashville merkezinde, tithelerin,* ayinlerde toplanan bağışların ve milyonlarca anaçizgideki Baptist'in yaptığı birikmiş bağışların kontrolünü ellerinde tutmaktadırlar.

Silah Lobisinin Desteği

Milyonlarca fundamentalist Hristiyan, Tanrı'nın güçleriyle Şeytan arasında gerçekleşecek savaşın kendi hayatlarında başlayacağına inanmaktadır; Her ne kadar büyük çoğunluğu savaş başlamadan önce Semaya çekileceklerine inansalar da, Hristiyanların pekala düşman kontrolüne girebilecek bir hükümet tarafından silahsızlandırılmış olması ihtimalinden hoşnut değiller. Bu düşünce çizgisi, fundamentalistlerin milis hareketine verdikleri güçlü desteği açıklamaktadır. Milis hareketi onların gözünde, bir yandan Amerikalıların tarihsel kökleriyle irtibatını kurmak, diğer yandan da onları dünyayı yok edecek bir savaşa hazırlamak gibi ikili bir amaca hizmet etmektedir. Yine bu düşünce çizgisi, milyonlarca İncil inananı Hristiyan'ın niçin kendilerini bu kadar güçlü bir şekilde (Waco, Teksaslı) Davidyenlerle özdeşleştirdiğini açıklamaktadır.

-Damian Tompson, Kıyamet: Milenyumun Gölgesinde İnanç ve Korku

* Bir Hristiyan'ın kiliseye vermek üzere ayırdığı, gelirinin %10'u. Belirli bir süre için her yıl ödenen ve emek karşılığı olmayan maaş. (çev.)

▼ Aralarında Dış Misyon Kurulu, 50 bin ile 100 bin arasındaki Baptist papazın emeklilik fonlarında bulunan milyarlarca dolarlık varlıkları elinde tutan Annuity Kurulu, dünyanın en büyük dini materyal yayıncısı ve Nashville Broadman Holman Press'in sahibi Pazar Okulu Kurulu'nun bulunduğu 19 kongre ajans ve kuruluşu.

▼ Kayıtlı yaklaşık 10 bin öğrencisi olan 6 adet Güney Baptist İlahiyat Fakültesi. Başlangıçtan beri bu okullar ılımlı Baptistler tarafından desteklenmekte ve finanse edilmekte olup, şu anda onları kontrol eden dispensasyonalistlerden yok denecek kadar az destek görmektedir.

Baugh'ın dediğine göre 19 kongre ajans ve kuruluşu ile 6 ilahiyat fakültesinin yanında milyarlarca dolarlık servetin kontrolünü ele geçirdikten sonra ideologlar, yerel, eyalet ve ulusal seçimlerde kendilerini pahalıya satmaya çalışmaktadırlar. SBC'yi politik bir üsse dönüştürmek için şu adımları atmışlardır:

▼ 1982'de SBC, eyalet yasama meclisleri ile yerel okul yönetim kurullarını devlet okullarında dua okunmasını zorunlu kılma ve dua metnini yazma konusunda yetkilendirecek şekilde Amerikan Anayasasında bir değişiklik yapılmasını öngören bir kararı benimsedi.

▼ 1986'da Patterson, bütün potansiyel SBC çalışanlarının kürtaja karşı, gönüllü ölüme karşı ve okullarda dua taraftarı olduğunu açık bir şekilde beyan etmesi gerektiğini ilan etmişti.

▼ 1992'de, Washington'u kontrolünü tümüyle ele geçirmenin uğraşını veren SBC, Halkla İlişkiler Baptist Ortak Komitesi adı verilen Baptist lobi grubuna giden bütün fonları kesti. Aynı zamanda, Hristiyan Yaşam Komisyonu'nu daha büyük bir siyasi güçle donattı.

Bu yapılanlar neticesinde SBC, yıllardır savunduğu kilise devlet ayrılığı pozisyonunu terketti. Bunun yerine Hristiyan Yaşam Komisyonu vasıtasıyla Baptist kurumlarına ve hatta kiliselere vergi gelirlerinin aktarılması peşine düştü.

▼ 1988'de üst düzey bir SBC yetkilisi olan James T. Draper, Pat Robertson'ın Cumhuriyetçi başkan adayı olabilmesi hususunda, onun adına aktif bir şekilde kampanya yürütmekteydi.

▼ 1989-90 yıllarında Pressler, oldukça ağzı sıkı aşırı muhafazakar bir siyasi tink tank kuruluşu olan Ulusal Politika Konseyi'nin başkanlığını yürüttü.

▼ 1998'de, SBC'nin bütün üst düzey yöneticileri, İsrail Başbakanı Netanyahu'yla biraraya gelmenin, onun politik gündemini destekleme sözü vermenin ve kendilerininki için onun desteğini kazanmanın uğraşı içindeydiler.

SBC'yi politik amaçlar doğrultusunda kullanan Patterson-Pressler ekibi bütün SBC çalışanlarını "zihnen kontrol" altına alma peşine düştüler. Baugh, "onların kendilerine has olan, bir Hristiyan olmanın ne anlama geldiği konusundaki testlerini geçebilmeleri için, Hristiyanları nasıl zorladıklarına dair elimizde yüzlerce örnek var. Bu adamların, çalışanların inancıyla bir derdi yok. Dertleri, çalışanların kendilerine ve politik gündemlerine kusursuz bağlılıklarını sağlayacak bir zihin kontrolüdür" diyordu.

"Bir örnek vermek gerekirse, Kansas'taki Midwestern İlahiyat Fakültesi'nde popüler bir profesör olan Wilburn T. Stancil'in İncil hakkındaki görüşleri mütevelli heyeti üyelerininkine benzerdi. Buna rağmen, Patterson-Pressler kendisinden **'inerrantist' (yanılmazcı)** olduğunu belirten bir belge imzalamasını talep ettiler. O da

bunu reddetti. Geleneksel Baptist kongresinin "özgür ruh" düsturunu takip ettiği için işine son verildi.

Baugh, 1978'de dünyadaki en büyük İlahiyat Fakültesi olan Fort Worth'daki Güney İlahiyat Fakültesi'nin başkanı seçilen Russel H. Dilday'ın akıbetini de anlattı. "Dilday daha çok parlak zekası ve etkileyiciliğiyle tanınırdı. O korkusuzca, Baptistler'i, Hz. İsa'yı—politikayı değil—gündemlerinin en başına koymaya çağırırdı. 8 Mart 1994'te fundamentalistler Dilday'ı tasfiye ettiler."

Topyekün zihinsel kontrolü ele geçirme çabası çerçevesinde ideologlar, diyordu Baugh, "bütün kadınların itaatkar olmasını istiyorlardı. 1998'de yeni bir değişiklik yapmışlardı. Şu anda mezhebe ait bir inanç maddesi olan bu değişikliğe göre, 'bir kadın kocasının bağlı olduğu lidere minnettar bir şekilde boyun eğecektir."

Gelecek

Hayatında en büyük önceliği Hz. İsa'ya veren Baptistler için, politikanın birinci önceliği aldığı bir fundamentalist—dispensasyonalist kampta kalmanın mümkün olabileceğine inanmıyorum.

Baylor Üniversitesi rektörü Herbert Reynolds'un, *yerleşik* Baptistlerin SBC'nin çirkin siyasetinin ötesine geçmelerine yönelik çağrısına aynen katılıyorum.

Büyüklüğüne, enerjisine ve ekonomik gücüne güvenen Baptist Genel Kongresi—ki 1998'de Teksas Baptistleri ayinlerden topladığı 100 milyon dolar bağış parası vermişti—Teksas Baptist Genel Konvansiyonunun resmi veya gayri resmi birçok" alt grubunu yeni bir Baptist oluşumunda toplayabilecek potansiyele sahiptir. Amerika'daki dokuzuncu büyük cemaat olarak biz Teksas Baptistleri neredeyse üç milyona yakın üyemizle kendi imkanlarımızı yaratabilir ve hizmet ağımızı kurabiliriz.

Biz kaybetmedik. Hz. İsa'yı iktidar ve siyasetten daha üste koyarken, Baptist Toby Druin'in deyimiyle diyoruz ki: "İzinden gitmeye değer bir İsa'mız var."

-John F. Bough, Houstonlu Baptist alaylı lideri ve Baptist Dürüstlük Mücadelesi'nin yazarı

Hristiyan Sağ'ın Gücü

1999'da Hristiyan Koalisyonu, 17 milyon dolarlık yıllık bütçesini, özel dini toplantılar düzenleyecek olan Koalisyon irtibat merkezlerinde çalışacak 100 bin elemanın istihdamı için tahsis etti... Cumhuriyetçi Parti

içerisinde, Hristiyan Sağ'ın büyük bir kurumsal gücü var... Onlar gelecek Amerikan Başkanı'nı bizzat seçmenin planlarını yapıyorlar.

- C. Welton Gaddy Efendi, Müdür,
İnançlararası İttifak, Washington, D. C.

Dini Sağ Cumhuriyetçi Parti'nin toplam üyelerinin 1/3'ünden daha fazlasını temsil ediyor. 20'den fazla eyalette GOP* organizasyonu onların kontrolünde ve bir düzine kadar başka eyalette de önemli bir güç durumundalar.

-William Martin, Rice Üniversitesi, sosyoloji profesörü

Amerika, 8 yıl boyunca, kendisinin ahir zamanda yaşadığına inanan ve kıyametin kendi yönetimi esnasında kopmasını uman bir başkana (Reagan) sahip oldu.

-Frank Kermode, Kıyametçi Teori ve Dünyanın Sonu

---

* GOP: Cumhuriyetçi Parti'nin lakabı olan Grand Old Party (Büyük Eski Parti)'nin kısa adı. (çev.)

SONSÖZ
TANRIMIZIN KARAKTERİ

Nispeten yeni—200 yıldan daha az bir geçmişe sahip—bir inanç sistemi olan dispensasyonalizm, son yıllarda son derece popüler hale gelmiştir. Dispensasyonalizmin dört ana özelliği var.

İlki, Armagedon teolojisinin propagandasını yapanlar anti-Semitiktirler. Jerry Falwell ve diğer dispensasyonalistler ateşli bir İsrail aşkını dile getirirler. Başka hiç kimse, İsrailli olanlar bile, Yahudi devletine kayıtsız şartsız bir desteği bunlar kadar sık ve sesli ilan etmezler. Ne var ki bunların İsrail'e olan desteği, geçmişteki zulümlerin haksızlığından veya Holokost'ta mağdur olan Yahudilere olan sempatilerinden dolayı değildir. Onların İsrail'e olan desteği, daha çok Hz. İsa'nın İkinci Geliş üssü olarak İsrail'in "yerini alması" arzularına dayanır. Bu arada, Falwell ve diğer dispensasyonalistler, (bizatihi Yahudi olarak) Yahudiler'den kötüleyici ve küçük düşürücü bir tarzda bahsederler.

İkincisi, dispensisyonalistler Tanrı ve yeryüzünde yaşayan 6 milyar insanla ilgili dar bir görüşe sahiptirler. Onlar sadece iki insan topluluğu, Hristiyan ve Yahudilerle ilgilenen kabilevi bir Tanrı'ya tapınırlar. Hristiyanlar olarak onlar için önemli olan her şeyin İsrail üzerine odaklı olduğunu söylerler. Şöyle bir düşüncesiyi savunurlar: Tanrı şu

anda sayıları 14 milyonu bulan Yahudi'yi "dünyevi," bir milyar civarındaki Hristiyanı da "semavi" bir çizgiye yerleştirmiştir. Diğer 5 milyar insan ise, Tanrı kendilerinin Armagedon'da ölmelerini dileyinceye kadar, esasen Tanrı radarının gözlem alanı dışındadırlar.

Tanrı ve evren üzerine olan bu dar odaklanmalarına rağmen, ya da bu yüzden, dispensasyonalistlerin üçüncü bir özelliği daha vardır: Tanrı'nın zihninden geçeni bildikleri ön kabulüne dayalı bir kesinlik fikrine sahiptirler. Adeta film gibi bir senaryo ortaya atarlar. Buna göre, hepsi de kendileri gibi az sayıdaki seçkin insan için Semaya yükseliş denen bir ahir zaman kaçışıyla mutlu sona eren, sırayla zaman dilimleri, evreler veya "dispensasyonlar" (dönemler) ortaya çıkacaktır.

Emekli Presbiteryen papaz L. Humphrey Walz onlardan şöyle bahsediyor: "Bu inancı savunanlar, sırların hikmetine vakıf, derin bilgiye sahip ve vahyin iç yüzünü bilen kimselerden oluşan bir grubun 'içinde' yeralma hissini tatmak isteyen insanlara cazip gelmektedir."

Neo-Fundamentalizm'de G. A. Wells, böyle bir kesinlik arzusu, "milyonların bireysel liderlerin otoritesine teslim olma eğilimini ortaya koymaktadır" diye yazar. Fundamentalist evanjelistlerin otoritesi, kurumsallaşmış kiliselerdeki piskoposların ve diğer liderlerin, liberal Hristiyanlıktaki bilginlerin ve ilahiyatçıların otoritelerinden çok daha kuvvetlidir. Bu adamların, son zamanlarda büyük ölçekte taraftar kazanmadaki başarıları, doğal olarak kendilerine olan güveni artırmakta, öyle ki kendilerinin gerçekten ilham aldıklarını düşünmektedirler."

Fatalizm (kadercilik) dördüncü bir özelliği temsil etmektedir. Dispensasyonalistler, dünyanın devamlı bir şekilde daha kötüye gittiğini söylerler. Yapabileceğimiz hiçbir şey yoktur. Statükoyu keskin

biçimde eleştirirler, ama onu düzeltmek için hiçbir gayrette bulunmazlar. Papazlar, Tanrı'nın büyük bir öfke, kin ve savaş Tanrısı olduğunu vaaz ederler. Tanrı'nın bizden barış için çalışmamızı istemediğini, aksine, O'nun bizden, yeryüzü gezegenini yok edecek bir nükleer savaşı başlatmamızı talep ettiğini ilan ederler.

"Tanrı'nın Armagedon'u önceden emrettiğine inanma ve bunu öğretmenin ürkütücü bir yan ürünü" diyor, İngiliz dinadamı Robert Jewett, "tam da tarif edilen durumun YARATILMASInın son derece kolay olmasıdır, böylece bu yorum... kendi kendisini gerçekleştirmektedir."

"Asıl mesele," diyor Kıyameti Tartışmak *(Arguing the Apocalypse)* yazarı Stephen O'Leary, "kıyamet kehaneti yorumunun bütün beklentilerimizi şartlandırmasıdır... (bir nükleer savaşın) sanki ilahi kaderin gerçekleşmesi olarak algılanmasını sağlamak."

Vaazlarına katıldığım Jerry Falwell, Tim LaHaye, John Hagee ve diğer dispensasyonalistlerin vaazlarında, Hz. İsa'nın evrensel sevgisinden veya Hz. İsa'nın Dağ'daki Vaaz'ından bahsettiklerini hiç bir zaman işitmemişimdir.

Jerry Falwell'in "Hz. İsa korkak değildi" diye haykırdığını duymuştum. O ve öteki Armagedon ilahiyatçıları, Hz. İsa'yı atına binmiş, dünyanın bütün ordularını yöneten ve nükleer başlıklarla donanmış bir halde, milyarlarca kafirin canına okuyacak bir beşyıldızlı general olarak tasvir ederler.

John Crossan *Hristiyanlığın Doğuşu*'nda (The Birth of Christianity), Hz. İsa'nın orijinal öğretilerinin saldırgan olmadığını ve şiddet içermediğini öne sürmektedir. "Dahası", diyor Crossan, "Hz. İsa gerçek toplumsal eşitlik inancını öğretmiştir." Crossan

"Tanrınızın Karakteri" başlıklı bir bölümde, Hz. İsa'nın, "bir öfke ve kin Tanrısı" olduğunu savunan her görüşü reddeceğini söylemektedir.

Komşularla barış içinde yaşanılacak "yeni bir yeryüzü ve yeni bir cennet" meydana getirmek için ne yapmak gerektiğini, bütün büyük ve gerçek dinlerin metinlerinde bulabiliriz—bu metinler bize, başkalarından nasıl muamele görmek istiyorsak onlara da öyle muamele etmemiz gerektiğini öğretirler: yani adaletle, hakkaniyetle, anlayışla ve merhanetle muamele. O halde **her birimiz savaşçı bir Tanrı ile evrensel sevgi ve barış Tanrısı arasında bir tercih yapmak suretiyle Yaratıcımızın karakterine açıklık getirebiliriz.**

LUGATÇE

Apokalips (Apocalypse): Gizli olan birşeyin açığa çıkması anlamına gelen Yunanca kelime.

Apokaliptik (Apocalyptic): Kötülüğün güçlerini yok ederek Tanrı'nın krallığını başlatacak nihai dünya felaketi*.

Armagedon: İbranice'de Har-megido, Megido Dağı anlamına gelir. Yahudilerin ve Evanjelik Hristiyanların Hz. İsa ile Deccal'in ordularının kıyametten önce savaşacağına inandıkları bölgeye verilen isimdir.

Book of Revelation: (Apocalypse olarak da bilinir.) Yeni Ahit'teki son kitap. Mistik, kinayeli ve oldukça tasavvuri bir dille ahir zamanda Hz. İsa'nın İkinci Gelişi sırasındaki olayları anlatır. "Geleneksel" apokaliptik (dünyanın yok oluşuyla ilgili) inanışların pek çoğunun kaynağıdır.

Deccal (Antichrist): Dünyanın yönetimini ele geçirecek ve en azından bir süre hiç bir ceza görmeden dünyaya hükmedecek, saltanatı dünyanın sonunun geldiğinin bir işareti olacak

---

* Kavramsal anlamda Apokalips Kıyamet, Apokaliptik de Kıyametçi olarak karşılanabilir. (çev.)

olan, Hristiyanların beşer suretindeki düşmanı, Şeytan veya onun insan temsilcisi.

Dini Sağ (Religious Right): Evanjelik hareket içerisinde en çok göze batan ve en hızlı büyüyen grubu temsil eder. Bu terim, genelde politika çağrıştıran ikincil anlamında kullanılır. Papazlar, önce "dini" müracaatta bulunur, ardından da toplanan bağış paralarını, aşırı-muhafazakâr siyasi adayların seçilmelerini sağlamak amacıyla Hristiyan Koalisyonu gibi "siyasi" bir oluşum için kullanırlar.

Dispensasyon (Dispensation): İnsanların, Tanrı'yla olan kişisel ilişkilerine göre yargılanacakları bir zaman periyodu veya evre (dönem).

Dispensasyonalist (Dispensationalist): Hz. İsa'nın İkinci Gelişinin gerçekleşmesi için ortaya çıkacak yedi evre (dispensasyon) inanancına bağlı kimse.

Dispensasyonalizm (Dispensationalism): Öteki bazı şeylerin yanısıra, Hz. İsa'nın İkinci Gelişi'nin alametlerinin Kutsal Kitap'ta açık bir şekilde anlatıldığını ve bu alametlerin günümüzde meydana gelen uluslararası olaylarla özdeşleştirilebileceğini savunan bir inanç sistemi. 200 yıldan daha az bir geçmişi olan bu teoloji İngiltereli John Darby ve Amerikalı Cyrus Scofield tarafından popüler hale getirilmiştir. Scofield'in Referans İncil'i Tanrı'nın sadece iki grup insanla özel olarak ilgilendiğini açıklar: Dünyevi bir çizgide Yahudiler, semavi bir çizgide Hristiyanlar.

Evanjelist (Evangelist): Genellikle Hz. İsa'nın havarileri Matthew, Mark, Luke ve John'a verilen unvan. Kelimenin Yunanca kökü olan evangelical, "iyi haberleri (yani Hz. İsa'nın İncil'ini) paylaşan kimse" anlamına gelir. Modern zamanların en

tanınmış evanjelistleri arasında, Metodizm akımına mensup John Wesley ve George Whitefield, Dostlar Cemiyeti'nin (Society of Friends) kurucusu George Fox ve 19. yy Amerikan evanjelistlerinin en tanınmışı Dwight Moody yeralır. Radyo, TV ve İnternetli elektronik çağ, Jerry Falwell ve Pat Robertson gibi milyonlarca dinleyiciye ulaşabilen evanjelistlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Fundamentalistler (Fundamentalists): Kökleri, evrim, bilimsel analizler ve modernizm konularında yoğun öğretisel mücadelelerin yaşandığı 1885-1920 tarihlerine kadar giden Protestanlar. İsimlerini, "The Fundamentalists" (1910-1915) başlıklı bir dizi risaleden almışlardır. William Jennings Bryan gibi sözcüler Hristiyanlığın esaslarını (fundamentals) savunmuşlardır. 1895'te düzenlenen bir Niagara İncil Konferansı bir fundamentalistin inancının beş değişmez ilkesini şu şekilde belirlemiştir: 1) İncil'in hatadan arınmış olduğu, 2) Hz. İsa'nın bir bakireden doğduğu, 3) Hz. İsa'nın ölümünün, doğuştan günahkar* insanlığa keffaret olduğu, 4) Hz. İsa'nın ölümünden ve gömülmesinden sonra yeniden canlandığı, 5) Tanrı'nın, Hz. İsa olarak insan suretinde yeryüzünde görünmesi şeklinde tezahür eden "enkarnasyonu."

Hristiyan Kimlik Hareketi (Christian Identity Movement): Ku Klux Klan, neo-naziler, dazlaklar ve ısrarla "Aryanlar"ın İsrail'in On Kayıp Kabilesi soyundan geldiklerini iddia eden "Aryan" direniş hareketi gibi, aşırı sağın farklı unsurlarının bir hareketi.

---

* Hz. Adem'in "ilk günahı" işlemesiyle bütün insanlığın günaha girdiğine, ancak, Tanrı'nın Hz. İsa'nın bedenine girerek kendisini çarmıha germesiyle insanlığı bu günahtan kurtardığı inancı.(çev.)

Hristiyan Siyonizmi (Christian Zionism): Hz. İsa'nın Kudüs'e tekrar dönebilmesi için Yahudilerin yeniden kurulmuş bir İsrail'de yaşamaları gerektiğine olan inanış. Bir dispensasyonalizm habercisi olarak Hristiyan Siyonizmi İsrail'i dünyanın merkezi ve Ahir Zamanların ortaya çıkması için hazırlanacak sahne olarak görür.

Hristiyanlık (Christianity): Hz. İsa ve onun erken dönem takipçilerinin öğretileri üzerine kurulmuş din. Tarihinin büyük bölümünde, Kilise ve taraftarları, Hz. İsa'nın eski İbrani gelenekleri tamamladığı, onların yerini aldığı ve yenilediğine ve Hristiyan Kilisesinin bin yıllık Tanrı krallığını kapsadığına inanmışlardır. Bu inanç Hristiyan Siyonizminin ortaya çıkışına kadar evrensel kabul görmüştür.

İhtida (Conversion): Protestanlık içerisinde, ebedi bir mutluluk için kişinin (Hz. İsa'yı kişisel kurtarıcı olarak kabul etmesi anlamında) Yeniden Doğmasının gerektiği inancı.

İncil (Bible)*: İçinde ilahi ve beşeri kaynaklı olarak kabul edilen yazılardan oluşan derleme. Eski Ahit'ten 39, Yeni Ahit'ten 27 kitabı içerir (Bu sayı çeşitli dini geleneklere göre küçük farklılıklar arz eder). Daha eskiden de sözlü ve yazılı gelenekler varolmakla birlikte Bible, 1100 yılda yavaş yavaş gelişerek ortaya çıkmıştır (yaklaşık olarak M.Ö. 930 -M.S.100).

İncil'in hatasızlığı (Biblical inerrancy): Eski ve Yeni Ahit'te bulunan kitapların, Tanrı tarafından dikte edildiğine ve insanlar tarafından hatasız bir şekilde orijinal el yazımındaki şekline getirildiğine dair inanış.

---

* Türkçe'de Kitab-ı Mukaddes olarak da anılır.(çev.)

Karizmatik (Charismatic): Charisma kökünden gelir. Geleneksel olarak manevi (ruhsal) yeteneklere sahip olmayı ima eder. Hristiyanlığın karizmatik hareketleri, taraftarlarını, duygularını açıkça ortaya koymaya teşvik eder. Liderlerinin glossolalya ya da bilinmeyen hayali bir dilde konuşmaları ve buna benzer anlaşılmaz sesler çıkarmaları bazıları tarafından derin dini bir vecd halinin dışa vurumu olarak algılanır. Hızla büyüyen Pentacostal kilisesi karizmatiktir. Karizmatiklerin çoğu dispensasyonalisttir. Bunun bir örneği Pat Robertson'dır.

Milenyum (Millennium): Yeryüzündeki bin yıllık dindar yönetim. Binyılcı düşünce tarih boyunca en çok, sosyal ve ekonomik çalkantılar getiren büyük değişim dönemlerinde zihinleri meşgul etmiştir. Evanjelikler, yeryüzünde ortaya çıkacak bu bin yıllık dindar yönetimin, Hz. İsa'nın İkinci Gelişinden önce mi yoksa sonra mı ortaya çıkacağı konusunda farklı kanaatlere sahip olmuşlardır.

Postmilenyumcular (Postmillennialists): Hz. İsa'nın yer yüzünde kuracağı muhteşem saltanatından önce, insanlığın yeryüzünde adaletli ve dindar bir krallık kurabileceğine ve de kuracağına inanan kimseler. 1730'lar ve 1740'larda ortaya çıkan dirilişçiler, Tanrı'nın o zamanlar yeryüzünde kendi krallığını kurmak için çalıştığı fikrini yaydılar. Bir kendine güven ve kendi kaderini belirleme hissi yanında insanlık ve toplumun mükemmeliyeti konusunda iyimser bir hava sözkonusuydu. Bazı önemli istisnalarla birlikte, postmilenyalizm genel olarak 19. yy'ın ikinci yarısına kadar Amerikalı evanjelikler arasında geçerliliğini korumuştur.

Premilenyumcular (Premillenialists): Hz. İsa'nın Milenyumun başlamasından önce bizzat tekrar döneceğine inanan kimseler. İyi ile kötü arasındaki nihai savaşı Hz. İsa'nın çıkaracağını ve bin yıllık krallığını kuracağına inanırlar. İnsanlık tarihinin her an gerçekleşebilecek apokaliptik bir akıbeti olmasını beklemektedirler. Premilenyalistlerin bu dünyayla ilgili bir umutları yoktur. Yeryüzünü kendi ellerimizle yok etmemiz gerektiğine inanırlar.

Preterist: Apokalips kehanetlerinin halihazırda gerçekleşmiş olduğuna inanan kimseler.

Semaya Yükselmek (Rapture): Yeniden Doğuşçu Hristiyanların Semaya yükseltileceğine olan inanış. Geleneksel olarak Hristiyanlar, cennetin incili kapılarına ulaşabilmek için Hacı'nın Tekamülü'nün (Pilgrim's Progress) kahramanı gibi çile ve zorluklara katlanmaları gerektiğine inanmışlardır. Oysa dispensasyonalistlere, kendilerinin bir an bile ızdırap çekmeyecekleri ve derhal Semaya yükselecekleri, dolayısıyla kendilerinin Yeryüzü Gezegeni'nin yok olmasından önce meydana gelecek bir dizi katliamdan kaçmayı başaracakları öğretilir.

Türbülasyon (Tribülation): Genel olarak, yeryüzünde yaşanacak olan ve daha önce eşine hiç rastlanmamış yedi yıl sürecek büyük bir felaket olarak anlaşılır. Dispensasyonalistler, Tanrı'nın bu dönemde, Hz. İsa'ya inanmadıklarından dolayı özellikle Yahudileri cezalandıracağı görüşünde ısrar ederler.

Ye'cüc ve Me'cüc (Gog and Magog): Ezekiel'in kitabında bahsi geçen İsrail'in düşmanları. Dispensasyonalistler genelde, Ye'cüc ve Me'cüc'ü Rusya ve Çin olarak yorumlamışlardır.

KAYNAKÇA

Ateek, Nairn Stifan. *Justice, and Only Justice: A Palestinian Theology of Liberation,* Maryknoll, N.Y.: Orbis Books, 1989.

Bakker, Jim. *Prosperity and the Coming Apocalypse,* Nashville, Thomas Nelson Publishers, 1998.

Baugh, John. *The Battle for Baptist Integrity,* Austin: Battle for Baptist Integrity, Publisher, 1996.

Beegle, Dewey. *Prophecy and Prediction,* Ann Arbor, Mich.: Pryor Pettengil, Publisher, 1978.

Betts, Robert B. *Christians in the Arab East,* Atlanta, Ga.: John Knox Press, 1982.

Blackstone, William E. *Jesus is Coming,* Chicago: -Fleming H. Revell Co., 1908.

Boyer, Paul. *When Time Shall Be No More: Prophecy Belief in Modern American Culture,* Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1992.

Bull, Malcolm. *Apocalypse Theory and the Ends of the World,* Oxford: Blackwell Publishers, 1995.

Canfield, Joseph M. *The Incredible Scofield and His Book,* Vallecito, CA: Ross House Books, 1998.

Cothen, Grady C. *What Happened to the Southern Baptist Convention?: A Memoir of the Controversy,* Macon, GA: Smith and Helwys, 1993.

Cragg, Kenneth. *The Arab Christian,* Lousville, Westminister-John Knox Press, 1991.

Crossan, Johnn D. *The Birth of Christianity: Discovering What Happened in the Years Immediately After the Execution of Jesus,* San Fransisco: Harper, 1999.

Falwell, Jerry. *The Fundemantalist Phenomenon,* New York: Doubleday, 1981.

Falwell, Jerry. *Listen,* Amerika, New York: Doubleday, 1980.

Fosdick, Harry Emerson. *A Pilgrimage to Palestine,* New York: Macmillan, 1927.

Gerstner, John M. *Wrongly Dividing the Word of Truth. A. Critique of Dispensationalism,* Brentwood, TN: Wolgemuth & Hyatt, 1991.

Goldman, Nahum. *The Jewish Paradox,* New York: Grosset & Dunlap, 1978.

Goodman, William R. ve Price, James J.H. *Jerry Falwell: An Unauthorized Profile,* Lynchburg, Va.: Paris & Associates, 1981.

Hagee, John. *Final Dawn Over Jerusalem: The World's Future Hangs in the Balance with the Battle for the Holy City,* Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1998.

Isaac, Stephen D. *Jews and American Politics,* Garden City, New york: Doubleday 1974.

LaHaye, Tim ve Jenckins, Jerry B. A series dealing with the Rapture: *Left Behind* (1995), *Tribulation Force* (1996), *Nicolae* (1997) ve *Soul Harvest* (1998), Wheaton, III: Tyndale House.

Lindsey, Hal. *The Late Great Planet Earth,* Grand Rapids: Zondervan Press, 1971.

Lindsey, Hal. The 1980s: Countdown to Armageddon, New York: Bantam Books, 1980.

MacPherson, Dave. *The Rapture Plot,* Simpsonville, S.C.: Millennium III Publeshers, 1995.

Malachy, Yona. *American Fundamentalism and Israel,* Jerusalem: The Hebrew University Press, 1978.

Marsden, George M. *Fundamentalism and American Culture: The Shaping of Twentieth-Century Evangelism, 1870-7925,* New York: Oxford University Press, 1980.

Martin, William. *With God on Our Side: The Rise of the Religious Right in America,* New York: Broadway Books, 1996.

McGinn, Bernard. *Antichrist: Two Thousand Years of the Human Fascination with Evil,* New York: Harper, 1996.

Mendel, Arthur P. *Vision and Violence,* Ann Arbor: University of Michigan Press, 1992.

Moen, Matthew C. *The Christian Right and Congress,* Tuscaloosa: The University of Alabama Press, 1989.

Nijim, Basheer K. (editor). *American Church Politics and The Middle East,* Belmont, Mass.: Association of Arab-American University Graduates, 1982.

O'Leary, Stephen D. *Arguing the Apocalypse: A Theory of Millennial Rhetoric,* New York: Oxford University Press, 1998.

Perlmutter, Nathan and Ruth. *The Real Anti-Semitism in America,* New York: Arbor House, 1982.

Said, Edward. *Orientalism,* New York: Pantheon, 1978.

Scheer, Robert. *With Enough Shovels: Reagan, Bush and Nuclear War,* New York: Random House, 1982.

Shakak, Israel. *Jewish History, Jewish Religion: The Weight of Three Thousand Years,* London: Pluto Press, 1994.

Simon, Merrill. *Jerry Falwell and the Jews,* Middle Villiage, N.Y: Jonathan David Publishers, Inc., 1984.

Strozier, Charles. *Apocalypse: On the Psychology of Fundamentalism in America,* Boston: Beacon Press, 1993.

Thompson, Damian *The End of Time: Faith and Fear in the Shadow of the Millennium,* Hanover, NH: University Press of New England, 1997.

Wagner, Donald E. *Anxious for Armageddon:* A *Call to Partnership for Middle Eastern and Western Christians,* Scottsdale, Penn.: Herald Press, 1984.

Weber, Timothy P. *Living in the Shadow of the Second Coming: American Premillennialism 1875-1982,* Grand Rapids, MI: Zondervan, 1983.

Wilson, Dwight. *Armageddon Now!,* Tyler, Tex.: Institute for Christian Economics, 1991.

Makaleler:

Balmer, Randall, "Thy Kingdom Come': Apocalyptism in American Culture," *Union Seminary Quarterly Review,* (C. 49, No: 1-2.)

Crowley, Dale, "Errors and Deceptions of Dispensational Teachings," *Capital Hill Voice,* (12 bölümlük dizi, 1996-1997)

Martin, William, "The Religious Right and Foreign Policy," *Foreign Policy,* (Bahar, 1999).

Minges, Patrick, "Apocalypse Now! The Realized Eschatology of the 'Christian Idendity' Movement," *Union Seminary Quarterly Review,* (C. 49, No: 1-2.)

Wagner, Donald, "Evangelicals and Israel: Theological Roots of a Political Alliance," *The Christian Century,* (4 Kasım 1998).

Weber Timothy P. "How Evangelicals Became Israel's Best Friend," *Christian Today,* (5 Ekim 1998).

İNDEKS

-A-

Abe Fortas, 109
Abner Weiss, 105
Abraham Foxman, 100
Adrian Rogers, 151
Albert R. Hunt, 127
Alexander M. Schindler, 103
Allan C. Brownfeld, 5, 121
Alleck Resnick, 105
Amerika İsrail Halkla İlişkiler Komitesi, 29
Amerikan Aile Birliği, 113
Amerikan İbrani Kongreleri Birliği, 103
Amerikan Siyonist Teşkilatı, 105
Amerikan Yahudi Birliği, 121
Andrew Killgore, 18
Anti-Defamasyon Ligi, 100
Anti-Semitizm, 92, 94, 95, 96, 100, 102, 104, 138
Arc'lı Joan, 55
Ariel Sharon, 82, 112
Arkansas Kutsal Toprak Araştırmaları Enstitüsü, 119
Armagedon, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 26, 28, 29, 32, 33. 34, 40, 46, 48, 49, 59, 65, 97, 98, 102, 111, 125, 128, 138, 139, 140
Arnold C. Gaebelein, 94
Ateret Cohaim Yeshiva, 79, 85
Atlanta Restorasyon Vakti, 119
Avrupa Ekonomik Topluluğu, 39

-B-

Bailey Smith, 99
Batı Avrupa Birliği, 39
Baylor Üniversitesi, 136
Beast, 37
Belz Hasidic Cemaati, 105
Bernard McGinn, 40
Bernard Rosenberg, 101
Beyaz Saray, 11, 82, 119

Beys Aforim, 109
Billy Graham, 57, 61
Brandt Gustavson, 113

-C-

C. Welton Gaddy, 126, 137
Cal Thomas, 115
Canlı Taşlar, 73
Cari McIntire, 49
Cavalry Uydu Ağı, 15
Cecil Roth, 93
Cennetin Kapısı, 23
Charles Taylor, 15
Chuck Missler, 51, 111
Chuck Smith, 15, 51,84,87
Countdown News Journal, 15
Cristropher Caldwell, 126
Cyrus Scofield, 47, 65

-D-

Dallas İlahiyat Fakültesi, 20, 21, 59, 64
Damian Thompson, 22
Daniel Quayle, 128
David Ben-Ami, 82
David Ben-Gurion, 83
David Koresh, 24
David Panitz, 105
Davidyenler Tarikatı, 23
Deccal, 7, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 99, 100, 114
Dick Gephardt, 115
Dini Özgürlükler Anayasa Değişikliği, 126
Dini Sağ, 5, 103, 104, 105, 110, 115, 124, 126, 127, 137
Dispensasyonalist, 45, 48, 64, 66, 77, 86, 87, 96, 100, 104, 114, 116, 124, 125, 128, 129, 130, 136
Dispensasyonalizm, 47, 60, 63, 138
Don Argue, 113
Donald E. Wagner, 97
Donald Wildmon, 113
Douglas Krieger, 82, 104
Dünya Siyonist Teşkilatı, 103
Dwight D. Eisenhower, 109
Dwight L. Moody, 47
Dwight Pentecost, 100
Dwight Wilson, 65

-E-

E. E. McAteer, 115
Eldridge Cleaver, 51
Elizabeth Drew, 128
Elohim City, 23
Endişeli Hristiyanlar, 77

-F-

Fatalizm, 139
Fox TV, 17
Frank Kermode, 137
Fundamentalistler, 21, 40, 60, 75, 95, 105, 135

-G-

G. A. Wells, 139
Genç İsrail Ulusal Konseyi, 105
George Bush, 53, 125
George Glacumakis, 84
Gerald B. Winrod, 95
Golan Tepeleri, 110, 122
Grady Cothen, 131
Gush Emunim, 88, 89, 90
Güneş Tapınağı Tarikatı, 22
Güney Baptist Kongresi, 64, 99, 115, 121, 124, 130
Güney İlahiyat Fakültesi, Forth Worth, 135

-H-

Haçlı Askerleri, 93
Hal Lindsey, 13, 15, 16, 19, 33, 51, 60, 64, 90, 99, 114
Harem-i Şerif, 78, 88
Harold Jacobs, 105
Harry Hunvitz, 105
Harry Truman, 018, 109
Hayvan Kurbanı, 6, 79, 80, 81
Henry Ford, 95
Herbert Reynolds, 5, 136
Herbert W. Armstrong, 22
Hilton Sutton, 41
Hitler, 43, 95, 108
Houston İkinci Baptist Kilisesi, 84
Hristiyan İnancı Savunucuları, 95
Hristiyan Kimlik Hareketi, 23, 24
Hristiyan Koalisyonu, 17, 18, 115, 125, 126, 136
Hristiyan Sağ, 92, 101, 102, 103, 104, 108, 119, 121, 123, 125, 128, 136, 137
Hristiyan Siyonist Kongresi, 112
Hristiyan Siyonizmi, 94
Hristiyan Yaşam Komisyonu, 133, 134
Hristiyan Yayın Ağı, 17
Hyoo-go, 22
Hz. Muhammed, 70
Hz. Ömer Camil, 70

-I-

Irving Howe, 101
Irving Kristol, 102

-İ-

İbn Mervan, 70
İbrani Mirası Papazlıkları, 119
İkinci Geliş, 80, 97, 120, 138
İnananlar Bloku, 88
İnançlararası İttifak, 126, 137
İncil Kiliseleri, 20, 21
İskoçya Bankası, 18
İsrail İçin Birleşik Cephe, 115
İsrail Topluluklarının Hristiyan Dostları, 120
İsrail'e Yardım, 118

-J-

Jack Van Impe, 15, 36, 48, 51, 99
Jacob Bronner, 105
Jacques Torczyner, 103
James Brookes, 47, 66
James C. Dobson, 16, 51
James DeLoach, 85, 86
James Ennes, 110
James Graham, 61
James M. Dunn, 48
James Mills, 125
James Price, 122
James Robison, 96
James T. Draper, 134
James Watt, 127
Janet D. Howell, 18
Japonya, 56, 57, 60, 78
Jay Pollard, 116
Jeffrey Hadden, 125
Jerry Falwell, 12, 13, 14, 26, 37, 40, 45, 48, 53, 99, 100, 102, 110, 112, 114, 115, 121, 122, 123, 124, 129, 136, 140
Jesse Helms, 112
Jezreel Vadisi, 27
Jim Bakker, 33
Jimmy Carter, 11, 51, 76
Jimmy Swaggart, 51
Johann Luckhoff, 111
John Calvin, 43
John Crossan, 140
John Darby, 47
John F. Baugh, 129
John Green, 32
John Hagee, 14, 115, 116
John Walvoord, 60
Jonathan Küttab, 71, 94
Joseph Canfield, 65
Joshua Haberman, 105

-K-

Kay Arthur, 115, 116
Ken Baugh, 14
Kenneth Starr, 14, 52, 128
Kızıl Düveler, 80

Kral Davud Oteli, 83
Kubbetü's-Sahra, 70, 78, 80, 86, 87, 90
Kudüs, 6, 8, 33, 38, 63, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 76, 77, 78, 80, 82, 83, 84, 87, 89, 90, 104, 105, 110, 111, 112, 114, 115, 123
Kutsal Toprak Araştırmaları Enstitüsü, 84
Kuzey Baptist İlahiyat Fakültesi, 120

-L-

L. Humphrey Walz, 139
L. Nelson Bell, 76
Lany Flynt, 52
Leon Bates, 36
Liz Smith, 129
Lord Shaftesbury, 96
Lucifer, 41
Luis Paul, 17
Lyndon B. Johnson, 109, 110

-M-

Marilyn Quayle, 129
Mark Hatfield, 52, 76
Martin Luther, 43, 94
Megiddo, 26, 27, 28, 32, 33, 98
Menachem Begin, 119, 122
Mescid-i Aksa, 70, 78, 86, 87
Midwestern İlahiyat Fakültesi, 134
Mobutu Sese Seko, 18
Moody İncil Enstitüsü, 64
Moral Majority, 99, 124
Morris Chapman, 115
Moshe Arens, 123
Muhteşem Süleyman, 68
Mussolini, 43

-N-

Nabukadnezar, 43
Nathan Perimutter, 101
Netanyahu (Binyamin), 115, 134
Nükleer Savaş, 21, 32

-O-

O. Kelly Ingram, 92
Oliver North, 52
Oral Roberts, 17

-P-

Paige Patterson, 115, 124, 130
Pat Robertson, 13, 17, 48, 115, 134
Patrick Minges, 24
Pany Boyer, 66, 100, 114
Paul Crouch, 15
Paul Pressler, 130

Philo-Semitizm, 94
Precept Papazlığı, 115

-R-

Ralph Reed, 115, 126
Randy Weaver, 24
Ray Brubaker, 15
Regina Sharif, 76
Revelation, 21, 23, 28, 35, 38
Richard Curtiss, 119
Richard Land, 115
Robert B. Theime Jr., 129
Robert I. Friedman, 89
Robert Jewett, 140
Robin Beard, 111
Ronald Reagan, 11, 51, 125
Roosvelt (Franklin), 108
Russel H. Dilday, 138
Rusya, 13, 34, 35, 43, 95, 96

-S-

Saddam Hüseyin, 43
Samuel Sheinbein, 117
Scofield İncili, 58
Seçilmiş Millet, 73
Selahaddin, 68
Semaya Yükselmek, 47
Seymour Siegel, 105
Sidney Blumenthal, 124
Siyon Protokolleri, 95
Siyonistler, 110
St. Augustine, 74
Stalin, 43
Stanford Araştırma Kurumu, 86
Stanley Goldfoot, 83, 84, 87
Stephen O'leary, 140
Stuart McBirnie, 15

-T-

Tanrı Toplulukları, 16, 45
Ted Daniels, 22
Tehiya Partisi, 83
Tenhadaki Ses, 23
Terry Meeuwsen, 115
Terry Reisenhoover, 82, 85
Teslis Yayın Ağı, 15, 51
Tim LaHaye, 16, 19, 140
Timothy McVeigh, 23
Timothy P. Weber, 120
Tom DeLay, 52, 115, 128
Tom Dine, 29
Trans-World Radyosu, 15
Trent Lott, 52, 115

-U-

Ulusal Dini Yayıncılar, 64, 113, 116
Ulusal Evanjelik Birliği, 113
Ulusal Politika Konseyi, 134

Uluslararası Hristiyan Elçiliği, 110
USS Liberty, 109, 110

-Ü-

Üçüncü Tapınak, 6, 82

-V-

Vaftizci Yahya, 55
Vlademir Ze'ev Jabotinsky, 122, 123

-W-

W. A. Criswell, 17, 130
Washington İbrani Kongresi, 52
Wilburn T. Stancil, 134
William E. Blackstone, 47
William Goodwin, 122
William J. Clinton, 115, 116
William James, 52
William Martin, 19, 57, 137
William Stephens, 124
Wye Barış sözleşmesi, 116

-Y-

Yahudi Teoloji Okulu, 105
Yahudilerin Kutsal Kitabı, 74
Ye'cüc ve Me'cüc, 7,11, 13
Yeni Ahit, 36, 48, 62
Yeniden Doğuş, 11, 52, 57, 86
Yeniden Doğuşçu, 19, 46, 51, 52, 53, 58, 82, 128
Yisrael Meida, 83
700 Kulüb, 17, 115

Niçin Milyonlarca İnsan,
Yeryüzü Gezegenini Yoketmesi ve
Hemencecik Kendilerini Semaya
Yükseltmesi için Tanrı'ya Dua Ediyor?

Hallsell, TV evanjelistleriyle İsrail aşırı sağı arasındaki tuhaf ittifakın esaslı bir incelemesini sunmaktadır. Her ikisi de barış sürecinin sona ermesini istemektedir. Her ikisi de İncil'in emri olarak nitelendirdikleri bir Armagedon istemektedirler. Bu kitap, Orta Doğu'da adalet ve barış arayanlar ile, Hristiyan, Müslüman veya Yahudi olsun dini inançlarının en üst ideallerini yaşamak isteyenler için bir uyanın-ikazı niteliği taşımaktadır.

-Allan C. Brownfeld, Amerikan Yahudi Konseyi Müdürü

"ABD Hristiyan Sağı ile İsrail arasındaki tuhaf birlikteliğin muhteşem bir şekilde gözler önüne serilmesi. İkisi de birbirini sevmiyor, fakat, birbirlerini kullanıyorlar. Mesele din değil, siyaset. Bu ikiyüzlülüğün ortaya konması açısından bu kitabı hararetle tavsiye ediyorum."

-Dr. Alfred M. Lilienthal, Yazar-Tarihçi

ISBN 975-6672-03-X
9 789756 672037

SKB 0921303 UZV

KİM

Tanrıyı Kıyamete Zorlamak

Grace Hallsell